

SLPONEDELJEK, 12. JANUAR 2009

PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

(Seja se je začela ob 17.05)

1. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglasam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 18. decembra 2008, nadaljuje.

Gospe in gospodje, vsem bi zaželel srečno novo leto in uspešno leto 2009, v upanju, da nas bo to približalo evropski enotnosti. Želim nam veliko uspeha pri spodbujanju miru na svetu. Sedaj pa bi želel podati izjavo.

2. Izjava predsedujočega

Predsednik. – Gospe in gospodje, konferenca predsednikov me je prosila, da podam izjavo o dogodkih na Bližnjem vzhodu. Razprava se bo odvijala v sredo popoldan v prisotnosti predsednika Sveta zunanjih ministrov, češkega zunanjega ministra, gospoda Schwarzenberga. To omenjam, ker ni bilo povsem jasno. Zelo smo se potrudili in ugotovili, da se nam je zelo pripravljen pridružiti, čeprav le za omejen čas, kljub temu, da bo moral isti dan potovati v Južno Afriko, bi želel to priložnost izkoristiti, da se za to iskreno zahvalim češkemu predsedstvu.

Gospe in gospodje, medtem ko imamo na začetku novega leta tu plenarno zasedanje, ljudje na Bližnjem vzhodu ponovno umirajo.

Pri sebi ugotavljam, in prepričan sem, da enako velja za večino med nami, da imam ob pogledu na posnetke na televiziji boleč občutek *déjà vu*.

V imenu Evropskega parlamenta bi želel izraziti najgloblje obžalovanje zaradi stopnjevanja spora med Izraelom in Hamasom v Gazi.

Precej kategorično pravim: Ni sprejemljivo, da ljudje trpijo, da se nasilje nadaljuje in da so spopadom izpostavljeni uslužbenci Združenih narodov. Kako daleč mora iti ta vrtinec nasilja, preden bosta prevladala zdrava pamet in razum?

Nasilje se mora takoj končati na obeh straneh. Hamasovo izstreljevanje raket na izraelska mesta je popolnoma nesprejemljivo in ga je treba najostreje kritizirati, pri tem pa ne smemo pozabiti, da je Hamas prekinil premirje. Vendar pa je treba prav tako upoštevati sorazmernost uporabljenih sredstev v odzivu.

Vsi ljudje na Bližnjem vzhodu imajo enako vrednost. Neodtujljiva pravica države, da se zaščiti, ne opravičuje nasilnih dejanj, katerih primarna posledica je trpljenje civilnega prebivalstva.

Ljudem na območju Gaze je treba nujno pomagati. Palestinec je vreden ravno toliko kot Izraelec ali Evropejec ali Američan – vsi ljudje na tej zemlji smo enakovredni. Ne smemo dovoliti, da se humanitarni položaj poslabša!

Kot odgovorni politiki moramo biti pripravljeni odločno prispevati k temu, da se v kratkem času najde trajen izhod iz tega vrtinca nasilja.

Po mojem mnenju je poskušanje zmanjšanja varnosti na povsem vojaške vidike obsojeno na neuspeh. Zato ne sme priti do izključno vojaške rešitve problema na Bližnjem vzhodu. Na koncu je treba doseči politično rešitev. Predvsem pa to pomeni učenje na neuspehih preteklega pristopa. Zato je to stvar sprejemanja ukrepov, ki niso le izvedljivi, ampak predvsem trajni.

V preteklih nekaj dneh sem bil v telefonskem stiku z izraelskim predsednikom, Shimonom Peresom, predsednikom palestinskih oblasti, Salamom Fajadom, predsednico Knesseta, Dalio Itzik in seveda z visokim predstavnikom za skupno zunanjo in varnostno politiko EU, Javierjem Solano, ki je že precej časa na tem območju.

Prav tako sem bil v stiku s podpredsednikom Evrosredozemske parlamentarne skupščine, ker sem sedaj predsednik te skupščine, s predsednikom jordanskega parlamenta, Abdelom Hadijem Al-Majalijem, predsednikom italijanske poslanske zbornice, Gianfrancom Finijem, in predsednikom maroškega parlamenta, Mustapho Mansourijem.

V vseh teh pogovorih sem vedno jasno povedal, da Evropski parlament v celoti podpira zahteve, ki jih je v imenu Evropske unije oblikoval Svet ministrov in so bile 8. januarja 2009 sprejete z resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov.

Zaskrbljujoče je, da te pravno zavezujoče resolucije Varnostnega sveta, katere so se vzdržali Američani in jo tako omogočili, ne upošteva nobena od strani v sporu, torej niti Izrael niti Hamas.

Priti mora do takojšnjega in trajnega premirja. To premirje je treba doseči s pomočjo mediacije Egipta in vključitve vseh vpletenih. Zagotoviti je treba takojšen in neoviran dostop humanitarnih pomoči in omogočiti nadaljevanje neoviranih humanitarnih dejavnosti Agencije Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA). Prav tako pa bi rad povedal naslednje: ne samo za tri ure na dan!

Ko morajo tudi humanitarne organizacije in Združeni narodi prenehati z delom, ker strani, ki se vojskujejo, ne upoštevajo njihove nepristranskosti, smo prišli do nesprejemljivo nizke točke z vidika mednarodnega zakona in človekoljubnosti.

Tretja zahteva pa je okrepitev mirovnega procesa. Edina izvedljiva osnova trajnega miru je in ostaja rešitev z dvema suverenima državama, Izraelom in Palestino, znotraj varnih meja.

Evropska unija mora pod okriljem Združenih narodov skupaj s članicami Četverice za Bližnji vzhod, srednjimi arabskimi partnerji in z vsemi udeleženkami v sporu izvesti hitro nadaljevanje mirovnih pogajanj. Vendar pa je za vsestransko rešitev jasno potrebna sprava in predvsem sprava med palestinskimi strujami.

Danes moramo pod vprašaj postaviti metode, ki smo jih uporabljali doslej, in to, kar smo imenovali „mirovni proces“. Še do pred nekaj tedni smo lahko domnevali, da smo bili kljub dobro znanim zahtevnim okoliščinam in komaj razločljivemu napredku na pravi poti s pogajanja. Mednarodna skupnost in predvsem mi, Evropska unija, smo ta pogajanja podpirali s svojo trdno zavezanostjo in smo za ustvarjanje osnovnih pogojev za ustanovitev palestinske države nudili finančno pomoč.

Pa je imela ta zavezanost dovolj politične moči? To se moramo vprašati. Medtem pa smo ponovno v procesu stopnjevanja. Razumljivo je, da smo v času kriznega upravljanja nagnjeni h kratkoročnemu razmišljanju. Dejansko pa sedaj nemudoma potrebujemo premirje in popoln umik izraelskih sil, kakor zahteva Varnostni svet ZN.

Izkušnje preteklih desetletij so nas naučile, da mir na Bližnjem vzhodu ne more nastati v regiji sami. Vendar pa je res tudi, da brez sprave med temi sovražnimi stranmi v sporu to ne bo mogoče.

Zato mora biti mednarodna skupnost bolj kot kdajkoli prej pripravljena spodbujati mir na Bližnjem vzhodu, da žalostni dogodki preteklih desetletij ne bodo ostali žalostni dogodki prihodnjih desetletij.

Mednarodne sile lahko in morajo pomagati utrditi premirje. Zato si moramo vsi prizadevati za zagotavljanje, da bo egipčansko-francoski načrt za vzpostavitev mednarodnega mehanizma z zavarovanje meja Gaze uspešen in mora biti seveda kot prednostna naloga odvisen od prenehanja tihotapljenja orožja in raket na območje Gaze. Evropska unija je v svoji akcijski strategiji na začetku procesa iz Annapolisa naznanila, da se je pripravljena vključiti na tak način.

Naj poudarim predvsem eno stvar: posredovanje evropskih in mednarodnih varnostnih sil kratkoročno morda ne bo zagotovilo premirja. Slediti mora jasnemu političnemu cilju ustvarjanja potrebnega zaupanja za zaključitev mirovnih pogajanj z zagotavljanjem varnosti tako za Izraelce kot tudi za Palestince. To pomeni, da se bo s posredovanjem nekaterih enot, kar je izvedljivo samo s močnim mandatom, na vseh straneh povečal politični vpliv za doseg mirne rešitve.

Ne potrebujemo le ponavljajoče se zaveze miru, ki smo jo kot svoj cilj tako pogosto oblikovali v preteklosti. Potrebujemo voljo ne le za to, da se usmerimo v doseg miru, ampak tudi za njegovo dejansko doseg, in to še preden se sovraštvo, ki je raslo skozi stoletja, še bolj stopnjuje in izbruhne vojna.

V zaključku bi vas želel spomniti, da je bilo leto 2008 Evropsko leto medkulturnega dialoga. Prav tako bi vas želel spomniti, koliko smo kot Evropski parlament naredili za to, da to leto postane leto upanja, in določamo politične prednostne naloge, ki poudarjajo, da nesoglasja kultur niso naravni zakon.

Svetovni odzivi na vojno v Gazi kažejo, kako hitro je mogoče poskuse medkulturnega dialoga uničiti, ko jih presenetijo resnične podobe, ki jih vsakodnevno vidimo v novicah. Še hujše je dejstvo, da je ta resničnost naklonjena ekstremistom in fundamentalistom, katerih cilj ni mir, ampak nadaljevanje vrtenca sovražnega nasprotovanja.

Nasilje rodi še več nasilja. Te misli ne moremo dovolj pogosto ponoviti. Dialog in pogajanja so edina pot iz te krize. Ta dva sama po sebi nista cilja, a ju je treba pogumno izvajati s namenom, da lahko ljudje v Izraelu in Palestini živijo v resnični varnosti, v miru in s spoštovanjem do njihovega dostojanstva.

(Aplavz)

3. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

4. Sestava parlamenta: glej zapisnik

5. Sestava odborov in delegacij: glej zapisnik

6. Varstvo podatkov (imenovanje evropskega nadzornika in njegovega namestnika): glej zapisnik

7. Podpis aktov, sprejetih v postopku soodločanja: glej zapisnik

8. Predložitev dokumentov: glej zapisnik

9. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): glej zapisnik

10. Peticije: glej zapisnik

11. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: glej zapisnik

12. Razpored dela

Predsednik. – Končni osnutek dnevnega reda te seje, kakor je bil sprejet na Konferenci predsednikov na njihovem srečanju v četrtek, 8. januarja 2009, v skladu s členoma 130 in 131 Poslovnika, je bil razposlan. Zahtevano je bilo, da se osnutek spremeni, kot sledi:

Ponedeljek:

Ker gospa Andrikienė danes zvečer ne more biti prisotna, da bi predstavila svoje poročilo o razvoju Sveta ZN za človekove pravice in vlogo EU, bomo o tem poročilu glasovali v sredo, kot je načrtovano, brez splošne razprave.

Torek: Ni predlogov sprememb.

Sreda:

Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze je splošno razpravo o položaju v Gazi zaključila z oddajo predlogov resolucije. Gospod Cohn-Bendit bo upravičil predlog.

Daniel Cohn-Bendit, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, vsi se zavedamo položaja v Gazi. Popolnoma normalno je, da o tem razpravljamo v Parlamentu. Vendar pa Varnostni svet pozivamo, da zavzame stališče, pozivamo oblasti, da zavzamejo stališče, in da stališče zavzame Evropska unija, mi v Parlamentu pa o zadevah razpravljamo, sami pa stališča ne zavzamemo. Vendar pa verjamem, da je zelo pomembno, da ta Parlament, ki je soočen z nujnostjo položaja v Gazi, izrazi svoje

mnenje in natanko pove, kaj hoče, da bi končali pokole, ki se trenutno odvijajo na Bližnjem vzhodu. Menim, da je nesprejemljivo, da ta Parlament nima poguma ali razuma, da bi po naši razpravi glasoval za resolucijo. Zato naša skupina zahteva, da se ponovno pregleda odločitev Konference predsednikov in da se razprava, ki jo moramo imeti o položaju v Gazi, zaključi z resolucijo, ki kaže jasno in trdno stališče tega Parlamenta, večine, da se pokoli v Gazi prenehajo. Hočemo resolucijo; zavedati se moramo, da imamo politično odgovornost v zvezi s sedanjim položajem in da ta politična odgovornost ne sme biti le navadna razprava, ampak resolucija, resolucija, ki jasno izraža, kaj hočemo in kaj obsojamo.

Hannes Swoboda, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospod predsednik, o tej zadevi smo seveda mnogo premišljevali. Mogoče gospod Cohn-Bendit precenjuje pomen resolucije, a z resolucijo Varnostnega sveta imamo osnovo, ki bi jo morali podpirati in, kot je že povedal predsednik Parlamenta, bi morali od obeh strani zahtevati, da stremita k miru, da odložita orožje in upoštevata resolucijo Varnostnega sveta. Vendar pa bi želel le dodati, da mora biti to bistvo naše resolucije. Če je to tako, potem jo lahko podpremo. V tem okviru bi sodelovali in v tem okviru bi podprli predlog gospoda Cohn-Bendita.

Elmar Brok, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, priporočilo Konference predsednikov temelji na veliki modrosti. Danes smo slišali izjavo predsednika Parlamenta, ki, če se ne motim, so jo podprle vse strani Parlamenta. To je pomembno osnovno načelo in pomembna izjava Parlamenta. V naslednjih nekaj dneh bomo prejeli ogromno informacij: iz sej Odbora za zunanje zadeve in delegacij in iz sporočil predsedstva Sveta ter Komisije. Zato nismo v položaju, da bi danes uresničili resolucijo, ki bi dejansko ustrezala dejanskemu stanju v četrtih.

Prejšnji teden sem dva dni preživel na meji Gaze in opazil ogromno trpljenja ljudi na obeh straneh. Verjamem, da samo premirje ne bo dovolj. Premirje mora biti v prihodnosti povezano s prenehanjem tihotapljenja orožja v Gazo. Predvsem podrobnosti pogajanj, ki se danes odvijajo v Egiptu, so ključnega pomena. Tega ne smemo uničiti z resolucijo, ki jo morda oblikujejo čustva. Zato sem za ohranitev resolucije Konference predsednikov.

Predsednik. – (Parlament je sprejel predlog)

Določeni so naslednji roki: Predlogi resolucij danes zvečer ob 20. uri, spremembe in skupni predlogi resolucij v sredo ob 10. uri.

Četrtek: ni predlogov sprememb.

Daniel Cohn-Bendit, (Verts/ALE). – (DE) Gospod predsednik, želel sem podati še en komentar o razpravi, ki sledi glede plinskega spora med Ukrajino in Sovjetsko zvezo in o krizi... Rusijo!

(FR) Opravičujem se, da sem na plan potegnil preteklost, Francis; tega nisem nameraval storiti.

(DE) Kar zadeva to razpravo: želeli bi ugotoviti in upam, da se lahko vse skupine strinjajo, da bi morala ta razprava vključevati razpravo o dejstvu, da Slovaška želi nezakonito ponovno odpreti jedrsko elektrarno. Želel sem le...

(Medklici)

Ti si pravi mož za to delo. Fant, lahko si tiho. Tiho. Ti si. Hotel sem se le prepričati. Fant, v Parlamentu smo.

Predsednik. – Ali bi lahko gospod Cohn-Bendit in gospod Ferber, prosim, sedaj nehala s svojim prerekanjem. Lahko nadaljujeta kasneje. O vsem, kar je povezano s temi razpravami, je mogoče razpravljati v teh razpravah.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, ker je vprašanje Slovaške in Bolgarije resna zadeva, bi tudi jaz želel zahtevati, da vprašate Evropsko komisijo, ki je navsezadnje varuhinja Pogodb in Pristopne pogodbe, da nam točno pove, kaj se dogaja in zakaj sta ti dve državi sprejeli to odločitev.

Predsednik. – Komisija si je to vsekakor zabeležila, zato bo to upoštevano.

(Razpored dela je bil sprejet)

13. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, dovolite mi, da Parlament seznanim z žaljivim vedenjem Turčije do Grčije.

Neprestani prekrški in kršitve grškega zračnega prostora, nizki preleti bojnih letal nad grškimi otoki, oviranje varnega pomorskega prometa v grških teritorialnih vodah in vmešavanje v iskalnih in reševalnih operacijah v Egejskem morju, za katerega je odgovorna samo Grčija, in obsežna pomoč, ki jo Turčija zagotavlja nezakonitim priseljencem, kažejo slabe obete za celotno območje.

To žaljivo vedenje moramo obsoditi in prav tako neprestano strateško izzivanje suverenih pravic države članice Evropske unije, Grčije, s strani Turčije ter ji poslati jasno sporočilo, da njeno vedenje ogroža njeno prihodnost v Evropski uniji.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Po diskriminacijskih ukrepih, ki so bili leta 2004 uvedeni glede zaposlenih iz novih držav članic, ki delajo v evropskih ustanovah, in jih je leta 2008 Evropsko sodišče razsodilo za nezakonite, bi želel vašo pozornost pritegniti k novi diskriminacijski odločitvi.

Minila so štiri leta in pol, a državljani novih držav članic se še vedno počutijo kot drugorazredni državljani. Gospod predsednik, zgodilo se je, da je bil lani objavljen natečaj za mesto vodje enote madžarskih tolmačev, ki delajo v Evropskem parlamentu, delovno mesto, na katerega se je lahko prijavil državljan katere koli države članice. Vodja enote storitev tolmačenja je odgovoren ne le za upravne naloge, ampak tudi za nadzor prenosa terminologije Evropske unije v madžarski jezik.

Gospod predsednik, strašno je, da je bil od dveh primernih kandidatov, madžarskega in britanskega, izbran britanski kandidat. Ali si lahko predstavljate, da delovno mesto francoskih jezikovnih storitev zasede Anglež ali Španec? Gospod predsednik, to je nesprejemljiva diskriminacija in povzroča resno škodo za prevajanje dokumentov Evropske unije. V imenu vsake nove države članice bi želel, da se moj protest zabeleži.

Predsednik. - Odgovor na to točko boste seveda prejeli.

Marian Harkin (ALDE). - Gospod predsednik, danes popoldan smo poslušali, kako ste vi in ostali podajali izjave o groznem položaju v Gazi in o potrebi po takojšnjem premirju in umiku izraelskih oboroženih sil iz Gaze. Povedati moram, da se v tem okviru strinjam z gospodom Cohn-Benditom, da bi moral Parlament zavzeti stališče – ne more biti nepristranski.

Vendar pa je na nek način nekoliko zemeljsko govoriti o vsakdanjih vprašanjih, glede na to, da smo poslušali vse, kar je bilo povedano, a vsakdanje teme seveda zadevajo vse naše državljane. Prejšnji konec tedna je skupnost osrednje zahodne in zahodne Irske zadel hud udarec, ko je Dell oznanil, da bo premestil 2 000 delovnih mest. V času, ko doživljamo globalno finančno nazadovanje, je to še posebej težko za delavce, ki so zaposleni pri Dellu, in za njegove dobavitelje, itd.

V tem okviru bi se lahko Evropski sklad za globalizacijo izkazal kot posebno pomemben pri pomoči za ponovno usposabljanje in prekvalificiranje delavcev ter za spodbujanje podjetništva za samozaposlovanje. Bistvenega pomena je, da irska vlada takoj uporabi Sklad za globalizacijo, da lahko delavci zaupajo v prihodnost in vidijo, da EU dela, da bi jim pomagala in v tem primeru tistim v zahodni in osrednje-zahodni Irski.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (PL) Gospod predsednik, ravno smo dosegli sporazum, po katerem bo pretok ruskega plina sčasoma povrnjen v države članice Unije, kamor je bila prekinjena oskrba. Vredno je poudariti solidarnost med državami članicami v zvezi s to zadevo, čeprav to od samega začetka ni bilo jasno. Različne države so imele o tem različno mnenje. Vendar pa smo se k sreči na koncu potrudili in združili sile.

Ker moramo o temi razpravljati v roku dveh dni, bi želel poudariti dve stvari. Najprej, zaradi tega vprašanja je precej jasno, da se Rusija ukvarja s povsem gospodarskimi vprašanji, kot bi bila ta povsem politični instrumenti. Drugič, zaradi tega vprašanja je tudi jasno, da moramo kot Unija razviti skupno energetske politiko. To potrebujemo bolj kot posamezne energetske politike za največje države, kot so države, ki pod Baltskim morjem na lastno pobudo gradijo plinovode.

László Tóké (Verts/ALE). - (HU) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v globalnem obdobju nezdrave prevlade coca cole in čipsa, bi želel spregovoriti v bran gojenju grozdja in pridelavi vina v madžarskem Karpatskem bazenu, ki je mednarodnega pomena. Kot posledica nepravilno interpretiranih direktiv EU, danes evropski skladi podpirajo tiste, ki vinograde prekopavajo, in ni nenavadno, da so kaznovani tisti, ki sadijo izbrane vrste grozdja.

Karpatski bazen je bil na ozemlju zgodovinske Madžarske nekoč kraj enega največjih vinorodnih območij v Evropi, ki se je raztezal na 600 000 hektarjih. Leta 1948 je bilo na Madžarskem še 260 000 hektarov vinogradov, danes pa se je ozemlje skrčilo na 40 000 hektarov. Kako dolgo se bo še na ta način uničevalo kletarstvo, trgovce z vinom in naravno okolje Karpatskega bazena?

Vino, pšenica, mir! Ta madžarski ljudski pozdrav želim izreči, da bi vam zaželel blagoslovljeno novo leto.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Gospod predsednik, odpiram vprašanje Palestine. Opažam, da ste bili v svojih prejšnjih pripombah nekoliko zadržani glede svojega stališča o Izraelu: mrtvih je 900 Palestinecev, tretjina od teh je otrok, a še vedno ne najdemo v sebi dovolj moči, da bi v tej dvorani v celoti obsodili izraelsko brutalnost.

Ta silni napad ni le nesorazmeren; je popolnoma neupravičen. Ne ženejo ga izraelske varnostne potrebe; dejansko je ciničen in kliničen napad ne na Hamas, ampak na palestinsko prebivalstvo. Mislim, da imajo države članice sedaj moralno obvezo, da za prekinitev tega nasilja v celoti uporabijo svojo diplomatsko in politično moč za Izrael.

Previdno ravnanje z izraelsko upravo ne bo delovalo; nikoli ni delovalo. Izrael mora sedaj razumeti, da za njihova dejanja vsekakor obstajajo posledice. Zato pozivam vse poslance EP, da zahtevajo takojšnjo prekinitev Evro-mediteranskega sporazuma in seveda vse prednostne tržne sporazume med EU in Izraelom. Enako se moramo upreti vsakemu poskusu nadgradnje odnosov med EU in Izraelom, ki oblega Gazo in surovo ravna s Palestinci.

Retoriko človekovih pravic, ki je tako pogosto odzvanjala v tej dvorani, je treba sedaj spoštovati v besedah in dejanjih. To je edini vidik za uspešen mirovni proces na Bližnjem vzhodu.

Predsednik. - Kompleksnost tega spornega vprašanja je razvidna že samo iz časa, ki ste ga porabili za svoj govor. Svoj čas ste presegli za 50 %. Razprava bo potekala v sredo popoldan.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospod predsednik, moje volilno okrožje je prejšnji teden prizadela objava, kakor je dejala gospa Harkin, da bo tovarna Dell izgubila 2 000 delovnih mest. To prav tako verjetno pomeni izgubo še dodatnih 2 000 delovnih mest, ki so na Irskem odvisna od Dellove proizvodnje. Dell svojo proizvodnjo seli v Łódź na Poljskem s podporo skoraj 52 milijonov EUR državne pomoči.

Ali mi lahko Komisija zagotovi, da je državna pomoč, ki jo uporablja Poljska, v okviru pravil o konkurenci EU, in ali mi lahko zagotovi, da bo za pripravo odpuščene delovne sile na novo zaposlitev dovolj pomoči iz Evropskega sklada za globalizacijo?

Dimitar Stoyanov (NI). - (BG) Gospe in gospodje, pred dvema dnevoma so na štirih šolah v mestu Burgas odkrili, da so njihovi zidovi prekriti z rasističnimi slogani. Na zidovih so bili napisi, kot: „Spremenite Bolgare v prah“ in „Smrt giaourjem“. „Giaour“ je poniževalen turški izraz, ki se je v času Otomanskega imperija uporabljal za nemuslimane in za ljudi, ki niso bili Turki. Za Turke je giaour nekdo, ki ni vreden, da se ga imenuje človek, zaradi česar je to najbolj žaljiva rasistična žalitev v turškem jeziku. „Giaourji“ je tudi beseda, ki so jo uporabljali nekdanji minister za kmetijstvo Nihat Kabil in turški upravniki na Ministrstvu za kmetijstvo za Bolgare, ki so se pridružili oddelku, temu pa je sledilo, da so prednostno obravnavali Turke.

Gospe in gospodje, naj vam bo ta incident v opozorilo glede turškega načina mišljenja v 21. stoletju. Že samo ta primer kaže, da Turčija ne sodi v Evropsko unijo, ker je rasistična, ksenofobična država, ki podpira in spodbuja rasizem in ksenofobijo v sosednjih državah. Ta primer kaže, da Bolgari niso vir sovraštva, ampak da so žrtve sovraštva in etnične nestrpnosti.

Evropski parlament je vedno izražal aktivno držo proti rasizmu in etnični nestrpnosti. Pozivam vas, kot poslance tega Parlamenta, da to naredite ponovno in podprete našo pisno izjavo, ki obsoja turški rasizem proti Bolgarom.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Hvala, gospod predsednik. Pozdravljam trud češkega predsedstva pri reševanju sedanje plinske krize, a le posredovanje v eni krizi za drugo ni rešitev. EU ne more ostati v vlogi varuške; tiste, ki varuje *enfant terrible*. Jasen je zaključek, da je nadaljevanje vzajemno koristnega strateškega zavezištva z Rusijo, kot zanesljivim dobaviteljem energije, strateško napačna presoja. Temeljni vzrok za sedanjo krizo ni Ukrajina, ampak kriza znotraj samega Gazproma, ki ni uspel izpolniti svojih lastnih obvez.

Osem zaporednih let je Gazpromova proizvodnja plina stagnirala na isti ravni. To je tipičen rezultat političnega nadzora države nad proizvodnjo. To, da niso bili sposobni hkrati dostaviti plina ruskim potrošnikom in

izpolnjevati obvez v tujini, je verjetno gospoda Putina privedlo do tega, da je sprožil politično krizo in Ukrajino pokazal kot grešnega kozla. Zato je za nas toliko bolj pomembno, da se osredotočimo na iskanje novih energetskih virov.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Gospod predsednik, kolegi poslanci, gospodarska kriza, ki so jo mnogi ljudje na začetku sprejeli kot taktiko zastraševanja s strani medijev, je sedaj dosegla Evropo; prizadela je države, regije, lokalne skupnosti, podjetja in z njimi družine ter delavce. Dva kolega poslanca sta o tem že govorila. Posledice recesije ne vplivajo na vse enako, kakor nas spominja Komisija v svojem Sporočilu. Negativen vpliv se eksponentno širi na rob Evrope in družbe.

Da bi preprečili, da sedanji položaj spremeni načelo spodobnega dela v prazne besede in da bi se izognili eksploziji revščine, moramo svoj trud osredotočiti na lastne vire. Zato pozdravljam Sporočilo Komisije in tudi predanost komisarja Špidle za dvig zavesti ter njegovo pozivanje Evrope, da se v času nazadujoče gospodarske dejavnosti potruži zaščititi najbolj ranljive socialne skupine.

Razlikovalen pristop Komisije daje razlog za upanje, da združena Evropa ne bo pomenila vsiljene enotnosti, predvsem ne v obdobju krize. Upam in pričakujem, da bo v tem smislu dobila podporo Evropskega parlamenta.

Magor Imre Csibi (ALDE). – Gospod predsednik, v današnjih časih se soočamo s paradoksom. Kljub temu, da se je večina evropskih potrošnikov večkrat izrazila proti GSO, raziskave kažejo, da kupujejo gensko spremenjena živila, ko so ta na voljo v trgovinah.

Mnogi potrošniki se preprosto ne zavedajo, da se v Evropi prodajajo gensko spremenjena živila, ali pa preprosto padejo v past nečitljivih označb in na koncu ne vedo, kaj kupujejo.

Možna rešitev bi bila, da se na označbah dovoli navajanje odsotnosti GSO v živilih. A trenutno ni skupnih določb o označbah za proizvode brez GSO. To povzroča zmedo pri potrošnikih in izkrivljanje notranjega trga, saj medtem ko so nekatere države že uvedle določbe o označevanju proizvodov brez GSO, druge nočejo dovoliti dajanja takšnih informacij.

Ljudje hočejo sprejemati odločitve o hrani, ki temeljijo na njihovih lastnih vrednotah in ne po študijah ocen varnosti. Če nam je mar za skrbi potrošnikov, potem bi morali biti transparentni povsod in jim omogočiti pravo izbiro. Zato pozivam Komisijo, da na evropski ravni zagotovi pravni okvir za prostovoljno označevanje proizvodov brez GSO.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Gospod predsednik, ob tej priložnosti bi se želel obrniti na Svet, da izvede ustrezne ukrepe v skladu s členom 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za boj proti diskriminaciji na podlagi etničnega porekla v Litvi.

Na nedavnih litvanskih parlamentarnih volitvah so bili izvoljeni trije politiki iz poljske manjšine. Litvanske oblasti so jim potem poskušale odvzeti parlamentarne sedeže. Podan razlog za to je bil, da imajo dokument *Karta Polaka*. To je dokument, ki potrjuje, da imetnik pripada širšemu poljskemu narodu. Namenjen je ohranjanju poljske kulture in nacionalne identitete med osebami poljskega porekla po svetu. Vendar pa litvanske oblasti menijo, da to pomeni zvestobo tuji državi. To je očitno smešno in nezaslišno. Poleg tega pa zaradi etničnega porekla to dobi razsežnosti diskriminacije in vključuje tudi kršenje pravic narodne manjšine, kar je vedenje, nevredno države članice Evropske unije. Verjamem, da bodo litvanske oblasti o tej zadevi premislile.

Daniel Stroj (GUE/NGL). – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Bernd Posselt, ki predstavlja bavarsko stranko CSU tu v Parlamentu in tudi vodi Združenje sudetskih Nemcev, je predlagal, da Češka republika v času svojega predsedovanja odpravi tako imenovane Beneševe dekrete. To je nezaslišna zahteva, ki je Češka republika ne more izpolniti. Seveda vemo, da so dekreti nastali po drugi svetovni vojni v skladu z vidiki zmagovalnih sil in so zamenjali pravne standarde, dokler ni bil izvoljen ustrezen parlament. Zato ne gre za vprašanje nekakšne rakaste tvorbe evropskega parlamentarnega reda, kakor je trdil. Po mojem mnenju je rakasti tvorbi podobna organizacija gospoda Posselta, saj deluje v neposrednem nasprotju s cilji sodobnega evropskega vključevanja, ki ga zasleduje EU. Medtem ko gospod Posselt napada Češko republiko, na tisoče nemških državljanov srečno živi in dela tam, tam pa je tudi veliko število nekdanjih sudetskih Nemcev, ki so se tam upokojili. Sam sem primer dejstva, da v današnji Češki republici ni protinemške agresije, saj sem bil kot nemški državljan izvoljen, da v tem Parlamentu zastopam Češko republiko.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Gospod predsednik, plinska kriza je v času zmrzišča v 17 evropskih državah pustila na stotine tisoče gospodinjev brez ogrevanja. Spor je najbolj vplival na vzhodno in osrednjo Evropo, saj so bile zaradi tega zaprte tovarne in šole.

Tudi če Kijev in Moskva po več urah pogovorov z uradniki EU podpišeta dogovor s posredovanjem EU, Gazprom pravi, da bo dogovor za ponovno dobavo plina čez Ukrajino v Evropo zakasnel, saj še ni prejel kopije sporazuma.

Skupina tehničnih strokovnjakov, ki jih je poslala Evropska komisija, bo preverila pretok v ukrajinske plinovode iz Rusije, in tudi če plin začne teči v Ukrajino, bo morda potrebnih približno 36 ur, da doseže države članice EU. Posledično Evropa potrebuje enotno politiko o energetske varnosti, da bi se izognila prihodnjim sporom, in potrebuje raznolike vire energetskih zalog.

Pozdravljam posredovanje Parlamenta v sporu in upam, da bo čim prej dosežen sporazum, da se izognemo poglobljanju spora.

Aurelio Juri (PSE). - (SL) Lani smo praznovali 40. obletnico pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, leto prej pa sprejeli v tej dvorani resolucijo, s katero so bili predsedstvo, Svet in Komisija pozvani k okrepljenim prizadevanjem v prid učinkovitejšega multilateralizma in strožjega izvajanja omenjene pogodbe, za katero vemo, da je jedrske arzenale zaježila, zmanjšala pa žal ne. Resolucija je tudi pozivala Združene države Amerike k umiku jedrskih konic z evropskega ozemlja, ter Veliko Britanijo in Francijo k ustavitvi njunih raketnih jedrskih programov.

Ker sem vstopil v ta spoštovani zbor šele novembra, vprašujem, koliko in kako so bili ti pozivi upoštevani oziroma prizadevanja uspešna glede na to, da oživlja nov projekt postavitve ameriškega protiraketnega ščita na Češkem in Poljskem in da le ta generira nove, pričakovane napetosti med zahodom in Rusijo ter zamisli in grožnje po novi nevarni jedrski oboroževalni tekmi.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Razprava o plinski krizi je bila vključno z nocojšnjim zasedanjem zelo strastna.

Vsak govorec pravi, kako resna in nevarna je raven energetske odvisnosti Evropske unije. Vsi pravijo isto: da je rešitev še naprej zmanjševati našo odvisnost od posameznih virov energije.

Ne smemo pozabiti še na eno potrebo: varčevanje z energijo.

V tem trenutku je težko reči, kakšna je raven tratenja energije v Evropski uniji. Nekateri analitiki omenjajo celo tretjino celotne porabe. To kot primer pomeni, da Romunija uvaža približno 14 milijonov ton nafte, kar ustreza letnemu uvozu ruskega plina, skoraj milijon ton nafte pa se letno potraži zaradi pomanjkljive izolacije v stanovanjskih blokih.

Žal zakonodaja Skupnosti ni primerna za podprtje resolucije glede tega problema, ker nepojmljivo omejuje evropska sredstva, ki jih je mogoče nameniti projektom za obnavljanje ogrevalnih sistemov.

Mislim, da bi se morali vsak dan vprašati naslednje: kaj je enostavneje? Iskati nove vire energije in nove tranzitne poti ali se opominjati, da lahko z uporabo preprostih metod prihranimo velik del energije, ki jo potratimo?

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Letos proslavljamo 10. obletnico evra in 1. januarja 2009 je Slovaška postala 16. članica v evrskem območju.

Moja država je predala del svoje identitete, a je to naredila s ponosom. Ravno tako, kot smo cenili svojo lastno valuto, smo začeli uporabljati evro, in večina slovaškega prebivalstva ga tudi hitro začenja smatrati za svojega. Evro smo sprejeli po le pet letih članstva v EU in kot je na novoletni dan dejal predsednik državnega zbora Fico, bi lahko evro smatrali kot talisman za srečo, ki nam bo prinesel stabilnost in potencial za še močnejši razvoj Slovaške v času gospodarske krize. Pohvaliti bi želel vse, ki so prispevali k sprejetju evra na Slovaškem, in se zahvaliti za pozitiven odnos slovaške javnosti do nove valute.

Vsem Slovakom želim veliko sreče z evrom kot simbolom povezane in uspešne Evrope.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, ker v Parlamentu o tem ne bomo razpravljali, bi želela poudariti pomen predloga direktive o izvajanju sporazuma, ki sta ga sklenila Združenje ladjarjev Evropske skupnosti in Federacija sindikatov delavcev v prometu Evropske unije, za Evropsko unijo.

Ta direktiva, ki zadeva delo mornarjev po Konvenciji o delu v pomorstvu, bo mornarjem v Evropski uniji omogočila, da si zagotovijo dostojne delovne pogoje.

Ta sektor je treba spodbujati, ker prispeva k razvoju in produktivnosti. Morja, ki obdajajo obale Evropske unije, so za mednarodno trgovino zelo pomembna in mladi ljudje bi morali v pomorskih poklicih videti prihodnosti in pomagati pomorskemu prometu.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gospod predsednik, ozadje mojega govora je nezakonit prevoz pasjih mladičev, ki so ga v začetku oktobra 2008 odkrili v Avstriji. Poskušal sem dobiti besedo v enominutnih prispevkih in sem vesel, da mi je končno uspelo. Zanimivo je, da je gospod Rogalski smel v tem času govoriti kar trikrat.

Sedaj pa nazaj k omenjeni zadevi. Avstrijska policija je ustavila tovornjak, ki je prevažal 137 pasjih mladičev. Na vozilu so bile vidne okvare, potni listi živali pa so bili ponaredki, saj psi še niso dosegli pravno zahtevane starosti za prevoz. Potovanje se je začelo na Slovaškem in naj bi se končalo v Španiji. To ni edini primer in nas ponovno opozarja, da se pridobitne organizacije na zločinski način neprestano izogibajo veljavnim določbam o zaščiti živali v Evropi. V Evropi res potrebujemo obsežne inšpekcije prevoza živali in ustrezne grožnje z globami v primeru neupoštevanja. EU mora skupno sprejeti minimalne evropske standarde na področju zaščite živali, ki jih morajo izvajati in spremljati vse vlade. To bi te države, ki so bile na področju zaščite živali do danes popolnoma neaktivne, tudi prisililo, da uvedejo posebne standarde.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Krvavi ter neusmiljeni masaker nad Palestinci v Gazi je simbol človeške nemoči in dvojnih meril, ki kriči v nebo. Mar res mora število mrtvih med Palestinci doseči štirimestno število, preden mednarodni subjekti uporabijo mehanizme, ki so na voljo za posredovanje že od prvega dne spopadov.

Evropska unija si domišlja, da je subjekt mednarodnih odnosov in svetovni politični igralec. Pa je res? Smo mi subjekt, če izraelska vojska ob vsej svoji sofisticirani obveščevalni podpori napade šolo, polno civilistov, ki jo financira Evropska unija. Mar obstaja mednarodno humanitarno pravo, če izraelska vojska na silo preseli Palestince v hišo, ki jo naslednjega dne divje obstreljuje.

Večkrat sem bil v Izraelu, tudi v Sderotu, marsikaj vem, toda ta izraelska akcija je nesorazmerna, je pretirana in je nečloveška. Početje je nemoralno, je perverzno, je bizarno, saj je v svojem bistvu predvolilna kampanja. To je krvava predvolilna kampanja.

Liam Aylward (UEN). – Gospod predsednik, to priložnost bi želel izkoristiti, da podprem financiranje Evropske unije za podporo evropskih iger specialne olimpijade, ki bodo leta 2010 potekale v Varšavi, in za svetovne igre specialne olimpijade, ki bodo leta 2011 potekale v Atenah.

Komisija je za podporo svetovnih iger specialne olimpijade namenila 5 milijonov EUR, ko so leta 2003 potekale na Irskem, kar je bil tako čudovit dogodek in zadovoljstvo za mnoge med nami, ki so bili prisotni. Evropska unija mora biti na čelu podpore prostovoljstva v športu.

Naj dodam, da o tem vprašanju obstaja pisna izjava, ki jo lahko poslanci EP ta teden zunaj dvorane podpišejo, in bi želel pozvati vse kolege, da to izjavo podpišejo v podporo financiranju EU za te zelo pomembne igre specialne olimpijade.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Srečno novo leto, gospod predsednik. Gospe in gospodje, želel bi izraziti svoje iskreno začudenje nad ironijo usode, da češka vlada, ki je dobro znana po svojem posebnem pristopu do vprašanja pogajanj z Rusijo, še ni odkrila svoje maske in se posipala s pepelom. Pogajanja z Rusijo glede energetske varnosti je celo odlagala. Še bolj me preseneča stališče Evropske komisije. Slovaški in Bolgariji preti s sankcijami in slišali smo celo, da gospod Cohn-Bendit predlaga tudi sankcije, če bodo razgrajeni bloki jedrske elektrarne ponovno obratovali. Komisarjem in govornikom Evropske komisije bi želel priporočiti, da se toplo oblečejo, izključijo gretje doma in svojim družinam pojasnijo, da tako ravnajo iz solidarnosti do Slovakov in Bolgarov. Ali pa je bila to morda le slaba novoletna šala?

Emmanouil Angelas (PPE-DE). – (EL) Gospod predsednik, tudi jaz bi želel komentirati o vprašanju zemeljskega plina glede na to, da smo v zadnjih desetih dneh postali priče spora, ki zajema to vprašanje, spora, v katerega je bilo ujetih mnogo držav članic Evropske unije, ki so odvisne od zemeljskega plina za energijo, spora, ki povzroča težave državljanom, podjetjem in industriji.

S pogajanjem med nasprotujočimi stranmi, ki so polna nezaupanja, suma in spornih objav, in s posredovanjem evropskega predsedstva in Komisije, se zdi, da je bila najdena nekakšna rešitev.

Jasno je, da lahko neglede na namene in porazdeljevanje problem ponovno nastane, če ne bodo sprejeti ukrepi. Zato moramo pregledati vprašanje ponovnega oblikovanja energetske doktrine Evropske unije z dodajanjem drugih virov energije.

Evropski parlament bi moral poslati tudi jasno sporočilo, da se Evropska unija ne bo pustila izsiljevati, in bi moral sodelovati v razpravi za načrtovanje alternativnih poti za varno in neprekinjeno dobavo zemeljskega plina. Cilj zmanjšanja energetskega zahtev za 20 % do leta 2020 ne bo dosežen v nestabilnih in negotovih okoliščinah.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Za Evropsko unijo mora priprava skupne energetske strategije in akcijski načrt, usmerjen v izboljšanje energetske varnosti Unije, postati prednostna naloga.

Dejanje Ukrajine pri prekinitvi dobave zemeljskega plina v države članice EU je poudarilo odvisnost EU od tradicionalnih dobaviteljev. Nadalje pa so nizke temperature to zimo povzročile resne obratovalne težave dobaviteljem električne energije, ki so zabeležili rekordne ravni porabe.

Evropa mora izumiti evropsko strategijo za posodobitev energetskega omrežja, dvig energetske učinkovitosti in raznolikost virov za dobavo energije. Izvajanje projekta Nabucco, gradnja terminalov utekočinjenega plina v evropskih pristaniščih, vlaganje v varnejše jedrske elektrarne, dviganje energetske učinkovitosti in povečanje uporabe obnovljive energije morajo predstavljati skupna prednostna dejanja, ki so usmerjena v povečanje energetske varnosti EU.

Evropska komisija mora skupaj z Evropsko investicijsko banko in vladami držav članic opredeliti in zagotoviti financiranje teh prednostnih projektov.

PRESEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

Gay Mitchell (PPE-DE). - Gospa predsednica, želel bi izpostaviti sporno vprašanje Zimbabveja. Zdi se mi, da če Zimbabve ni na naših televizijskih ekranih, potem se z nekaterimi vprašanji, ki se tam pojavljajo, ne ukvarjamo. Nedavno smo imeli primer Jestine Mukoko, generalne direktorice Mirovnega projekta Zimbabve in članice odbora Forumu NVO o človekovih pravicah Zimbabveja, ki je bila ugrabljen in bila 21 dni v osami, preden se je ponovno pojavila na Kazenskem sodišču prve stopnje v Harareju, lahko bi se reklo z vidnimi znaki mučenja in grdega ravnanja – vse zaradi tega zločina, da je borka za človekove pravice.

Gospa Mukoko je trenutno zaprta v samici strogo varovanega zapora in njena prihodnost, tako kot prihodnost mnogih borcev za človekove pravice, prostovoljcev in navadnih državljanov pred njo, ostaja v rokah Mugabejevega režima v nevarnosti.

V tej dvorani in v drugih, nacionalnih parlamentih, je bilo izrečenih mnogo besed v zvezi z zaskrbljenostjo in obsojanjem, a nočna mora za prebivalce Zimbabveja ostaja nezmanjšana. Verjamem, da je čas, da ponovno uveljavimo svoje interese na tem področju in od Sveta in Komisije zahtevamo, da ukrepata enkrat in za vselej in prekineta zločinske dejavnosti proti ljudem, ki se v Zimbabveju borijo za človekove pravice.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospa predsednica, pozdravljam izjavo, ki jo je nocoj podal gospod predsednik o Gazi, in seveda odločitev Parlamenta za resolucijo na to temo, da se vse strani v konfliktu Gaze prisili k takojšnjemu in enostranskemu premirju. Jalovost te politike z vojno je sedaj z več kot 900 mrtvimi boleče očitna. Vztrajati morate, da Izrael preneha s poboji. Gaza je največji zapor na svetu z 1,5 milijona zapornikov; sedaj je žal tudi klavnica, kjer umirajo moški, ženske in otroci, preprosto zato, ker so Palestinci.

Kakšnih zločinov bi sploh lahko bili krivi palestinski otroci, ki umirajo v tem konfliktu? Kakšne izgovore sploh lahko imamo Evropejci, da še naprej posluujemo z Izraelom, medtem ko ta še naprej neusmiljeno kolje nedolžne ljudi? Evropski svet se mora prenehati zgovarjati, prekiniti spor in se združiti v usklajenem delovanju, ki bo končalo to klanje. Ne sme biti vprašanja o nadgradnji evropskih odnosov z Izraelom, dokler ta ne uspe sodelovati v konstruktivnem dialogu z vsemi predstavniki palestinskega naroda.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Kot organizacija držav, ki jih vežejo skupne vrednote, bi morala Evropska unija uporabiti vse vire, ki jih ima na voljo, da prepreči širjenje sovraštva. Francoski operater Eutelsat pa je menil, da je primerno predvajati program televizijske postaje Al-Aqsa, ki je povezana s Hamasom in odprto poziva k napadom izraelskega civilnega prebivalstva.

S tem svojim dejanjem je Eutelsat znova dokazal, da je njegovo etično poslovanje koncept, ki je odgovornim za upravljanje podjetja precej tuj, predvsem, če upoštevamo, da so neodvisni kitajski televizijski družbi NTD TV več mesecev preprečevali oddajanje. Kljub pritožbam z mnogih strani vodstvo Eutelsata še vedno ni pripravljeno umakniti svoje odločitve, ki jo je sprejelo pod pritiskom kitajske vlade. Presenetljive in popolnoma

nemoralne izbire vodstva Eutelsata sprožajo skrbi glede tega, ali so nameni vodilnih povsem poslovno usmerjeni.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gospa predsednica, napad Izraela na Gazo je vojni zločin in zločin proti človeštvu. Dogaja se tragedija: umrlo je 900 Palestincev, med njimi tudi ogromno otrok, na tisoče pa je ranjenih.

Zahtevati moramo prekinitev napadov na Gazo. Zahtevati moramo prekinitev blokade Izraela, ki Gazo spreminja v koncentracijsko taborišče. Zato se pridružujemo vsem ljudem iz vseh držav in vseh celin, ki demonstrirajo proti pokolom: vsem tistim ljudem iz vseh držav in vseh celin, ki so jezni in se odpravljajo na ulice ter vzdikajo „Nič več zločinov!“ Za Evropski parlament in druge odgovorne organe Evropske unije je bistvenega pomena, da zahtevajo takojšnjo prekinitev napadov na Gazo in takojšnjo prekinitev izraelske blokade.

Jaroslav Zvěřina (PPE-DE). – (CS) Hvala, gospa predsednica. Nedavno me je presenetil način, kako so češke zavarovalnice odpravile določbo o izplačilu bonusov za ženske, ki sklenejo obvezne police za avtomobilsko zavarovanje. Ta korak je bil upravičen s sklicevanjem na nov protidiskriminacijski zakon, ki bo začel veljati. Vedno znova vidimo, kako nekateri politiki in nevladne organizacije sprejemajo dokaj pretirano stališče glede vprašanja enakosti spolov. Eno takšno pretiravanje predstavlja zanikanje aktuarske matematike, ki vsakodnevno dokazuje, da se moški in ženske v različnih vidikih svojih življenj vedejo različno in imajo zato različne stopnje zavarovanja in drugih tveganj. Zanikanje takšnih razlik ne pomeni boja za enake pravice, temveč bolj boj za skladnost in enakost obeh spolov. Takšen boj bi bil tako jalov kot tudi smešen. Moški in ženske se med sabo razlikujemo natanko zaradi tega, ker se spola med seboj dopolnjujeta na uspešen in koristen način v vsakodnevnem življenju, partnerstvih in v družbi.

Gerard Batten (IND/DEM). – Gospa predsednica, ravno je bila objavljena nova javnomnenjska raziskava, ki jo je naročila Kampanja za neodvisnost Britanije. Večina vprašanih je dejala, da je Evropska unija zgubila stik, da je pokvarjena in da ima denar nizko vrednost; 83 % anketiranih hoče, da ima zakonodaja Združenega kraljestva najvišjo moč in zato želijo razveljaviti nadvlado zakonodaje EU; in 71 % jih hoče referendum o nadaljevanju britanskega članstva. Žal je za to malo verjetnosti, glede na to, da jim laburistična vlada ne da niti možnosti za referendum o Lizbonski pogodbi, ki ga je obljubila v svojem volilnem manifestu.

Britanci želijo prosto trgovino, prijateljstvo in sodelovanje z Evropo in svetom, nočejo pa, da jim Evropska unija vlada. Če bi prišlo do resnično pravičnega referenduma, kjer bi bili Britanci vprašani, ali želijo vse tesnejše politično in gospodarsko povezovanje z EU ali želijo oditi, bi ogromna večina glasovala za odhod.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gospa predsednica, želela bi izraziti svojo skrb glede vse večjega pomanjkanja znanstvene strogosti v osnutkih predlogov, ki jih temu Parlamentu predstavlja Komisija, in seveda v nekaterih poročilih in spremembah, za katere smo kot poslanci odgovorni. Dobra znanost se vse bolj umika ljudskim in čustvenim odzivom, ki se pogosto skrivajo za previdnostnim načelom.

Vzemimo sporno vprašanje fitofarmacevtskih sredstev. Opustili smo znanstveno načelo ocenjevanja tveganja. Ne obstaja podrobna ocena vpliva EU niti znanstvena opredelitev endokrinih motilcev hormonov, je pa neskladje v obravnavanju te in direktive REACH.

Zakonodajo EU spravljamo na slab glas na mednarodni ravni in slabimo njeno verodostojnost z vse večjim pomanjkanjem znanstvene strogosti in dobre znanosti.

Slavi Binev (NI). – (BG) Gospa predsednica, gospe in gospodje, plinska kriza, v kateri se je Evropa znašla na začetku leta 2009, za Bolgarijo, ki nima alternative za pomožno oskrbo s plinom, hitro dobiva razsežnosti katastrofe. Ne bom razpravljaj o sramotni in kratkovidni odločitvi, ki jo je sprejela bolgarska vlada in je mojo državo v sporu med Rusijo in Ukrajino spremenila v talko, saj je to vsem jasno.

Sedaj je bolj pomembno, da se odločimo, kakšne ukrepe sprejeti, da bomo premagali krizo. V tem primeru bi to lahko pomenilo, da mora Bolgarija najti alternativo, da prekine svojo zunanjo odvisnost. Zato verjamem, da je za Evropo in balkanske države kot je Bolgarija bistvenega pomena, da sledijo primeru Slovaške in sprejmejo odločitev za ponovni zagon blokov I, II, III in IV v jedrski elektrarni Kozloduj. V tem trenutku je to edina možnost, ki jo ima Bolgarija in ji omogoča pridobitev kančka neodvisnosti in zmanjšanje tako neposredne škode kot tudi škode, ki jo bo povzročila trenutna uporaba kurilnega olja namesto plina.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Glede na to, da se je leto 2009 šele začelo, bi vam želela povedati, da po mojem mnenju to ni navadno leto.

Leto 2009 zaznamuje dve desetletji od konca hladne vojne in od podrtja zidov, ki so delili države in samo Evropo na vzhod in zahod, s svobodo in demokracijo na eni strani in totalitarnimi režimi na drugi strani.

Kot romunska poslanka EP, a tudi kot romunska državljanka, ki ve, kaj pomeni diktatorstvo, verjamem, da sta ti dve desetletji za nekatere med nami zaznamovali prehod in sprejem za druge.

Enako verjamem, da bi moralo biti kljub sedanjemu ozračju leto 2009 leto, ko bi morala biti naša dejanja, kot tudi dejanja Evropske komisije usmerjena v eno Evropo za vse Evropejce. Evropo, kjer vsak od 500 milijonov državljanov čuti, da so zagotovljene njihove pravice, da obstaja resničen smisel za solidarnost, da ni mogoče, da jih še kdaj kdo diskriminira, da se jim v združeni Evropi ni treba počutiti kot tujcem ali jim trpeti, da smo vsi evropski državljani, ki čutimo enako, ne glede na to, kje smo bili pred letom 1989.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Gospa predsednica, Evropski parlament je mnogokrat obravnaval zadeve, povezane z okoljem. Poudariti bi želel sporno vprašanje, na katerega so me opozorili šolarji in se nanaša na naravno okolje. Tarife, ki se plačujejo za stare kovine, papir in plastenke iz sintetičnih materialov, se dramatično znižujejo. Zbiranje takšnega materiala postaja neprofitno. Poleg tega so mnoga mesta odpravila zaboje za razvrščanje ali pa so jih prenehali prazniti.

Zadnje čase je recikliranje papirja pogosto v novicah. Trenutno stanje na Poljskem je v zvezi s tem mogoče povzeti na naslednji način. Tisti, ki zbirajo odpadni papir, skrbijo, da so cene prenizke in da se ga ne izplača predelovati. Na drugi strani pa tisti, ki proizvajajo papir iz recikliranega papirja trdijo, da je slednji predrag za njih in da trenutne cene pomenijo, da ni vredno vlagati v opremo za njegovo predelavo. Zato pozivam k okoljsko zavednemu dejanju za rešitev tega problema. Glede na sedanje stanje otroci odpadni papir zbirajo, ker ima dejavnost izobraževalno vrednost, papir pa je nato odvržen na komunalna odlagališča.

Predsednica. - Gospe in gospodje, storila sem vse, da bi zagotovila, da do besede pride čim več govornikov.

Ta točka je zaključena.

14. Direktiva o določitvi okvira za trajnostno rabo pesticidov - Dajanje fitofarmacevtskih sredstev v promet (razprava)

Predsednica. - Naslednja točka je skupna razprava o naslednjih poročilih:

– A6-0443/2008 Christe Klass v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o okvirni direktivi za trajnostno rabo pesticidov (06124/5/2008 – C6-0323/2008 – 2006/0132(COD));

– A6-0444/2008 Hiltrude Breyer v imenu odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet (11119/8/2008 – C6-0326/2008 – 2006/0136(COD)).

Christa Klauß, poročevalka. – (DE) Gospa predsednica, komisarka Vassiliou, komisar Dimas, gospe in gospodje, danes imamo rezultat mnogih razprav in pogajanj, ki so bila včasih izvedena z mnogo čustev, in o tem bomo lahko glasovali jutri. Ni nam bilo lahko. Borili smo se, da bi v pogajanjih s Svetom in Komisijo našli prave rešitve. Ugotovili smo, da nas znanost z jasnimi ugotovitvami ne usmerja vedno v pravo smer. Nadaljnja znanstvena podpora bo nujna za analizo učinkov te nove zakonodaje. Zato se najprej iskreno zahvaljujem vsem tistim, ki so prispevali k temu pozitivnemu rezultatu s konstruktivnimi predlogi, kolegom poslancem v Parlamentu, Evropski komisiji, francoskemu predsedstvu Sveta – žal nocoj ni z nami češkega predsedstva Sveta – hvala pa tudi osebju.

S to direktivo o trajnostni rabi fitofarmacevtskih sredstev delamo velik korak proti enotnosti na področju evropske zaščite okolja in potrošnikov. Trajnost, kot celoten koncept za evropsko kmetijstvo, bo zagotovila zdravo hrano in zdravo okolje. Prvič bo na evropski ravni usklajeno ravnanje s fitofarmacevtskimi sredstvi. Osnovno načelo „toliko, kot je potrebno, in čim manj“ temelji na splošnem razumnem znanju. Fitofarmacevtska sredstva so v bistvu zdravila za rastline. Da bi bili učinkoviti, jih je treba pravilno uporabljati – pravi izdelek in pravi odmerek hkrati. To vključuje tudi premislek, ali je potrebna kemična zaščita rastlin ali pa bi bili boljši mehanični ukrepi. Izbira najboljše tehnologije in testirana oprema za nanašanje bosta zaščitili okolje in uporabnika in prispevali k operativnemu uspehu z dobrimi pridelki. Države članice bodo določile ukrepe v svojih nacionalnih akcijskih načrtih za zmanjšanje uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Zmanjšanje tveganja je glavni cilj. Uporaba splošnih osnovnih načel integrirane zaščite rastlin bo od leta 2014 postala obvezna za celotno Evropsko unijo. Skladnost z določbami Okvirne direktive o vodah je glavna prednostna naloga. Države članice bodo vzpostavile varovalne pasove, ki ležijo ob vodah in morajo biti

prilagojeni pogojem lastnosti prsti ter geografskim lastnostim. Uporaba fitofarmaceutskih sredstev s strani lokalnih oblasti in na zaščitene območjih bo do največje mere zmanjšana ali po potrebi prekinjena. Obstajajo predpisi za preverjanje opreme, določena pa bodo tudi redna vzdrževanja. Zmanjšanje tveganja pomeni, da morajo poklicni uporabniki pridobiti razumno in stalno usposabljanje v zvezi z uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Zasebne uporabnike, ki nimajo posebnega usposabljanja in lahko z nepravilno uporabo povzročijo škodo na zasebnih vrtovih, morajo pri nakupu fitofarmaceutskih sredstev o uporabi in tveganjih poučiti dobro usposobljeni trgovci.

Ta direktiva bo pomenila, da bodo predpisi, ki so se v posameznih državah članicah prej razlikovale, prilagojene na visoko skupno raven. Predlagani ukrepi bodo koristili okolju, potrošnikom in uporabnikom. Enaki pogoji po vsej Evropski uniji bodo zagotovili enake varnostne standarde in enake pogoje pridelovanja. Snovi, ki so dokazano škodljive zdravju, ne bodo dovoljene, s tem se strinjamo. Vendar pa mora prepoved temeljiti na znanstveno dobro premišljenih ugotovitvah in ne na političnih dogmah. Prav tako je treba upoštevati izpostavljenost, saj pri pesticidih, tako kot pri mnogih stvareh v življenju, odmerjanje ustvarja tveganje za zastrupitev. Tableta proti glavobolu je blagoslov, a če jih vzameš 20, postane nevarna, lahko celo smrtno nevarna.

Dosegli smo dober kompromis. Uskladi bil okoljsko in gospodarsko politiko in upam, da lahko naše zahteve jutri poudarimo s soglasnim glasovanjem.

Dovolila si bom še eno bolj tehnično točko, da povem, da se je v odstavku 4 člena 14 zgodila napaka. Sklicuje se na spletni portal, omenjen v odstavku 3 člena 4, a v členu 4 ni odstavka 3. To bi bilo treba popraviti.

Hiltrud Breyer, poročevalka. – (DE) Gospa predsednica, komisarja, gospe in gospodje, ta dogovor predstavlja mejnik, mejnik za evropsko zaščito zdravja in varstvo potrošnika, a tudi za okolje in gospodarstvo. Najprej bi se želela iskreno zahvaliti poročevalcema v senci za njuno odlično sodelovanje. Hvala vključenemu osebju in Komisiji, vam, poročevalka v senci in gospodu Dimasu, pa tudi francoskemu predsedstvu Sveta, in hvala tudi kolegom poslancem, ki jih niso prestrašile popolnoma pretirane številke iz industrije.

V Evropskem parlamentu smo v prvem branju sprejeli 200 sprememb in poskušali s tem dogovorom odločno izboljšati skupno stališče. Končali bomo to neznanstveno igro števil brez konca, to prevaro, ki obkroža določanje meja, z jasnimi merili za prekinitev. Nihče ne more izmeriti tveganja. Zato je mogoče varnost doseči le s popolno prepovedjo. Pesticidi in druge snovi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za reprodukcijo, se ne smejo, se nikakor ne smejo pojavljati v živilih. Zagotovili bomo uspešno okoljsko zaščito s odstranitvijo trdovratnih bioakumulativnih strupenih snovi (PBT). Predvsem sem vesela, da smo uspeli izvesti in utemeljiti začetna jasna merila za endokrine snovi, in verjamem v odgovornost Komisije, da bo v naslednjih štirih letih našla še več meril.

Vendar pa sem nadvse vesela, da je Evropski parlament uspel kot merilo za licenciranje prvič utemeljiti tudi zaščito čebel. Vodilni znanstveniki v Franciji in Nemčiji so ocenili gospodarsko vrednost oprasevalcev na 150 milijard EUR na leto in škodo na 310 milijard EUR na leto, če kot oprasevalke izgubimo čebele. Zato vas prosim zlasti, da jutri zavrnete kakršne koli spremembe, ki so bile predložene. Ta kompromis bi oslabil. To je kompromis, ki ga je Svet že odobril. Včasih je bilo običajno, da se skupnega kompromisa ni poskušalo več izpodbijati. Vendar pa sem zadovoljna, da smo skupaj dosegli izboljšanje za imunotoksične in nevrotoksične snovi, da si v Evropi, ki trdi, da je družba, ki temelji na znanju, ne moremo privoščiti, da bi dovolili, da se razvoj otrokovih možganov dolgoročno poslabša primarno zaradi nevrotoksičnih snovi. Precej jasno lahko rečemo da usklajevanju, a brez omejevanja zakonodaje držav članic, in omogočili jim bomo prožnost glede postopkov za licenciranje.

Trojna pravna podlaga prav tako kaže visoko vrednost, ki jo pripisujemo zdravju, in oblikovali smo izjeme od prepovedi z mnogimi omejitvami, ki so na primer povezane z načrtom nadomestitve, da izjema ne postane pravilo, temveč obratno. Zadovoljna sem tudi, da nam je uspelo v to ureditev vključiti zaščito živali in da smo uspeli vzpostaviti večjo preglednost, kljub temu, da bi od Komisije pričakovala več poguma. Upam, da bomo imeli večji dostop do aplikacijskih protokolov in da bomo lahko uvedli elektronsko dovoljenje. Ni le mejnik za zaščito okolja in potrošnikov v Evropi, mislim, da je tudi magični trenutek za Evropo. Magični trenutek za Evropo je, ker je ta odločitev, da postopoma odpravimo zelo strupene pesticide, brez primere in je edina v svetovnem merilu in lahko tako Evropsko unijo po hitri poti usmerimo proti napredni zaščiti zdravja in bo tako Evropa pionirka v svetovnem merilu.

Ta ureditev bo prav tako ustvarila dodano vrednost za državljane, ki vedo, da je Evropska unija primarno na strani potrošnikov in zdravja in se ni uklonila industriji. Nadalje pa je to tudi položaj zmage brez poraza za industrijo, ki bo prejela pobude za inovacije, da bo v prihodnosti proizvajala varnejše in boljše izdelke.

Stavros Dimas, član Komisije. – (EL) Gospa predsednica, najprej bi se zahvalil in čestital poročevalki, gospe Klass, in poročevalki, gospe Breyer, in parlamentarnemu Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane za njihovo izredno delo pri predlogih za okvirno direktivo za trajnostno rabo pesticidov in za pregled in izboljšanje ureditve.

Dejstvo, da je bil dogovor dosežen na drugem branju, je izjemno razveseljivo. Ta dogovor varuje okoljsko integriteto začetnega predloga Komisije in določa še bolj ambiciozne okoljske cilje za določene pomembne točke.

Zavedamo se, da je uporaba pesticidov stvar posebne skrbi za državljane. Zato moramo najprej poostriti sedanji zakonodajni okvir s spremembo Direktive iz leta 1991 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in drugič, zamašiti luknje pri uporabi teh izdelkov na ravni Skupnosti.

Z dosego sporazuma o tej direktivi je Evropska unija dokazala, da ima politično voljo za sprejemanje učinkovitih ukrepov za zaščito javnega zdravja in okolja.

Parlament je pomagal, da je direktiva glede določenih pomembnih točk postala bolj ambiciozna kot skupno stališče Sveta. Sedaj bodo morale države članice pripraviti nacionalne akcijske načrte s količinskimi cilji tako za omejevanje tveganj, ki sodijo k uporabi pesticidov, kot tudi za zmanjšanje uporabe določenih izdelkov.

To ni enostavno, saj je morala poročevalka države članice prepričati, da je pod določenimi pogoji najboljši način za omejevanje tveganja omejitev uporabe določenih pesticidov, kar ji je uspelo. Doseženi dogovor predstavlja pomemben napredek na področju zaščite javnega zdravja in okolja v Evropski uniji.

Evropska komisija bo zato sprejela kompromisni sveženj sprememb, da bi na drugem branju dosegla sporazum o direktivi.

Androulla Vassiliou, članica Komisije. – Gospa predsednica, najprej bi se zahvalila poročevalkama, gospe Klass in gospe Breyer, poročevalcem v senci za njihov konstruktiven pristop k predlogu, francoskemu predsedstvu in vsem vam, ki ste prispevali k uspešnemu zaključku drugega branja predloga Komisije.

Fitofarmacevtska sredstva igrajo pomembno vlogo v kmetijstvu, hortikulturi, gozdarstvu in vrtnarstvu. Fitofarmacevtska sredstva imajo vpliv na zdravje ljudi, živali in na okolje. Zato moramo zagotoviti, da so zakonsko urejena na učinkovit in uravnotežen način.

Pri pripravi začetnega predloga se je Komisija obsežno posvetovala z zainteresiranimi stranmi iz vseh zadevnih sektorjev in je izvedla obsežno oceno vpliva. Glavna prednostna naloga je bila – in še vedno je – dosega najvišje možne ravni zaščite za zdravje ljudi in živali ter za okolje. Vesela sem, ko vidim, da se je to odrazilo tudi na izidu razprav med institucijami EU.

Osnutek kompromisa, ki je danes pred nami, bi okrepil to visoko raven zaščite z več določbami. Za odobritev aktivnih snovi bi bila določena jasna in stroga merila. Proizvajalci, dobavitelji in poklicni uporabniki bi morali voditi evidence, ki bi bile na zahtevo na voljo tretjim stranem kot so sosedje, drugi prebivalci ali vodno gospodarstvo. Države članice bi morale poostriti nadzor nad trženjem in uporabo, Komisija pa bi preverjala nadzore držav članic. Popolnoma bi se izognili podvajanju preskusov na živalih. Za pospeševanje trajnosti v kmetijstvu bi bolj tvegane alternative nadomestili z varnejšimi.

Za zagotovitev obsežnih informacij lahko Komisija preveri tudi razpoložljivost obstoječih alternativnih izdelkov za snovi, znane kot endokrini motilci hormonov. To bi se seveda zgodilo brez prejudiciranja varnostnih zahtev ureditve.

Kot del celotnega kompromisa bi v zvezi z oceno tveganja za čebele želela predlagati naslednje besedilo: „Pri revidiranju podatkovnih zahtev za aktivne snovi in fitofarmacevtska sredstva v smislu člena 8(1) (b) in (c) bo Komisija posebno pozornost namenila študiji protokolov, ki dovoljujejo oceno tveganja, ki upošteva dejansko izpostavljenost čebel tem izdelkom, predvsem preko nektarja in cvetnega prahu.“

Osnutek kompromisa bi ustvaril še varnejši okvir za uporabo fitofarmaceutskih sredstev v Evropski uniji in bi okrepil naše okoljske zaščite in zaščito zdravja ljudi. Prav tako odraža lizbonsko strategijo, saj zmanjša birokracijo. Postopek za odobritev bi se na primer skrajšal in postal bolj učinkovit. Nadalje, države članice ne bi več delale v izolaciji, ker bi vzajemno priznavanje odobritev postalo prej pravilo kot izjema. To bi moralo zmanjšati razdrobitev notranjega trga in ustvariti širšo dostopnost pesticidov za kmete.

Na koncu bi želela poudariti, da je popolnoma združljiv s predlogom direktive o trajnostni rabi pesticidov in ga dopolnjuje, zanj pa je odgovoren moj kolega, komisar Dimas.

Erna Hennicot-Schoepges, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospa predsednica, komisarja, najprej bi se želela zahvaliti poročevalkama, komisiji in organom, še posebej francoskemu predsedstvu. Trdo so delali, da bi dosegli ta kompromis, s katerim je doseženo ravnotežje med zdravjem ljudi in kmetijsko pridelavo.

Kar zadeva kmete, bo usklajevanje sistemov treh območij poenostavilo dostop do izdelkov, sklad za uporabo v manjši meri pa bo, kot je predvidela in zagotovila Komisija, pomenil, da imamo na trgu izdelke, ki so oblikovani za gojenje manj pomembnih kultur in vrtnarjenje. Zato zagotavljamo, da do leta 2020 snovi, ki imajo dokazano škodljiv učinek, kot so snovi, ki so rakotvorne, mutagene in strupene za razmnoževanje, in endokrini motilci hormonov, ne bodo več odobrene za dajanje v promet.

Sledi, da bi moral ta predlog bistveno zmanjšati boleznin in mnoge vrste raka, za katere je že bila znanstveno dokazana povezava s pesticidi, skupaj z degenerativnimi boleznimi, na katere so bili učinki prav tako dokazani.

Zelo pomemben vidik, ki bi ga bilo treba izpostaviti, je, da se bo sedaj treba potruditi, da se zagotovi boljša skladnost z ukrepi za zaščito čebel. Komisija je o tej točki ravno podala izjavo. Vendar pa bi želela vedeti, ali bo Komisija ponovno pretehtala Direktivo 2007/52 glede na vidike, ki jih je pravkar navedla. Poudarek bo tudi na bioloških metodah nadzora na tem področju, raziskavo, ki jo je podprla in financirala Komisija, pa je treba še učinkovito tržiti. Poleg tega pa sem prepričana, da bo to besedilo služilo kot dobrodošla in nujna spodbuda za spodbujanje raziskav in inovacij med glavnimi proizvajalci konvencionalnih kemičnih pesticidov.

Glede Komisije to poročilo zagotavlja vmesna poročila, kar pomeni, da imamo zagotovilo, da se bo spremljanje izvajalo. Upam, da bodo nacionalni organi prav tako naredili vse, da dokažejo, da je to veljavno besedilo.

Dan Jørgensen, v imenu skupine PSE. – (DA) Gospa predsednica, ko je bil objavljen predlog Komisije, se je pri pomembnem danskem časopisu pojavil na naslovnici. Na naslovnici časopisa je pisalo „EU grozi danski podtalnici“. Na Danskem smo zelo ponosni na dejstvo, da imamo velike količine čiste podtalnice, ki jo lahko pijemo brez kakršne koli obdelave. Tako je voda, ki priteče iz pipe, podtalnica in jo lahko pijemo, ne da bi jo bilo potrebno prej obdelati. Če bi se predlog Komisije izvajal, kakor je bil prvotno predstavljen, bi to pomenilo, da bi na Danskem približno podvojili število pesticidov na trgu. Posledica tega bi bila zelo verjetno, da bi mnogi med njimi pronicali v podtalnico – pesticidi, katerih uporabo smo do sedaj odklanjali, ker bi pronicali v podtalnico in povzročili, da mi sedaj ne bi mogli piti te vode brez predhodne obdelave. Vsekakor bi bilo katastrofalno, če bi bil prvotni predlog Komisije sprejet; in ne le za Dansko. Tako kot imamo mi, v moji matični državi, vodo, za katero želimo skrbeti in ki jo želim tu uporabiti kot primer, imajo še v mnogih državah različne druge zadeve, povezane z okoljem in zdravjem, ki bi ju želeli zaščititi, in EU ne sme nikoli prisiliti države, da zniža svojo raven zaščite. Zato sem izjemno zadovoljen, da nam je uspelo – ne zaradi Komisije, ne zaradi Sveta, ampak zaradi truda Parlamenta – zagotoviti prožnost, ki ob posebnih razlogih državam dovoljujejo reči „ne“ pesticidom, ki jih nočejo, kot bi seveda moralo biti.

Druga zelo pozitivna stvar, za katero sem izredno zadovoljen, da smo jo sprejeli, je, da imamo sedaj prepoved in lahko postopno odpravimo nekatere najbolj strupene snovi, ki jih vsebujejo pesticidi. To so snovi, ki so bile z ureditvijo, imenovano REACH, ki smo jo ustvarili pred nekaj leti, že prepovedane v drugih uporabah. To so snovi, ki so tako nevarne, da jih ne dovolimo v tekstilih, da jih ne dovolimo v elektronskih izdelkih, da jih ne dovolimo v igračah, a so še vedno dovoljene v pesticidih, ki končajo v naši hrani. To je seveda popolnoma nesprejemljivo in sem zato izredno zadovoljen, da se bomo sedaj znebili nevarnih snovi v pesticidih.

Tretja stvar, ki bi jo želel omeniti in mislim, da je izredno pozitivna in nekaj, zaradi česar smo lahko zadovoljni, je, da smo sedaj za posamezne države članice uvedli ciljno zmanjšanje. Uvedli smo akcijske načrte, s katerimi morajo posamezne države doseči tako kakovostno kot tudi količinsko zmanjšanje uporabe pesticidov. Kakovostno se nanaša na dejstvo, da že obstajajo nekatere snovi, ki so bolj nevarne kot druge in bi seveda morali biti z njimi posebno previdni, a dobro bi bilo zmanjšati tudi uporabo v smislu količine, se pravi splošno uporabo pesticidov, ker bo posledica tega očitno tudi zmanjšanje uporabe teh snovi, ki končajo na našem podeželju in v naši hrani.

Vendar pa moram v zaključek povedati tudi, da bi lahko bile nekatere stvari narejene bolje. Nevrotoksične snovi, na primer. To so snovi, ki škodujejo razvoju možganov otrok. Dejstvo, da postopno ne odstranjujemo teh snovi, je po mojem mnenju neambiciozno in sramotno. Prav tako mislim, da je sramota, da smo vključili možnost oprostite za te nevarne snovi, če lahko industrija dokaže potrebo po tem. Mislim, da bi morali biti bolj ambiciozni. Vendar pa, ko pridemo do bistva, sem vesel in zadovoljen. To je zmaga za zdravje in za okolje.

Anne Laperrouze, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, tu smo se znašli, upam, tik pred sprejetjem svežnja o pesticidih. Ti dve kompromisni besedili, o katerih bo glasoval ta Parlament, se mi iz več razlogov zdita uravnoteženi in vredni naše podpore.

Prednosti za proizvajalce in uporabnike so bistvene: poenostavitev postopkov odobritve med drugim z razdelitvijo na tri območja in vzajemno priznavanje, ki sodi zraven. Želela bi, da bi bilo le eno območje, ki bi zagotovilo še večjo složnost na evropskem ozemlju, a izkazalo se je, da so države članice malo preveč previdne. Povečane zahteve za usposabljanje tako trgovcev kot tudi uporabnikov – učenje boljšega razumevanja in ravnanja s pesticidi – so zagotovilo ne le za boljšo zaščito zdravja, temveč tudi za gospodarske koristi.

Prednosti za tiste, ki ščitijo živali, so prav tako pomembne, predvsem zaradi zbiranja podatkov, ki izhajajo iz preskusov na živalih. Prednosti za zdravje in zaščito okolja so zelo pomembne; dolgoročno bodo najbolj nevarne snovi zamenjane z manj škodljivimi.

Nasloviti moram zelo sporno vprašanje endokrinih motilcev hormonov. Do sedaj za te ni bilo nobene opredelitve. To vprašanje ni bilo obravnavano v nobenem zakonodajnem besedilu. Kompromis daje Evropski komisiji štiri leta časa za osnovanje predlogov, ki temeljijo na znanstvenih podatkih, za ukrepe, namenjene opredelitvi lastnosti endokrinega motenja. Znanstvena opredelitev bo omogočila, da se izdelke razporedi glede na to, ali povzročajo motnje ali ne, in bo dejansko zagotovila industriji znanstveni okvir, ki ga zahteva.

Kompromisno besedilo upošteva tudi vprašanje čebel in njihovo ključno vlogo v ekosistemu. Dejansko verjamem, da besedilo, ki ga najdemo v kompromisu, v kombinaciji z izjavo Evropske komisije predstavlja pomemben korak naprej. Upoštevanji bodo učinki aktivnih snovi ne le na celoten razvoj čebel, ampak tudi na nektar in cvetni prah. Želela bi pomiriti določene zainteresirane strani, ki so podvomile v razpoložljivost aktivnih snovi in izdelkov. Ta kompromis njihove strahove upošteva. Sistem treh območij državam članicam zagotavlja možnost odobritve večjega števila izdelkov. Prav tako obstaja možnost omejevanja.

Kar zadeva uporabo v manjši meri, se je Parlament boril, da Komisija v kratkem pripravi osnutke predlogov za ustanovitev evropskega sklada. Obstaja tudi klavzula o pregledu, ki Evropsko komisijo poziva k analizi vpliva te zakonodaje na razvejanost in konkurenčnost kmetijstva.

Kot zadnje, a ne najmanj pomembno – in to so izpostavili moji kolegi poslanci –, pa proizvajalce pesticidov spodbujamo, da razvijejo nove in učinkovite izdelke, ki spoštujejo zdravje ljudi in zaščito okolja.

Da zaključim, izpostaviti bi želela dejstvo, da so fitofarmaceutska sredstva zdravila za rastline in bi jih bilo tako treba uporabljati le na nadzorovan in razumen način. Ta besedila priznavajo in bodo še bolj poudarila pomembnost integrirane pridelave, ko gre za razumno in trajnostno kmetijstvo. Besedili, do katerih smo prišli, vzpostavljata ravnotežje med zdravjem in zaščito okolja in razpoložljivostjo izdelkov za kmete.

Zaključila bi tako, da povem, s kakšnim veseljem sem delala skupaj z vami, gospe in gospodje, na tej zelo občutljivi zadevi. Menim, da je bilo naše delo vaja poslušanja, medsebojnega razumevanja in sodelovanja. Hvala, gospe in gospodje, in čestitke za dobro opravljeno delo našima poročevalkama, gospe Klass in gospe Breyer, ki sta bili pri iskanju kompromisa s Svetom odlični pogajalki.

Liam Aylward, v imenu skupine UEN. – Gospa predsednica, tu govorimo o večeru glasovanja, ki je odločilno za kmetijstvo, zdravje in okolje. Bodimo zelo jasni: vsakdo med nami, ki je prepoznal in izpostavil sporna vprašanja med tem zakonodajnim postopkom, je to storil zaradi skrbi za kmetijstvo in oskrbo hrane v prihodnosti.

Seveda me skrbi vsakršna pretirana uporaba pesticidov in njihovi učinki. Ni dvoma, da so se odstotki raka zvišali. Zvišali smo količino ostankov pesticidov v zraku, vodi in hrani, kar škoduje našemu zdravju in okolju. Upoštevajte tudi, da so v najbolj neposrednem stiku s pesticidi kmetje. Namen te zakonodaje, ki jo odobravam, je zaščita zdravja ljudi, okolja in kmetijstva.

Vendar pa moramo kot zakonodajalci vedno iskati ravnotežje in zakonodajo osnovati na zanesljivi znanosti. Ne moremo in ne smemo ustvarjati zakonodaje po abstraktnosti. S tem, ko se odmikamo od izvirnega pristopa Komisije, ki temelji na znanosti in tveganju, k pri pristopu, ki temelji na nevarnosti, naletimo na prvo oviro. Brez ustrezne ocene vpliva, ki jo vedno znova zahtevamo mnogi izmed nas, ne more nihče natančno določiti, koliko snovi bo prepovedanih.

Irska ima edinstveno temperaturno, a mokro podnebje. Zaradi tega sta naš krompir in zimsko žito občutljiva na plevel in bolezni kot je rastlinska rja. Umik približno 22 snovi, med njimi Mancozeba in Opusa, bo vplival na dostopnost izdelkov.

Torej, kaj je na vidiku v roku 18 mesecev po uvedbi te zakonodaje? Pesticidi, ki so po sedANJI zakonodaji že v prometu, bodo ostali na voljo, dokler njihova obstoječa odobritev ne poteče. Če lahko na Irskem dokažemo, da je določena snov, ki bi jo bilo treba umakniti, nujna za boj proti resni nevarnosti za zdravje rastlin in da ni varnejšega nadomestka, je mogoče odobritev za to snov kljub prepovedi obnavljati pet zaporednih let.

V teoriji bi to lahko delovalo. V praksi pa moramo poskrbeti, da bo to delovalo. V sedanjem ozračju si ne moremo privoščiti zmanjšanja pridelave hrane v EU in biti manj konkurenčni v naših možnostih za prevzem vodilnega položaja na trgu. Industrijo moramo potisniti v to in jo prisiliti, da bo vlagala denar v alternativne, biološko razumne izdelke, ki so enako, če ne bolj učinkoviti. Imamo precedent. Vsi smo videli primer uporabe nekemičnega, naravnega, poceni in učinkovitega škropiva za zaščito belega grozdja povsod po svetu.

Pozdravljam spremembo Parlamenta, ki do neke mere stremi tudi k zaščiti čebel, ki so odločilnega pomena za kmete in oskrbo hrane z opraševanjem.

Na koncu pa bi prosil kolege, da podprejo spremembo 182 Skupine združenje za Evropo narodov in da zavrnejo spremembo 169. Komisija, strokovnjaki, bodo v štirih letih našli ustrezno znanstveno osnovo za endokrine motilce hormonov. Te znanstvene ocene ne moremo razsojati na opredelitvi, ki ne temelji na znanosti.

Hiltrud Breyer, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, dejansko sem hotela govoriti o poročilu gospe Klass, a bom sedaj izkoristila priložnost, da se odzovem na predhodnega govornika.

Prebrati bi morali dogovor! Kar ste pravkar dejali, je bilo, da ste uvedli spremembo, da endokrine snovi še štiri leta ne bodo na trgu. Vaša sprememba vam bo prinesla ravno nasproten položaj. Prosim, ponovno ga pogledjte. Morda lahko svojo spremembo umaknete jutri, saj je v nasprotju s tem, kar ste pravkar povedali.

Industrija pesticidov hoče, da ne določimo nobenih meril. Vsi v Parlamentu se morajo seveda vprašati, ali so pokleknili pred industrijo pesticidov ali ustvarjajo dodano vrednost za državljane, zdravje in okolje. To je jedro zadeve in nič drugega. Drugače pa smo sprejeli vse ukrepe, da bi kot vedno podprli kmetijstvo. Predvsem primer Danske je zelo impresiven: v dvajsetih letih je uspela brez izgube v kmetijstvu razpoloviti uporabo pesticidov, podvojiti kakovost vode in razpoloviti količine ostankov pesticidov.

In sedaj h gospe Klass, hvala za vaše delo! Vendar pa bi kot skupina seveda želeli imeti jasne cilje in jasne časovne razporede. Kljub temu pa seveda upamo, da bo to spodbuda za države članice, da med sabo ustvarijo konkurenčnost glede tega, katera med njimi je najbolj pripravljena resnično resno jemati zaščito rastlin in trajnostni razvoj.

In seveda bi želeli več pravic za prebivalce območij v bližini kmetijstva. V tej povezavi prav tako upam, da se lahko ta napredna sodna odločba britanskega Višjega sodišča, ki jasno spodbuja in podpira državljane pri njihovi zahtevi po informiranju, morda uporabi za zagotavljanje podobnega dostopa za več državljanov v njihovih državah članicah po Evropi. Upam, da smo vsaj malo napredovali proti večji preglednosti.

Roberto Musacchio, v imenu skupine GUE/NGL. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, dialog o teh ukrepih – direktivi in ureditvah o pesticidih – je bil zelo zahteven. Parlament je po pravici vztrajal na zakonodaji, ki bo učinkovita in primerna za to nalogo. Razprava je bila v Parlamentu, a predvsem je bil močan odpor v Svetu, in zelo so se mobilizirale gospodarske sile, da bi branile vložene interese.

Dejansko bi nas morali skrbeti splošni interesi. Potrošniki bi morali imeti možnost jesti hrano, ki ni onesnažena z ostanki, državljani bi morali imeti možnost uživati v okolju, ki ga niso poškodovali ti pesticidi, in kmetje bi morali imeti možnost delati varno in za novo kakovost pridelkov.

Prekomerna uporaba kemikalij v kmetijstvu vsem tem stvarjem škoduje – naša hrana, okolje in kmetje so vsi prisiljeni plačati visoko ceno za te industrijske pridelke. Zloraba kemikalij je povezana s starim modelom kmetijstva, kjer je več vredna količina kot kakovost in kjer pridelek ni več povezan z zemljo, letnimi časi in delavci. To je prav tako drag model za vse, ki je tudi škodljiv zaradi svojega vpliva na učinek tople grede. Zakonodaja, ki jo sprejemamo, je tako del gibanja za ustanovitev sodobnejšega in bolj zdravega modela kakovostnega kmetijstva, ki dosega potrebe državljanov in okolja z večjo predanostjo delu in ustvarjanjem večjega dohodka.

Poročati moram, da je naš trud obrodil sadove zaradi vztrajnosti tako poročevalk kot tudi strokovnjakov, ki so skupaj s svojimi nasprotniki delali v Svetu. Cilj zmanjšanja uporabe pesticidov, in ne le nevarnosti, povezanih z njo, je bil dodan na seznam zavez, ki jih je potrebno dosegati le po ustrežajočih nacionalnih načrtih. To v glavnem zadeva snovi z visokim tveganjem.

Če se prednost tako daje nekemičnim metodam, obrambi in neoporečnosti prsti in dobave vode, z izogibanjem vsakemu onesnaženju skupnih virov kot je voda, potem morajo imeti posamezne države občutek te pomembne odgovornosti za zmanjšanje pesticidov in prehod na trajnostno uporabo. Škropljenje iz zraka je dejansko prepovedano in – kjer ni drugih možnosti – morajo biti lokalni prebivalci v naprej obveščeni o sestavi, času, intenzivnosti in časovnem razporedu škropljenja. Tako je bil narejen napredek tudi glede pravic do informacij in dostopa do podatkov preko interneta.

Hoteli smo, da v ureditvi ne bi bilo zamisli o treh strogih območjih, a se Svet s tem ni strinjal in se je tako ohranila. Izid je kljub temu pomemben; to so ukrepi, ki bodo sprejeti za boj proti tihotapstvu nezakonitih, ponarejenih in nevarnih snovi, kot tudi drugih. Delamo pravi korak naprej in upam, da parlamentarno glasovanje ne bo nasprotujoče!

Johannes Blokland, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospa predsednica, razprava o trajnostni uporabi fitofarmaceutskih sredstev in njihovem vstopu v promet je posebej zapletena. Težko je doseči ravnotežje med dobrim in slabim. Medtem ko kemične snovi povzročajo škodo okolju in zdravju, naše kmetijstvo ne more delovati brez njih, saj bi se tveganje za bolezní pridelkov preveč povečalo. To bi imelo tako škodljive učinke na pridelavo hrane in gospodarstvo.

Najpomembnejša naloga snovalcev politike in politikov je doseganje zdravega ravnotežja med trajnostjo in agrarno ekonomiko. Po mojem mnenju gredo sedanji predlogi kompromisa del poti proti doseganju tega ravnotežja, lahko jih odobrim. Navdušen sem na primer, da se ohranja sistem zmanjšanja tveganja namesto opiranja le na zmanjšanje uporabe, saj v praksi zmanjšanje uporabe samo po sebi ne zagotavlja vedno tudi zmanjšanja tveganja. Obstajajo primeri, kjer se lahko količina pesticidov zmanjša, a ko se izdelek potem uporablja v večjih koncentracijah, ima to malo koristi za okolje in naše zdravje.

Prav tako sem vesel, da ureditev o sprejetju ni postala tako omejevalna kot je bilo v tem Parlamentu predlagano ob prvem branju. Dodatne omejitve se sedaj predpisujejo za sprejetje izdelkov in to po pravici, a to kmetijstvu ne bo povzročilo nesorazmerne škode.

Iskreno bi se zahvalil obema poročevalkama za sodelovanje in trud pri doseganju tega rezultata.

Ashley Mote (NI). - Gospa predsednica, zasula so me sporočila kmetov iz celotne jugovzhodne Anglije, ki ta predlog vidijo kot skoraj katastrofalen. Pravijo mi, da bodo posledica manjši pridelki in višje cene in da se bo s tem odprla pot uvoznikom, za katere niso predpisana enaka merila. Izgubljena bodo delovna mesta, nekatere enote ne bodo sposobne preživeti in pridelava se bo ustavila. V mojih volilnih okrožjih bo prišlo do zaprtij, ker v nekaterih primerih ne bo alternative za ključne sestavine, ki jih uporabljajo specializirani pridelovalci

V mnogih državah razen v moji je bila izvedena brezupno pomanjkljiva ocena vpliva in opombe glede prehoda iz ocene vpliva na nevarnosti so že bile izrečene. Če boste kot merila uporabljali nevarnosti, lahko prepoveste tudi bencin in kofein. Še znanost je proti vam; problemi odpornosti škodljivcev se bodo poslabšali; izgubljena bo biološka raznovrstnost. Integrirani programi za boj proti škodljivcem so že zmanjšali potrebo po pesticidih. Pomembne so možnosti in ne količina. In zdi se, da ste prezrli koristi kolobarjenja. Nimate pravice uničiti enega od redkih sektorjev britanskega kmetijstva, ki še vedno cveti, le da bi zadovoljili dansko nasprotovanje obdelavi pitne vode iz tal.

Marianne Thyssen (PPE-DE). - (NL) Gospa predsednica, gospe in gospodje, naši poročevalki sta trdo delali na dogovoru, ki si zasluži našo podporo, predvsem zato, ker poskuša doseči ambiciozne okoljske in zdravstvene cilje, a tudi, ker ostaja kmetijsko in gospodarsko racionalen, kar pomeni, da pazi tako na gotovost oskrbe s hrano kot tudi na preživetje kmetijstva v Uniji.

Kot vedno gre pri kompromisu za dajanje in sprejemanje. Še vedno mi je težko živeti z merili za prekinitev, ker bi raje videla izbiro na podlagi znanstveno podprte analize tveganja, a moram priznati, da zaradi možnosti omejevanja stvari ostajajo izvedljive.

V zvezi s pozitivno stranjo bi v glavnem želela poudariti naslednje točke. Najprej, države članice imajo mejo pri določanju ciljev količinskega zmanjšanja. Drugič, Unija je bila razdeljena na tri območja, kjer se sprejetja vzajemno priznavajo, kar nas približa poenotenemu trgu z manj birokracije in zgodnejšo razpoložljivostjo

boljših fitofarmaceutskih sredstev. Tretjič, pozdravljam dejstvo, da so države članice dovolj prožne pri določanju načina upravljanja varovalnih pasov okrog vodnih tokov. Nazadnje pa je treba pozdraviti tudi to, da lahko države članice sprejmejo ukrepe za poenostavitev uporabe fitofarmaceutskih sredstev za manj pomembne kulture. To je pomembno predvsem za države, ki prakticirajo intenzivno kmetijstvo na majhnih parcelah in zato upam, da bo sklad za manjše uporabnike zadostno dopolnjen.

Dobra smernica za uporabo fitofarmaceutskih sredstev je: čim manj in čim varneje, a toliko, kot je potrebno za varen in donosen pridelek. Če prepoznamo in razsodno spremljamo, če si prizadevamo za strokovno in informirano uporabo in če upoštevamo tudi dejstvo, da se kmetijska pridelava dogaja na globalnem trgu, potem dosežemo pravo ravnotežje in zaradi tega ima ta kompromis mojo podporo.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Gospa predsednica, komisarja, najprej bi se želela zahvaliti poročevalkama. Danes se zavedamo, da čeprav so fitofarmaceutska sredstva omogočila bistveno povečanje kmetijske proizvodnje, imajo v nekaterih primerih tudi zelo negativen vpliv na zdravje in okolje. Zato je poleg zakonodaje, ki bo vzpostavljena, nujno potreben epidemiološki register, ki bo omogočil merjenje vpliva, ki ga različni pesticidi povzročajo glede na način, kako so jim izpostavljeni strokovnjaki in njihove družine ter seveda potrošniki. Na nekaterih območjih je bilo dejansko opaženo posebno hitro povečanje različnih vrst raka. Prav tako so prizadeti otroci uporabnikov in predvsem kmetov. Poleg tega ključnega spornega vprašanja o zdravju ljudi pa bi bilo treba izmeriti tudi vpliv na okolje. Že se zavedamo škodljivih vplivov na določene kemične snovi v podtalnici in rekah. Prav tako bi lahko glede tega vprašanja dodala, da ne verjamem, da je to, da predlog zadevo o varovalnih pasovih predaja različnim nacionalnim arbitrom, zadovoljiva rešitev. Bolj verjamem, da bo morala biti Komisija glede tega spornega vprašanja zelo oprezna.

Danes je vse bolj razširjena tudi erozija tal, ki bi lahko v prihodnjih desetletjih ogrozila kmetijsko uporabo mnogih področij tal po Evropski uniji. Rodovitnost te zemlje se zelo zmanjšuje. Evropska unija se odziva, da bi se s temi tveganji spopadla; to je dobro, a prav tako bi morala kmete podpreti v koraku za zmanjšanje, če ne izločitev, škodljivih pesticidov. Prihodnja skupna kmetijska politika bi morala vključevati ta cilj in finančno bolj upoštevati povezavo med visokokakovostno proizvodnjo in kmetijstvom. Raziskave agronomije in ekotoksikologije kot tudi usposabljanje za kmete bi bilo treba uporabiti za podporo novih proizvodnih metod in bi jih bilo treba prilagoditi posebnim značilnostim območij.

Zaključila bom preprosto tako, da bom citirala naslov filma, ki se je ravno pojavil in zadeva nocojšnjo temo in se imenuje: *'Demain nos enfants nous accuseront'* [Jutri nas bodo naši otroci obtoževali].

Mojca Drčar Murko (ALDE). - Gospa predsednica, naj se pridružim tistim poslancem, ki menijo, da je dogovor drugega branja glede na zapletenost zadeve dobro uravnotežen kompromis. Kaže pot za nadaljnje izboljšave v tem sektorju, pot proti učinkovitejšim in varnejšim fitofarmaceutskim sredstvom in je dovolj prožna za izogibanje položajem, ko bi prepoved določenih pesticidov po končni analizi zmanjšala brezhibnost kmetijskih pridelkov.

Pozdraviti želim predvsem izboljšanje prvotnega predloga Komisije, ki je usmerjeno v izogibanje podvajanja preskusov in študij ter spodbujanje preskusov, ki se ne izvajajo na živalih.

Upam, da bi lahko to imelo vpliv na druge povezane sektorje kot so zahteve po podatkih o fitofarmaceutskih sredstvih, ki so ravno sedaj v postopku revizije.

Tudi če morajo biti pesticidi v nasprotju s kemikalijami strupeni in je zato njihova ocena tveganja poseben primer, to ne pomeni, da bi bilo treba izvajati nepotrebne preskuse na živalih ali da se znanstveno znanje ne more razviti na načine, ki bodo prepoznali nadanljne presežke in da bo v prihodnosti mogoče nadaljnje morebitno zmanjšanje preskusov na živalih. Omeniti je treba, da se za razvoj in vpis novih kmetijskih pesticidov ali fitofarmaceutskih sredstev lahko uporabi od 12 000 živali v ducatih ločnih preskusov, ki se pogosto prekrivajo.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Gospa predsednica, pesticidi so škodljivi za okolje in živali. Opozoril bi, da so pogoji shranjevanja starih pesticidov v mnogih državah takšni, da sredstva predstavljajo nevarnost za okolje in ljudi. Revnim državam se bo s to zadevo nemogoče spopasti brez pomoči Unije.

Trajnostna raba pesticidov je pomembno vprašanje. Zagotavljanje informacij in usposabljanje za uporabnike sta bistvenega pomena, za slednje pa tudi podpora agrotehničnih storitev. Nekateri strokovnjaki verjamejo, da so količine pesticidov trikrat večje od potrebnih. To se najpogosteje dogaja pri majhnih uporabnikih, saj ti ljudje na mnogih področjih nimajo agrotehničnega znanja.

Druga pomembna vprašanja so dajanje pesticidov v promet, znanstveno raziskovanje na tem področju in vse vrste dejanj za zmanjšanje vpliva pesticidov na zdravje in okolje, ki morajo biti še vedno učinkoviti. Gospe Klass in gospe Breyer bi se zelo zahvalil za pripravljene poročili. Prav tako bi želel poudariti, da sta ti direktivi zelo smiselni, če se učinkovito izvajata in postaneta del kmetijske prakse.

Skupina združenje za Evropo narodov direktivo podpira.

Bart Staes (Verts/ALE). - (NL) Gospa predsednica, direktiva o trajnostni rabi pesticidov in rabi z zmanjšanjem tveganja in uredba o dajanju pesticidov v promet sta obe izredno potrebni in uporabni. Trajnostna pridelava in poraba hrane sta navsezadnje temeljni človekovi pravici. Pred nami sta dva kompromisa med Parlamentom in Svetom. Naša skupina bo odobrila oba dokumenta, kljub temu, da bi seveda rajši videli trdnejši končni rezultat. Dejansko me je v povezavi s tem dokumentom presenetil odnos in siloviti protesti kmetijskega lobija in industrije pesticidov glede na to, da bodo zakoni, o katerih bomo jutri glasovali, zagotovili boljšo zaščito ljudi in okolja in bodo na koncu vodili tudi k več inovacijam in varnim nadomestnim izdelkom.

Nihče več ne more braniti kritike kmetijskega lobija, da bo izginila več kot polovica pesticidov. Dejansko celo kmetijske organizacije sedaj priznavajo, da ne bo potrebno, da izgine več kot 9 % sredstev in še to ne takoj, ampak postopoma v obdobju več let. Odločilno pri tem je kot prej zaščita javnega zdravja pred rakotvornimi snovmi, ki lahko povzročijo spremembe DNK, vplivajo na rodnost in motijo delovanje hormonov. Kompromisa na to temo, ki ju imamo pred sabo, sta spoštovanja vredna in primeno upoštevata kmetijski svet. Dogovorjeno je bilo, da je v primeru tveganja, da poseben kmetijski sektor zaide v težave, mogoče zasnovati ločen načrt in tako sektorju zagotoviti več časa.

Po mojem mnenju predstavljamo spoštovanja vreden kompromis med ekologijo na eni strani in agrarno ekonomiko na drugi strani.

PRESEDSTVO: GOSPA ROTHE

podpredsednica

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Gospa predsednica, mnogo je primerov razumnih okoljskih politik EU, ki izboljšujejo življenja državljanov po Uniji, in seveda je tudi mnogo primerov, kjer iz EU prihajajo nepotrebni birokratski ukrepi in omejujejo možnosti ohranjanja našega podeželskega gospodarstva in načina življenja. Žal verjamem, da bi lahko ta sveženj o pesticidih sodil v slednjo kategorijo.

S tem, ko izražam svojo skrb glede teh ukrepov, želim pojasniti, da nimam v mislih industrije, ampak kmetijsko skupnost – kmete, ki, opomnila bom predhodne govornike, jih ravno toliko skrbi zdravje ljudi kot katerega koli drugega državljana in v tem pogledu nimajo nikakršnega zlega namena.

Temu svežnju manjka zadostna znanstvena strogost, ki je potrebna za varovanje tako našega zdravja kot tudi našega gospodarstva. Pomanjkanje temeljite ocene vpliva ob upoštevanju učinkov na naše okolje, zdravje, gospodarstvo in trajnost podeželskih skupnosti priča o tem neuspehu uporabe zadostne strogosti.

Bojim se, da bo imel ta sveženj nasproten učinek na napredne namene, ki stojijo za njim. Dobronameren poskus ustvarjenja bolj trajnostnega podežlja bi lahko na koncu podeželje spodkopal z vsiljevanjem prestrogih pravil prebivalstvu, ki se že tako s težavo prebija.

Pozorno sem poslušala soglasne argumente kmetov na Irskem in verjamem, da so upravičeno zaskrbljeni zaradi tega svežnja in da dolgoročni interesi naših državljanov in kmetijskih skupnosti v teh ukrepih niso zaščiteni.

Namen trialoga predstavlja izboljšanje predloga, a za zadovoljitev teh skrbi je treba s pomočjo sprememb narediti več.

Nils Lundgren (IND/DEM), v pisni obliki. – (SV) Gospa predsednica, redko lahko predan evroskeptik kot sem sam pohvali predlog in priporoči, da Parlament glasuje zanj. Razlog za to je, da se ukvarjamo s čezmejnimi okoljskimi problemi in sposobnostjo delovanja notranjega trga. Kljub temu pa se predlogi navadno nagibajo k nerazumni birokraciji – v tem primeru ni tako.

Ta predlog se izogiba nepotrebni birokraciji. Naša poročevalka je na pravi poti. To poročilo predlaga strog in natančnejši nadzor. Uporaba strupov kot sta alkohol in tobak mora biti odločitev posamenika. Skupno pa moramo imeti možnost zaščite pred toksičnostjo. Predlagano je ravno to.

Predlog nudi prožnost, vzajemno priznavanje, razdelitev v območja in nacionalno pravico prepovedi pesticidov za vse, kar je tu vključeno, in to je povsem izvrstno. Pesticidi, ki so že bili odobreni, ne bodo umaknjeni. Dejansko imam glede tega pridržke. Ko gre za tovrstne strupe, bi morali biti zelo strogi.

Želel bi vas spomniti na besede kolega poslanca, gospoda Mota, glede obstoja tveganja, da bi državljani kupovali izdelke iz drugih držav, ko v EU uvedemo strožje predpise. Ne verjamem, da se bo to zgodilo. Pomembno je, da se navaja, da izdelek izvira iz držav članic EU. Ljudje bodo potem pri nakupu izbirali predvsem take izdelke. Zato priporočam, da Parlament glasuje za ta izvrsten kompromis.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gospa predsednica, seveda bi našima poročevalkama želela čestitati in nato pohvaliti dogovor, ki je bil dosežen zaradi izrednega dela, ki sta ga opravili s pomočjo Evropske komisije in Sveta. Dejansko imamo po mojem mnenju tu posebno pomemben dogovor, ker je uravnotežen dogovor, ki upošteva zaščito zdravja potrošnikov – potrošnikov, ki postanejo zaskrbljeni takoj, ko so omenjeni pesticide, ki jih zaskrbi, ko slišijo, da ostanki pesticidov onesnažujejo sadje, zelenjavo in žita. Cilj za zmanjšanje, ki ga vsebuje ta dogovor, z odpravo rakotvornih in genotoksičnih snovi, je zato zelo pomemben.

Zaščita okolja in biotske raznovrstnosti z vključitvijo problema čebel, zaščita vode in zaščita naše zemlje so seveda ključni vidiki. Tako je tudi zaščita kmetov, teh kmetov, ki bodo prvi, ki jih bo uporaba teh pesticidov prizadela, ki bodo na usklajevanje zakonodaje in poenostavitev postopkov gledali z zadovoljstvom in ki bodo lahko še naprej uporabljali določene snovi, ki jih v kmetijstvu potrebujejo, za kar pa sedaj upamo, da bo trajnostni način kmetijstva. Kemična industrija, ki jo kmetijstvo potrebuje, se je prav tako dolžna razvijati in iskati alternativne rešitve. S tem besedilom ne sme več prihajati do zamenjave pojmov nevarnost in tveganje. Pesticidi so očitno nevarni, a njihovi načini uporabe določajo ali predstavljajo tveganje za strokovnjake, potrošnike in okolje. Zato je pomembno zagotoviti, da se strokovnjaki ustrezno usposabljaajo, da dobi splošna javnost informacije in da se uvede nekakšna šola najboljših praks.

Za zaključek bi želela povedati, da je treba vsekakor uskladiti uvozni nadzor, ker ne moremo od naših kmetov zahtevati številnih stvari in še naprej v Evropsko unijo prinašati stvari, ki niso v skladu z našo zakonodajo. Tu bi bilo tveganje nelojalne konkurence.

Thomas Wise (NI). – Gospa predsednica, ne vem, kaj se dogaja, a to me spominja na Vladimirja Iljiča Lenina, ki je izrekel enega od svojih najslavnejših citatov „slabše je boljše“. Ko vstopam v zadnjih šest mesecev svojega mandata na tem mestu, lahko vidim, da se prav to dogaja. Slabše je boljše! Boljše je iz mojega stališča, ker prej, ko bodo ljudje ugotovili kako zelo EU škoduje njihovim dohodkom, njihovem preživetju in pridelavi hrane, potem nam bo bolje zunaj – in za to se zavzemam.

To poročilo ne pozna nevarnosti ali tveganj; ne zna razlikovati med njima. Naj vam sedaj povem. Zunaj je mrzlo – to je nevarnost. Obstaja tveganje, da bom padel na poti domov. Nobenega od njiju ni mogoče uzakoniti.

To bo škodilo proizvodnji hrane. Kmetje bodo ostali brez posla. Cene hrane se bodo povišale, predvsem v Združenem kraljestvu. Glasoval bom proti temu, ker je slabše boljše, in ko se to razve, bo Britanija izstopila iz EU.

Dorette Corbey (PSE). – (NL) Gospa predsednica, enako bi se želela zahvaliti tako poročevalkama kot tudi poročevalcem v senci. Kompromis, ki smo ga dosegli, je po mojem mnenju korak v smeri proti bolj trajnostnemu kmetovanju in to obupno potrebujemo. Ni potrebno povedati, da pesticidi igrajo ključno vlogo pri preprečevanju bolezni in škodljivcev, a kemični pesticidi prav tako onesnažujejo okolje in so lahko zdravju škodljivi. Zato je zelo pomembno na odgovoren način zmanjšati brezno med navadnim in ekološkim kmetovanjem. To je natanko tisto, kar ta zakonodaja počne, in to počne predvsem s tremi ukrepi, ki so v tem pogledu pomembni.

Najprej, prepovedani so vsi najbolj nevarni kemični pesticidi. Dovoljene so izjeme, kjer ni drugih alternativ. Gojenje tulipanov zato ni v nevarnosti, a mu tudi ne bi škodovalo, če bi se rahlo zmanjšala raven strupov.

Drugič – in to je skoraj tako pomembno – v zakonodajo so bile vključene spobude za pospeševanje razvoja bolj trajnostnih izdelkov in izdelkov za manj pomembne kulture. Manj pomembne kulture so kulture, ki se gojijo le v majhnih količinah, kot so paradižnik, brstični ohrovt in tulipani. Mnogi vrtnarji so se bali, da bodo te kulture zaradi te zakonodaje ogrožene, a na srečo se je izkazalo, da je ta strah neutemeljen. Dejansko je ravno nasprotno, glede na to, da ureditev zagotavlja uvedbo posebnega sklada za pospeševanje raziskav izdelkov, ki so primerni za manj pomembne kulture.

Tretji ukrep, ki je prav tako pomemben, je, da bi morale države članice v tem okviru pripraviti načrte za zmanjšanje tveganj, ki so vključeni v uporabo ostankov pesticidov. Uporaba kemičnih pesticidov se povsod zmanjšuje, še posebej pa na občutljivih območjih, kot je v bližini šol. Tudi to je pomembno.

Vse to so ukrepi, ki koristijo okolju in javnemu zdravju. Če bi bilo odvisno od mene, bi hkrati prepovedala nevrotoksične snovi, ker lahko vplivajo na delovanje človeškega živčnega sistema in zato z njimi ne bi smeli škropiti kmetijskih kultur.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Gospa predsednica, evropsko ljudstvo bi moralo biti danes zadovoljno z zelo razumnim dogovorom, ki so ga dosegli Komisija, Svet in seveda naši poročevalki o tem spornem vprašanju pesticidov, in glede na slišano v tej razpravi je bil dosežen v ozračju zelo napetega in posebno učinkovitega lobiranja v Združenem kraljestvu in na Irskem.

Torej gre za zakonodajni sveženj, ki usklajuje zdravje in okolje s konkurenčnostjo in inovativnostjo, namesto da bi jih postavljali drugega proti drugemu, kar se prepogosto dogaja. Pomembno je upoštevati, da kljub temu, da okrog 800 zadevnih kemijskih molekul nesporno igra vlogo pri zaščiti kultur proti škodljivcem, je danes mnogo ljudi proti izpostavljanju prebivalstva tveganjem za zdravje, ki se jim je mogoče izogniti, in mislim seveda izrecno na kmete, ki so določenim škodljivim snovem bolj izpostavljeni kot drugi, snovem, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje, ter endokrinim motilcem hormonov.

Poučne so številke Svetovne zdravstvene organizacije: milijon primerov resnih zastrupitev s pesticidi z 220 000 mrtvimi vsako leto. Danes pod vprašaj postavljamo to filozofijo, ki jo sestavljajo uporaba kemikalij povsod, povzročanje koktajl učinka in kratkoročno gledanje na kmetijstvo. Dogaja se pomembna sprememba smeri, ki bo jutri, če bo naše plenarno zasedanje seveda sprejelo kompromis, uradno na svet prinesla ambiciozno, realistično in odločno sodobno pesticidno politiko. Ambiciozna je, ker se Evropejci tako kot mi hočejo znebiti nevarnih izdelkov; prav tako podpirajo prepoved škropljenja iz zraka in povečano zaščito javnih območij. To je realistično, saj se spoštujejo življenjski krogi v gospodarstvu, dve tretjini snovi, ki so dane na trg, sta varni in sta zato odobreni za 10 let z možnostjo podaljšanja in proizvajalci nimajo upravičenega vzroka za skrb.

Da zaključim, gospa predsednica, ta sveženj o pesticidih je sodoben, ker je integrirano upravljanje s pesticidi bistveno področje nove kmetijske politike, takšne, ki za Evropo vključuje manj pesticidov, ki pa so boljši.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Gospa predsednica, poudariti bi želel tri sporna vprašanja, ki so nastala med razpravo o trajnostni rabi pesticidov in dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet.

Najprej, določbe, o katerih razpravljamo, zadevajo le dve stopnji rabe kemičnih sredstev, in sicer njihovo dajanje v promet in rabo, ki sledi. Doslej še ne obstajajo ustrezni predpisi glede odstranjevanja takšnih snovi iz prometa in njihovega uničenja. V moji državi, Poljski, je odstranjevanje fitofarmacevtskih sredstev zelo pomembno vprašanje. Pomembna finančna podpora je prednostna naloga in ne le dodatne pravne določbe. Krajevne oblasti, na ozemlju katerih se nahajajo odlagališča za tovrstne snovi, potrebujejo finančno pomoč, da jih lahko odstranijo. Drugič, zaželeno bi bilo, da bi imele v skladu z načelom subsidiarnosti posamezne države članice zadnjo besedo v zvezi s potrjevanjem, omejevanjem in zavrnitvijo odobritve za uporabo kemičnega sredstva na svojem trgu. Tretjič, izraziti bi želel upanje, da bodo rešitve, ki jih sprejme Parlament, za vse evropske kmete ustvarile enake pogoje v zvezi z rabo fitofarmacevtskih sredstev. Prav tako verjamem, da bodo čim bolj zmanjšane nezakonite prakse v zvezi s trženjem teh sredstev in njihovo rabo.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Gospa predsednica, predloga poročil sta usmerjena v pravo smer in v zvezi z njima bi želela pohvaliti poročevalki. Čeprav je res, kot pravi Komisija, da pesticidi v glavnem zadevajo skupno kmetijsko politiko, ni nič manj res, da bi morala biti takšna direktiva usmerjena v to, da sta v njeni glavni pravni podlagi okolje in javno zdravje. Njen obseg ne sme biti zmanjšan le na usklajevanje trga ali na problem konkurenčnosti. Dokaz tega je primer najbolj oddaljenih francoskih regij Martinik in Guadeloupe, kjer je bilo v primeru Martiniqua 20 % zemlje, 20 % površine otoka – to je površina 1 000 km² – za nedoločen čas onesnažene s klordekonom, pri katerem trajanje učinka ni znano. To je molekula, s katero ni okužena le zemlja, temveč tudi površinske vode, nekatera območja podtalnice in morske vode obalnega območja, kar močno škoduje našemu gospodarstvu. Kdo razmišlja o sedanjih zdravstvenih problemih? Če ni prepozno, bi Parlamentu svetoval, naj preuči primer Martiniqua, ki se ga Francija zelo dobro zaveda.

Za to direktivo je odločilnega pomena, da bo bistveno zmanjšala rabo kemičnih pesticidov, zlasti s spodbujanjem trajnostnih alternativnih rešitev kot so ekološko kmetovanje in biopesticidi. To bo priznanje za Parlament. Nazadnje pa ne smemo pozabiti – in na to se je pogosto opozarjalo – uničujočih učinkov

pesticidov na favno, predvsem na čebele. Za Parlament je pomembno tudi, da je pozoren na sredstva v prosti prodaji, predvsem na kmetijske izdelke, ki izvirajo iz držav, ki pri rabi pesticidov niso rigorozne.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospa predsednica, vsem nam je skupna želja po zaščiti zdravja, a zapomniti si moramo, da so kmetje tisti, ki pridelujejo dobro, svežo, hranljivo hrano, ki je osnova našega zdravja. Prihajam iz zelo mokre države. Naši kmetje se neprestano borijo z glivičnimi okužbami. Glivice – v nasprotju z insekti, ki pridejo in odidejo – pridejo in ostanejo. Prepoved fungicidov ali vsiljevanje oslavljenih fungicidov bi lahko onemogočila gojenje krompirja in žit na Irskem, a ta predlagana zakonodaja že ima drug učinek.

V naših medijih se že pojavljajo članki, ki v odgovor na omejevanje pesticidov s strani EU spodbujajo gojenje gensko spremenjenega krompirja. Kaj bo za čebele in okolje bolj škodljivo: nadaljevanje odgovorne rabe pesticidov, ki jo prakticirajo irski kmetje, ali gensko spremenjeni organizmi? Pravijo nam, da lahko pesticidi spremenijo DNK. Gensko spreminjanje temelji na spreminjanju DNK. Bolj pomembno kot kdajkoli prej je, da začnemo s celotno oceno vpliva.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, po zgledu trialoga med Svetom, Parlamentom in Komisijo se zdi besedilo, ki je bilo v zvezi s svežnjem o pesticidih sprejeto 18. decembra, dobro uravnoteženo.

Seveda upošteva tako interese kmetov kot tudi nujno zaščito okolja, vključno z zaščitnimi območji. Glede na to, da sem pozorno spremljal to zadevo, sem zadovoljen z doseženim rezultatom, saj bo kmetom omogočil, da si prizadevajo za svojo gospodarsko dejavnost, ne da bi bili kaznovani s popolno odpravo pesticidov in fitofarmacevtskih sredstev, ki bodo strogo nadzorovani.

V zvezi s tem bi poudaril, da so pridelovalci kislega sadja in zelenjave v moji regiji, Normandiji, sedaj že več let na vrhuncu kmetijskih okoljskih praks. K sreči sta Svet in Parlament našla izredno uporabno področje dogovora v času negotovosti, ki so jo še poslabšale končna bilanca stanja SKP in grožnje, ki visijo nad kmetijskim proračunom.

Da zaključim, vedno bomo stali ob strani kmetom in branili njihovo delovno orodje in njihovo nenadomestljivo vlogo v družbi, ki je sestavljena predvsem iz zagotavljanja hrane za njihove soljudi in nato iz ohranjanja podeželja in razvoja dežele na zadovoljstvo vseh. Spričo neodgovornega pritiska, ki ga izvajajo ekologi, nas tolaži dejstvo, da je prevladala zdrava pamet.

Anja Weisgerber (PPE-DE). - (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, jutri bomo glasovali o novih predpisih v zvezi z zaščito rastlin, temo, ki med ljudstvom vzbuja precej čustev. To se je prav tako odražalo pri posvetovanjih v Parlamentu. Vsi bi želeli svežo, zdravo, lokalno hrano po cenah, ki si jih lahko privoščimo, in brez nevarnih ostankov fitofarmacevtskih sredstev. Rezultat, ki je bil dosežen s tem trialogom, bo ustvaril predpogoje za to. Nova ureditev o zaščiti rastlin pomeni velik korak proti večji zaščiti potrošnika in zdravja.

Pri določanju meril za oprostitev so imela še enkrat pred političnimi dogmami prednost znanstvena merila. Rezultat trialoga pomeni v primerjavi z rezultatom Parlamenta ob prvem branju ogromen korak naprej. Na skoraj 80 % vseh aktivnih snovi to ne bo več vplivalo, ampak le na tiste, ki na znanstveni osnovi pomenijo tveganje za človekovo zdravje ali okolje. V prihodnosti bodo za trajnostno upravljanje na voljo tudi ustrezna fitofarmacevtska sredstva. Vendar pa bodo prav tako prepovedane snovi, ki so resnično nevarne.

V prihodnosti ne bo več 27 nacionalnih organov za izdajo licence, ampak bodo le 3 območja za licenciranje fitofarmacevtskih sredstev. Države članice znotraj teh območij morajo potem načeloma vzajemno priznavati svoje licence. Nova uredba o fitofarmacevtskih sredstvih bo za dlje časa zagotovila uskladitev z utemeljitvijo v sektorju fitofarmacevtskih sredstev. Potem bomo imeli enotno visoko raven zaščite brez ogrožanja trajnostne rabe kmetijske pridelave v Evropi. Sedaj bomo dosegli resničen notranji trg, enotne konkurenčne pogoje in velik napredek v smeri k zaščiti zdravja. To je za potrošnike in kmete čudovit uspeh. Hvala lepa.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Raba fitofarmacevtskih sredstev ob upoštevanju učinkovitih kmetijskih praks je bistvenega pomena za pridelavo zadostne količine kakovostne hrane, ki bo potrošniku nudila visoko raven zaščite zdravja in okolja.

Zmanjšanje tveganja in vpliva, ki sta povezana z uporabo pesticidov in določanjem ciljev, usmerjenih v zmanjšanje pogostosti uporabe teh sredstev, bo pomagalo zagotoviti trajnostno kmetijstvo.

Prisotnost visoke ravni pesticidov v hrani, ki jo porabimo v Evropski uniji, je posledica odvisnosti od teh kemičnih sredstev, ki lahko imajo kljub temu, da so potrebna pri zaščiti pred okužbami in pri dvigovanju učinkovitosti, škodljive učinke na javno zdravje.

Nekatere države članice, vključno z Romunijo, se soočajo z visoko ravno okuženosti, ki vpliva na njihova kmetijska zemljišča, kjer se zdi, da je uporaba pesticidov najboljši način uničevanja škodljivcev.

Zaradi tega bodo predlogi za izvajanje integriranega upravljanja s pesticidi, uporabo alternativnih snovi in obvladovanje tveganja pomagali pridelati trajnostne kmetijske izdelke, ki upoštevajo okolje in varnost javnega zdravja in s tem zmanjšajo odvisnost od fitofarmaceutskih sredstev.

Istočasno pomeni veliko število škodljivcev na kmetijskih površinah v Romuniji, da moramo škropiti z letali. Vendar pa se bo takšna obdelava s škropivi, ko začne direktiva veljati, uporabljala le, ko ne bo druge izvedljive rešitve za boj proti škodljivcem, da bi zagotovili okolje z zadostno ravno zaščite.

Zadovoljna sem s kompromisom, ki je dobil podporo večine političnih skupin. Prav tako bo zagotovil ravnotežje med razpoložljivostjo fitofarmaceutskih sredstev in posledično kakovost živil in nam prav tako pomagal ohraniti konkurenčnost evropskih kmetov in povečati raven zaščite okolja in zdravja.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, fitofarmaceutska sredstva so bila in še vedno so pomembna kmetijska sredstva. Kmetje potrebujejo minimalen izbor fitofarmaceutskih sredstev, saj gre za zaščito prvotne kulturne pokrajine, pridelavo hrane najvišje kakovosti in zaščito sredstev.

Naše razprave o kemikalijah se pogosto izvajajo na zelo nerazumni ravni. Če želimo razumne rezultate, moramo razmišljati in ravnati razumno. Učinki prvotnega parlamentarnega stališča bi bili usodni: popolna prepoved fitofarmaceutskih sredstev bi povzročila manjše kmetijske pridelke in končno dvig cen hrane. Zato sem vesel, da je bil v dialogu najden sprejemljiv kompromis. Dobrodošlo je, da smo kljub precejšnjim oprostitvam za države članice ohranili gospodarjenje na treh območjih. Pogumen korak proti trdni rešitvi na notranjem trgu bi bil na tej ravni videti drugačen:

Poleg sprejemljivih doseženih kompromisov ne bi smeli ugibati končne opredelitve snovi z endokrinim učinkom, ampak dovoliti Komisiji, da v štirih letih pripravi znanstveno opredelitev. V nasprotnem primeru bomo previdnostno načelo preveč raztegnili.

Menim, da je obžalovanja vredno, da ne dopuščamo nobene ocene vpliva na sedaj dosežen dogovor.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Gospa predsednica, naše delo pri nadaljnji vrsti nalog, ki so usmerjene v urejanje spornih vprašanj, pomembnih za zdravje ljudi v Evropski uniji, se bliža koncu. Verjamem, da sta kompromisa, za katera upamo, da se bomo z njima strinjali, razumna. Zagotoviti bi morala, da bodo uvedene omejitve podpirale zdravje, ne da bi pri tem ogrožala razvoj evropskega kmetijstva.

Vendar pa je pomembno upoštevati, da so posledica vseh takšnih sprememb, ki so usmerjene v poostreitev varnostnih pogojev v kmetijstvu, tudi povišanja stroškov. Slednje morajo nositi naši kmetje, od katerih se hkrati zahteva, da izboljšajo svojo konkurenčnost na globalnem trgu. Naši kmetje bodo morali za varnejše pesticide plačati več. Večkrat bom ponovil, kar sem že mnogokrat dejal v Parlamentu. Vsekakor nam dovolite uvesti visoke standarde za naše kmete in pridelovalce hrane. A dovolite nam tudi, da iste standarde uveljavljamo pri uvoznikih hrane iz držav izven Unije, drugače se bodo naša prizadevanja za dvig standardov izkazala kot protiproduktivna.

Jim Allister (NI). – Gospa predsednica, ne sprejemem, da že imamo uravnotežen sveženj na to temo. Zame ta razprava poudarja dve norosti: najprej podlo norost EU, ki se ne ustavi niti, da bi naredila oceno vpliva, in drvi proti prepovedi mnogovrstnih fitofarmaceutskih sredstev, pri tem ji je vseeno, da ne obstajajo nadomestki in da bo izrazito trpela avtohtona pridelava hrane, predvsem v sektorju žit in zelenjave, in s tem vsiljuje nenehno rastočo odvisnost od uvoza iz držav, ki jim je za te stvari vseeno.

Gospa predsednica, v tej razpravi sem slišal veliko govorjenja o znanosti, a kakšna znanost je to, ki se ne preskusi z ustrezno oceno tveganja?

Druga norost pa je predvsem norost moje države, na katero ti predlogi verjetno najbolj vplivajo in se je glede tega zadev podredila glasovanju po načelu kvalificirane večine v Svetu do mere, ko sedaj verjetno ne bomo sposobni, da bi se jim uprli. Zaradi te nespametnosti podrejanja glasovanju po načelu kvalificirane večine smo se znašli v tem položaju in še vedno bi nekateri po Lizbonski pogodbi dejali, da bi morali vedno več tem predati tej kategoriji.

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, to je uravnotežen kompromis in ga bom zato podprl. Prav tako bi se želel na tej točki zahvaliti vsem vpletenim. Dokumentacija je bila, kakor slišimo v tej razpravi,

ustvarjena z mnogo čustvi, a kljub temu je uspela uskladiti različne cilje zaštite, ki jim s to zakonodajo sledimo.

Evropa pomeni eno izmed najbolj naprednih zakonodajnih oblasti na svetu na področju zaštite rastlin in to je velik plus. Pomembno je bilo najti ravnotežje med zadevnimi cilji zaštite in zaščito zdravja, cilji notranjega trga in seveda zaščito okolja, a uravnotežen rezultat med posebnimi cilji zaštite je bil dosežen. Za nas je bilo zelo pomembno, da smo upoštevali različna načela, na primer, da vse temelji na dejstvih in znanstvenih načelih in ne na čustvih, in drugič, da smo ostali pri pristopu, ki temelji na tveganjih, in ne pri pristopu, ki temelji na nevarnosti, kot je bilo prej. To je zelo pomembno za izvedljivost celotnega zakonodajnega projekta in za njegovo izvajanje ob poznejšem času.

Hkrati pa si moramo zapomniti, da uvoza pri izvajanju ne obravnavamo prednostno in da ne spravljamo v slabši položaj nacionalne ali evropske pridelave. A v tem primeru je pred Komisijo še vedno pomembna naloga. Ta načela so se upoštevala na uravnotežen način, v celoti. Zato lahko kompromis sprejmemo. Kar zadeva podrobnosti, je zame pomembno predvsem, da dobijo države članice potrebno prožnost in subsidiarnost za zaščito podtalnice, da se bodo lahko odzvale na svoje posebne okoliščine. Nizozemske v tem primeru ne moremo primerjati z Nemčijo ali Malto ali Grčijo. Prav tako je pomembno, da se čim bolj zmanjša uporaba pesticidov na območjih Natura 2000 in zaščitene območjih, namenjenih varstvu ptic. Države članice bodo imele torej dovolj prostora za manevriranje pri uveljavljanju tega. Vendar pa je to kompromis, ki bi ga morali podpreti vsi.

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Gospa predsednica, začeti bi želel s čestitkami poročevalkama za njuni izredni poročili. Časa je malo, zato bom omenil le poročilo gospe Klass in poudaril nekatere pomanjkljivosti predlagane direktive.

Direktiva določa sistem usposabljanja in sistem certificiranja za distributerje in strokovne uporabnike pesticidov. Predlagana sporazuma pa bi morala zagotoviti vzajemno priznavanje med državami članicami za potrdila o opravljenem usposabljanju za uporabo pesticidov. Direktiva prav tako ohranja predpise sistema tehničnega nadzora in vzdrževanja opreme za nanos pesticidov, ki temelji na nacionalni zakonodaji. Verjamem, da bi bilo primerno to zadevo urediti na ravni Skupnosti. Če bi takšen nadzor temeljil na mednarodnih določbah, bi bilo dovolj razlogov za vzajemno priznavanje rezultatov držav članic. To je smotno predvsem v povezavi z izkoriščanjem polj, ki se nahajajo na obmejnih ozemljih, in za uradne dejavnosti zaštite rastlin. Omenil bi finančni pridržek, in sicer neuspeh upoštevanja posebnih okoliščin zaštite gozdov. Gozdov ne moremo ohranjati brez škropljenja iz zraka.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Gospa predsednica, kot nizozemski poslanec EP sem to zakonodajo pozorno in pazljivo spremljal. V moji nizko ležeči državi je položaj zelo poseben. V nasprotju z drugimi območji v Evropi je tu nemogoče delati z varovalnimi pasovi, ki jih ob vseh vodnih tokovih predpisuje Evropa. To ne bi delovalo. To bi onemogočilo običajno trajnostno pridelavo v kmetijstvu in v hortikulturi. Nizozemska pa je znana tudi po svojih manj pomembnih kulturah, kot so tulipani, čebula in radič. Zato bi morali posebno pozornost posvetiti besedilu kompromisa. Sedanji kompromis je veliko izboljšanje tistega v predlogu gospe Breyer, o katerem se je glasovalo v Komisiji. Kot član skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov sem takrat glasoval proti. Sedaj pa imamo razumne prehodne določbe, ki v kombinaciji z inovacijami in nadomestnimi sredstvi lahko pomagajo industriji. Poleg tega pa bo ta sklad za manj pomembne kulture, ki bo uveden, dal tem alternativam spodbudo. Te tri ureditve, ta tri območja v Evropi za priznavanje in sprejemanje, so prav tako mnogo bolj usklajena z dejansko prakso.

Dodati bi želel še področje, ki vzbuja skrb, in sicer sprejemanje pridelkov iz držav, ki niso v Evropski uniji. Vodimo, ko gre za doseganje dobrega ravnotežja med javnim zdravjem in praktično uporabnostjo, a kaj se zgodi z zunanjimi uvozi? Konkurenčni položaj skupaj z vzporednim uvažanjem in vzporednim trženjem bi po mojem mnenju bilo treba izpostaviti v STO, kjer se razpravlja o takšnih zadevah.

Predlog lahko potrdimo. Poročevalkama in predvsem gospe Klass in gospe Hennicot-Schoepges bi se želel zahvaliti za njihov trud. Ostaja le to zadevno področje, ki je pomembno za kmete, namreč, mi prakticiramo trajnostno kmetijstvo, kaj pa počno vsi ostali? Ta problem ostaja za sedaj nerešen in bi bil vesel, če bi glede tega dobil vaš odziv.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Kolegi poslanci, zanesljivost preskrbe s hrano je pomemben cilj Evropske unije, a to je slab kompromis. Madžarska bo temu poročilu nasprotovala in madžarski poslanci v Evropskem parlamentu tudi, ker škoduje evropskemu kmetijstvu.

Soočamo se z dvema izredno pomembnima problemoma. Sistem območij je umeten in nasprotuje načelu Evropske unije o subsidiarnosti in, kakor je s svojimi pripobami ravno pokazal moj kolega poslanec iz Nizozemske, onemogoča prožen odziv. Nadalje je škodljiv za evropsko kmetijstvo, ker se raven tveganja poveča, poveča se nevarnost odpornosti, dvignejo se stroški pridelave in seveda, kot so omenili mnogi kolegi poslanci, ne bomo mogli nadzorovati pridelkov tretjih držav. Zaradi tega sproža izredno resne nevarnosti.

Končno pa je posledica radikalnih okoljevarstvenih perspektiv ta, da bodo omejitve fitofarmaceutskih sredstev odprle pot za GSO, ki v Evropi niso zaželeni.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospa predsednica, rada bi se zahvalila tistim, ki so pripravljali ti pomembni poročili. Iz nekaterih nocojšnjih prispevkov tu bi bilo mogoče sklepati, da EU nima nikakršnega nadzora nad trgovanjem in rabo teh kemikalij – imamo ga! Imamo stroga pravila in vsekakor pravila o ostankih in hrani. Zato se ne postavljam na nobeno stran ali skrajnost te nocojšnje razprave, predvsem ne k tistim, ki ne vidijo potrebe po fitofarmaceutskih sredstvih v pridelavi hrane, in tistim, ki pravijo, da ta dva zakonodajna dela pomenita katastrofo za kmetijstvo in pridelavo hrane v Evropi.

Malo me skrbijo komentarji komisarja Dimasa, ko pravi, da ljudi skrbijo pesticidi. Da, to je morda res, a vprašanje je: kako upravičene so te skrbi? Kaj ste kot Komisija naredili, da bi potrošnike opozorili, da je ogromna količina naše hrane pridelana z uporabo sredstev, ki nam dajejo kakovostno in varno hrano? Da, nekatere sestavine, ki so uporabljene v kemikalijah, so zelo nevarne, a tveganje njihove uporabe je odvisno od načina njihove uporabe in od skladnosti z mejnimi vrednostmi ostankov (MVO) v naši hrani. Kar se tiče mene, so tisti, ki jih uporabljajo, po mojih izkušnjah dobro usposobljeni in morda moramo pospešiti usposabljanje v drugih državah članicah.

Odstranjenih bo dvaindvajset snovi; Irsko in Združeno kraljstvo zelo skrbi pridelava žit in krompirja. Vprašanja so: ali se bo agrokemijska industrija odzvala in proizvedla nova sredstva? Komisija nima odgovora na to vprašanje. Ali bodo odstopanja delovala? Kaj se bo zgodilo, če ne bo alternative? Mislim, da je treba to vprašanje obravnavati, saj na Irskem želimo še naprej pridelovati žita in krompir. Vprašanje uvožene hrane je zelo realno in prosim za dodatnih pet sekund v zvezi z njim. Če bi Komisija v zvezi s tem sodelovala s pridelovalci hrane v EU, bi lahko napredovali. Enostavno ni obvladljivo, da lahko Komisija le sedi tu in reče, da bo prepovedala uporabo snovi v Evropi, medtem ko bodo države izven Evropske unije lahko še naprej pošiljale hrano, kjer se te snovi uporabljajo. To ni konkurenčen položaj, ni ga mogoče ubraniti in prosim, da o tem razpravljate nocoj.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Gospa predsednica, rada bi se dotaknila poročila gospe Breyerjeve. Povedati je treba, da se evropski kmetje popolnoma zavedajo, da je treba pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev posebno pozornost posvečati zdravju ljudi in zaščiti okolja. Vendar pa je industrija zelo zaskrbljena, ker Evropski parlament ne razume vpliva, ki bi ga lahko imela ta ureditev v prihodnosti.

Ocene njenega morebitnega vpliva kažejo, da bo zaradi nerazpoložljivosti fitofarmaceutski sredstev v prihodnosti zelo težko nadzorovati škodljivce in bolezni, ki vplivajo na pridelavo mnogih vrst hrane – posebno na mediteranske pridelke – kot tudi na pridelavo okrasnih rastlin in rezanega cvetja.

Popolnoma se zavedam, da je bil dogovor, sprejet v dialogu, rezultat zahtevnih pogajanj, in moram zato potrditi delo, ki sta ga opravili poročevalki. Kljub temu pa je treba priznati, da bo kot posledicačasne opredelitve endokrinih motilcev hormonov izginilo veliko število aktivnih snovi, predvsem insekticidov, ki so za kmetijstvo skrajno pomembni.

Pridelovalci morajo imeti na razpolago zadostno količino aktivnih snovi, da se lahko borijo proti vsaki bolezni ali škodljivcu, ki škoduje njihovim rastlinam, pri tem pa morajo upoštevati, da nevarnost pogosto ni v samem izdelku, temveč v napačni rabi.

Iz teh razlogov španska delegacija skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov podpira predloge, pri tem pa zahteva oceno vpliva in bo glasovala za spremembe gospoda Sturdyja – ki sem jih sama podpisala –, ki se nanašajo na endokrine motilce hormonov, in tiste, ki podpirajo razpoložljivost fitofarmaceutskih sredstev v nujnih primerih.

Nadalje, če se sprejme ta ureditev v smislu doseženega sporazuma, bo posledično zmanjšana proizvodnja hrane in se bodo dvignile cene, zaradi česar bomo to isto hrano, ki je ne pridelujemo, uvažali in bo obdelana s temi istimi sredstvi, ki jih prepovedujemo.

Robert Sturdy (PPE-DE). - Gospa predsednica, Komisijo sprašujem, zakaj je proti oceni vpliva pri poročilu gospe Breyer? Kaj je tako bistveno ali tako zaskrbljujoče, da je Komisija proti oceni vpliva?

Ni znanstvenih dokazov, ki bi namigovali, da so nekatera sredstva, ki smo jih uporabljali, nevarna za javno zdravje. Nekatera med njimi so, a med njimi je kar precej takšnih, ki jih želite odstraniti s seznama dovoljenih sredstev, pa niso nevarna. Tu imam v mislih predvsem tako imenovani Triasol, ki je bistvenega pomena za pridelavo pšenice v Evropski uniji. Na cedilu ste pustili, in to mislim precej jasno, Komisija je pustila na cedilu javnost, ko niste preprečili vstopa GSO v Evropsko unijo in Komisija to priznava. Priznali ste dejstvo, da vam ni uspelo preprečiti vstopa GSO v Evropo. Niste bili uspešni, ko smo obravnavali poročilo, ki sem ga pripravil o mejnih vrednostih ostankov. Tu imamo predstavnico Generalnega direktorata za varno hrano in zdravje ter zaščito potrošnikov (DG SANCO) – gospa komisarka je trenutno zaposlena z govorjenjem, a ko bo prenehala govoriti, bi lahko prisluhnila mojim besedam. Ni jim uspelo nadzorovati uvozov, ki prihajajo k nam z mejnimi vrednostmi ostankov pesticidov. Najdemo jih na policah samopostrežnih veleblagovnic.

Torej, če bomo ta sredstva prepovedali v Evropski uniji, kaj boste storili z uvoženimi pridelki? Boste rekli le: no, saj sploh ni res pomembno – ti pridelki bodo prihajali k nam v vsakem primeru? Pustimo jih in domnevajmo, da se ljudje ne bodo obremenjevali s tem?

Kmetje po vsej Evropski uniji so najbolj odgovorni ljudje, ko gre za pridelavo hrane, in priprava te zakonodaje v bistvu pomeni, da jim pravimo, da so neumni in nezainteresirani. Noben kmet pri zdravi pameti ne bi uporabljal kemičnega sredstva, ki je nevarno za javno zdravje. O tem smo naredili veliko število raziskav.

Zapuščam vas še z eno ali dvema mislima na to temo. Ravno bomo prepovedali baterijsko rejo za pridelavo jajc in še vedno boste glede tega dovolili odstopanja. A to je za ljudi vseeno precej pomembno. Skrbi me dejstvo, da vi, Komisija, do sedaj niste uspeli vzpostaviti vse zakonodaje, ki jo imamo. Bistvenega pomena je, da daste kmetom priložnost, da se izkažejo in dokažejo, da so ti pridelki varni.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) Zaskrbljujoči zdravstveni trendi so v veliki meri posledica neodgovorne rabe pesticidov. Jasno je, da ne moremo imeti več zdravja in manj raka s čedalje bolj zastrupljeno hrano. Govorim o enem od ključnih vprašanj v zvezi z okoljem in zdravjem, zato nam ne morejo pomagati kozmetične akcije, ampak sprememba razvojne paradigme.

Delo, ki sta ga opravili kolegi Christa Klač in Hiltrud Breyer s poročevalci v senci, je korak v pravo smer in zato jima izražam vse priznanje. Vesel sem, da obe poročili odpirata več front prizadevanj hkrati, ki zajemajo proizvajalce, prodajalce in uporabnike pesticidov. Hkrati pa zahtevamo nacionalne akcijske plane s kvantificiranimi cilji.

Zelo pomembno se mi zdi, da je vključeno tudi obveščanje sosedov, kar je pomembno ob ljudeh še posebej za čebele. To pomeni, da lahko preprečujemo škodo že s samo pozornostjo do tistih, ki bi jih lahko prizadeli. V direktivo smo zapisali, da države članice lahko v svoje nacionalne akcijske načrte vključijo določbe o obveščanju sosedov – raje bi videl, da bi zapisali, da morajo to storiti.

Prepričan sem, da je mogoče dati več prostora za zaščito rastlin z nekemičnimi, se pravi biološkimi in mehanskimi sredstvi.

Neil Parish (PPE-DE). - Gospa predsednica, komisarja, vam lahko povem, da smo pred manj kot enim letom v tej dvorani razpravljali o tem, kaj bomo storili glede zanesljivosti preskrbe s hrano na svetovni ravni in ali je na svetu dovolj hrane, kar nas je zelo skrbelo. Sedaj smo tu, manj kot leto dni kasneje, in nočoj razpravljamo o tej zakonodaji, ki potencialno lahko v Evropski uniji dejansko zmanjša pridelavo hrane; in v pridelavi hrane je moralnost, ker si morate zapomniti, da če Evropa ne prideluje hrane, jo lahko plača, a države v razvoju si je ne morejo.

Večina zakonodaje bo vplivala na naše pridelke – ne le na pšenico, kot je dejal Robert Sturdy, ampak predvsem na krompir. V severni Evropi smo imeli v zadnjih dveh letih najslabši poletji, kar sem jih kdaj doživel. Potrebovali smo fungicide za zmanjšanje ožiga in dejansko gojenje krompirja. In če Evropejci ne jedo krompirja, kaj potem jedo, komisarja? Jedo riž in jedo testenine, ki ju – in brez dvoma riža – primanjkuje državam v razvoju.

Nadalje glede na besede Roberta Sturdyja, mnogi med temi pesticidi in fungicidi, ki jih uporabljamo, ne predstavljajo nobenih problemov, če so pravilno rabljeni in imajo ustrezno karenco, in z rabo teh kemikalij lahko pridelamo zelo dobro hrano. In če vstaneta in mi rečeta, da boste preprečili prihajanje uvožene hrane, ki je bila dejansko škropljena s temi vrstami kemikalij – tega ne boste storili! Iz preprostega razloga, da lahko ob ustreznih rabi sredstva svojo pšenico preskušate kolikor hočete, če pride iz Rotterdamskega pristanišča, a v njej ne boste našli ostankov. Zato mislim, da se moramo zbuditi in spregledati, da moramo v Evropi pridelovati hrano in to početi na varen način, zagotoviti, da zmanjšamo količino kemikalij, ki jih uporabljamo,

kar počnemo že sedaj, in poskrbeti moramo, da kmete usposobimo za ustrezno škropljenje, in ravno to počnemo.

Zato vas rotim: prosim, naredite ustrezno oceno vpliva, ker ste oceno vpliva naredili pred dvema leti. Zabeležili smo dve najbolj mokri poletji; čas je, da stvari ponovno preverite. Res vas rotimo, da naredite ustrezno oceno vpliva.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospa predsednica, gospod Struan Stevenson mi je ponudil svoji dve minuti, ker ni mogel biti prisoten tu. Ali ju lahko koristim kot čas skupine PPE-DE?

Predsednica. – V zadovoljstvo mi bo!

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospa predsednica, pretirane trditve so na različnih ravneh te zahtevne razprave otežile ločevanje dejstev od fikcije. Da, obstaja potreba po nadzoru agrokemičnih sredstev – to vsi sprejemamo –, in lahko so nevarna za uporabnika in okolje, če se jih ne uporablja trajnostno. Toda če se jih uporablja trajnostno in če se upoštevajo mejne vrednosti ostankov in korenca, je njihovo tveganje minimalno in ni nobenega tveganja za potrošnika.

Predlog, da odločitve za odobritev aktivne snovi temeljijo na bistvenih lastnostih snovi – pristop, ki temelji na nevarnosti –, namesto da bi temeljile na znanstvenem načelu ocene tveganja, je glavna skrb.

Alkohol, čisti alkohol, je tveganje. Če pijete čisti alkohol, vemo kaj se bo zgodilo. Ko pa je dovolj razredčen na 4 % ali 12 % ali kakor koli – ko je rabljen trajnostno –, je tveganje minimalno. Naj povem, da sta to dve različni zadevi.

Oceno vpliva s strani EU smo že omenili. Znanstveno opredelitev endokrinih motilcev hormonov ali njeno pomanjkanje smo že omenili. Vendar pa je pozitiven znak, da bo obdobje odstopanja industriji omogočilo vlaganje v prepotrebne raziskave in razvoj in v razvoj novih sredstev in izvedljivih alternativ. Agrokemično industrijo in njihovo skupnost CERP bi povabila naj to področje preveri in vanj investira.

Nepravilnost dovoljevanja uvoženih prehrabnih izdelkov s splošno rabo fitofarmavevtskih sredstev, medtem ko jih mi kmetom ne bomo dovolili uporabljati, ostaja eden glavnih problemov, ki jih imamo s tovrstno zakonodajo. Vendar pa mislim, da je bilo v primerjavi s prvotnim predlogom narejenih ogromno izboljšav in ga bom podprla.

Colm Burke (PPE-DE). - Gospa predsednica, želim poudariti pomembnost obrazložitve razlogov za nujnost urejanja tega področja zainteresiranim skupinam, na katere to vpliva že v začetku zakonodajnega procesa .

Kot predstavnik prevladujoče podeželskega volilnega okrožja sem glede teh dokumentov prejel precejšnje število pripomb iz volilnih okrožij v kmetijski skupnosti, ki jih to močno zadeva.

V tej skupnosti obstaja splošno dojemanje, da so predpisi samovoljno predani iz Bruslja brez vsakršnega vložka od zunaj. Zato trdno verjamem, da morajo vlade držav članic narediti mnogo več za pojasnjevanje teh zadev zainteresiranim skupinam, namesto da bi ubrale lažjo pot podtikanja odgovornosti tako imenovanim bruseljskim birokratom. Navsezadnje so države članice tiste, ki morajo te ukrepe izvajati na finančni ravni, in države članice so tiste, ki imajo vire v smislu lokalnih predstavnikov, ki bodo te zadeve razložili kmetom.

Pomembno je, da tisti, ki hrano proizvajajo, v EU niso preveč zakonsko urejeni v primerjavi s tistimi, ki svoje pridelke v EU prinašajo od zunaj. Vsak predlog mora biti uravnotežen za potrošnike, kmete in okolje, a prav tako moramo poskrbeti, da so na razpolago pravilne informacije za vse zainteresirane skupine.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gospe in gospodje, kot zdravnica se dejansko zavedam, da smo evropskim potrošnikom dolžni, da odstranimo snovi za obdelovanje pridelkov, ki so na podlagi znanstvenih dokazov škodljive. Hkrati pa cenim, da sta poročevalki uspeli najti uravnoteženo rešitev z novo ureditvijo, ki bo industrijo spodbudila k iskanju in razvoju varnejših alternativnih pesticidov. Do takrat bo nujno zagotoviti oprostitev, ki so potrebne v državah z mokrim podnebjem, in južne države morajo to preprosto razumeti. Vztrajam na tem, da države članice in tudi Komisija izvajajo temeljit in brezkompromisen nadzor za zagotavljanje, da hrana in rože, uvožene iz držav zunaj Evropske unije, niso bile obdelane s prepovedanimi pesticidi ali fungicidi. Ne gre le za merjenje ravni ostankov v hrani. Ne smemo dovoliti, da bi imeli evropski kmetje tako neenake konkurenčne pogoje. Strinjam se, da bi bilo treba Komisijo kritizirati, ker ni uspela izvesti ocene vpliva, zaradi česar žal ne moremo odgovoriti na vse skrbi državljanov v zvezi s to ureditvijo, čeprav sem v osnovi za ta predlog.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gospa predsednica, skupna kmetijska politika je britanskemu kmetijstvu povzročila ogromno škodo z ogromnimi finančnimi stroški in za visoko gospodarsko ceno.

Sedaj imamo te predloge o pesticidih. Ocenjeno je, da bi lahko bilo zaradi te direktive prepovedanih 15 % pesticidov. Ocenjeno je, da bi takšna prepoved zmanjšala pridelek pšenice za 26 % do 62 %, pridelek krompirja za 22 % do 53 % in nekatere pridelke zelenjave za 25 % do 77 %. Zaradi tega bodo maloprodajne cene močno narasle in tako najslabše vplivale na tiste, ki najtežje plačajo.

Zanima me, ali bi nam lahko poročevalki navedli vsaj eno osebo, ki je zaradi učinkov teh pesticidov umrla? Verjetno ne! A jaz vam lahko naštejem številne svoje volilce, ki si ne morejo privoščiti nakupa hrane.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) Vesel sem, da je ta direktiva o fitofarmacevtskih sredstvih v osnovi postavila to zadevo v pristojnost držav članic, predvsem glede velikosti in določitve varovalnih pasov. Sem za predpisovanje akcijskih načrtov na nacionalni ravni in za podporo predloga, da bi morala biti raba v osnovi zakonsko zmanjšana. Prav tako sem zadovoljen s kompromisom, ki je bil dosežen glede škropljenja iz zraka.

Kar zadeva direktivo o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet, je predlog v osnovi razumen, ker naslavlja prepoved in postopno zamenjavo sredstev, ki imajo resno škodljive vplive na človeško zdravje. Hkrati pa lahko problem povzroča nadziranje materialov, ki prihajajo iz tretjih držav.

Menim, da je odobravanje fitofarmacevtskih sredstev v sistemu treh območij nesprejemljivo. Ni treba, da si strokovnjak na področju zaščite rastlin, da bi te z grozo navdalo dejstvo, da bi na primer Madžarska padla v isto območje kot Irska, ki ima povsem drugačne podnebne pogoje in pogoje za kmetijsko pridelavo.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Gospa predsednica, omenil bi temo, o kateri se v povezavi s tem danes še ni razpravljalo. Ob koncu dneva smo spet dosegli nekaj, za kar upamo, da je razumen kompromis v Evropi. A kaj smo storili spotoma? Spomnimo se večmesečnih razprav s skrajnimi obtožbami ene strani proti drugi in obratno. Vse to so z navdušenjem govtali mediji. Vse to je v medijih vodilo k vznemirjenju potrošnikov in tako so se vsi spet strinjali, da „Evropa dela vse narobe“ in da je „Evropa bolj proti državljanom kot za njih“. Sedaj pa smo ob koncu dneva na pol poti do razumljive rešitve, kompromisne rešitve, a še vedno takšne, glede katere bo še veliko dogovarjanja. Kaj bo potem v povprečju še ostalo? Malo ali nič!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) To je prvič, da so Evropska komisija, Svet in Parlament sprejeli tako temeljit in obsežen pristop glede določb, ki zadevajo kakovost in varnost hrane. Jutrišnje glasovanje v Parlamentu bo zaključek triletnega dela. Naša naloga je zagotoviti jasnost in varnost določb, ki temeljijo na znanju, predvsem kar zadeva tako občutljivo področje kot je pridelava hrane. Zato skupaj s skupino poslancev poudarjamo potrebo po nenehnem spremljanju učinkov ureditve, ki je bila sprejeta glede rabe pesticidov.

Trdimo, da bodo določbe, ki temeljijo na dobrem znanju, med potrošniki na znanstveni osnovi ustvarile zaupanje glede rabe pesticidov. Dosežen kompromis bo pomagal izboljšati stanje zdravja prebivalstva, a bo povečal stroške pridelave. To bi morali upoštevati, ko razpravljamo o finančnih virih za skupno kmetijsko politiko. Prav tako želimo raziskati, ali bo uvožena hrana izpolnjevala stroge določbe, ki se uporabljajo v Uniji. Pozivam k podpori spremembe 179, spremembe 180 in spremembe 181, ki so bile sestavljene skupaj z drugimi poslanci.

James Nicholson (PPE-DE). - Gospa predsednica, povedati moram, da me zelo skrbi predlog, ki je nocoj pred nami, in posledice, ki jih bo imel na prihodnost naše kmetijske industrije.

Javno želim povedati, da podpiram spremembe, ki jih je predlagal gospod Sturdy, in sem jih podpisal ter jih z veseljem podpiram. Mislim, da bodo v prihodnosti vsaj pomagale podpreti industrijo.

Da, potrebujemo in zahtevamo zakonodajo, a biti mora dobra zakonodaja. Ni treba, da škodujemo sedanji proizvodnji. Potrebujemo neomajno oceno vpliva, da bi vedeli, kakšne posledice bo to imelo, in to je tisto, kar zahtevamo in kar potrebujemo, in tega trenutno nimamo. Imeti moramo več dejstev in ne fikcije, vsekakor bi morali premišljevati o dejstvih.

Nima smisla, da Evropa ustvarja zakonodajo na podlagi poslovanja, ker ne moremo nadzorovati, kaj uvozimo. Tu ima Komisija popolnoma dvojne standarde glede tega, kaj uveljavlja v Evropski uniji, in glede tega, čemu dovoljuje vstop v Evropsko unijo, in vse kar se bo zgodilo, bo to, da bodo šli ljudje ven.

Stavros Dimas, član Komisije. - (EL) Gospa predsednica, vsem, ki so spregovorili na današnji razpravi, bi se želel zahvaliti za njihove zelo konstruktivne govore. Na podlagi dogovorjenega besedila, ki je kompromis

in zelo uspešen kompromis, so države članice dolžne pripraviti nacionalne akcijske načrte, ki določajo količinske cilje za omejevanje tveganj.

V skladu s temi nacionalnimi akcijskimi načrti so države članice dolžne prav tako nadzorovati rabo pesticidov, ki so ob priliki povzročili posebne težave, in določiti cilje za zmanjšanje rabe določenih pesticidov. To predstavlja pomemben napredek, ki bo poleg zaščite zdravja evropskih državljanov in okolja prinesel tudi finančne koristi zaradi zmanjšanja potrošnje za nacionalno zdravstvo in korist zmanjšanja rabe pesticidov po novi zakonodaji.

Poleg nacionalnih akcijskih načrtov predlagani kompromisni sveženj prav tako vsebuje številne druge pomembne vidike. Uporabljati je treba načelo preprečevanja. V okviru integriranega zatiranja škodljivcev, kjer prednost dobijo druge nekemične metode zaščite rastlin.

Zaščita prebivalcev in prisotnih se je izboljšala tako, da lahko nacionalni akcijski načrti vsebujejo določbe o informacijah za ljudi, ki so lahko izpostavljeni odnašanju škropiva, medtem ko ozemlje, ki se škropi iz zraka, ne sme biti blizu naseljenih območij.

Vsi distributerji pesticidov, ne le tisti, ki jih prodajajo poklicnim uporabnikom, morajo zagotoviti, da imajo nekateri njihovi uslužbenci posebno spričevalo o usposobljenosti – ki bo seveda, kot je pripomnil eden od poslancev, vzajemno priznan – za zagotavljanje informacij o pesticidih in bodo na voljo za svetovanje strankam. Le določene kategorije malih distributerjev bodo izvzete iz te zahteve.

Kar zadeva prepoved škropljenja iz zraka, smo našli rešitev glede obdelave zahtev za oprostitev. Oprostitev bodo sledile dvostopenjskem postopku. Najprej pripravi splošnega načrta škropljenja iz zraka, ki bo potrjen posebni odobritvi oblasti, tej pa bo sledila predložitev posebnih posameznih zahtev za škropljenje iz zraka, ki bodo potrjene pogojem, po katerih je bil odobren splošni načrt.

V zaključek bi dodal, da je Komisija zadovoljna z izidom pogajanj in zato lahko sprejme vse predlagane kompromisne spremembe.

PRESEDSTVO: GOSPA ROURE

podpredsednica

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospa predsednica, hvala za vaše zelo plodno sodelovanje v tej zelo zanimivi razpravi. Komisija je posebno pozornost namenila pomenu tega dokumenta in osebno sem se zavezala najvišji ravni javnega zdravja, ki jo poskuša doseči. Med dialogom so bile dolge in zahtevne razprave, ki jih je poročevalka vodila z veliko predanostjo in spretnostjo in se ji zato zahvaljujem.

Komisija je podprla skupno stališče in lahko sedaj podpre predlog, kot izhaja iz drugega branja. Vsi inovativni vidiki predloga so bili ohranjeni, predvsem merila za odobritev, ki bodo zagotovila, da se izločijo nevarne snovi, ki pomenijo visoko tveganje za javno zdravje, ali pa se zamenjajo z varnejšimi alternativami, izboljšanje vzajemnega priznavanja in nadomestitev nekaterih sredstev z varnejšimi alternativami. Vendar pa mi dovolite, da odgovorim na nekatere komentarje, ki so bili tu podani.

Po oceni Komisije bi izginilo le 4 % snovi, ki so trenutno v prometu, ker so endokrini motilci hormonov, in le 2 % snovi, ker so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje. Celotno število aktivnih snovi, ki so trenutno v prometu in po novi ureditvi verjetno ne bodo odobrene, je predvidoma manjše od 25 snovi.

Oceno je potrdilo poročilo švedske agencije za kemijo in je tudi v skladu z revidirano oceno vpliva Direktorata za varnost pesticidov v Združenem kraljestvu. Razen tega pa bi želela opozoriti, da se bodo nova merila za že odobrene snovi uporabljala le pri obnavljanju njihove odobritve in za večino med njimi je rok za obnovitev leta 2016. Industrija bo zato imela obilo časa za razvoj drugih, varnejših snovi.

Prav tako bi se želela dotakniti nekaterih komentarjev o uvoženi hrani. Naj vas spomnim, da imamo od leta 2008 ureditev o mejnih vrednostih ostankov, ki je v celoti uporabna. Če aktivna snov ni odobrena za uporabo v fitofarmaceutskih sredstvih v EU, se mejna vrednost ostankov za to snov določi na raven odkrivanja. Mejna vrednost ostankov velja za pridelavo EU, a tudi za uvoženo hrano in krmo.

Obstaja pa več razlogov, zakaj neka aktivna snov ni bila odobrena v EU, in morebitno tveganje za potrošnike je eden izmed njih. Drugi so lahko povezani z okoljskimi vprašanji ali zaščito delavcev, kar sodi pod suverenost tretjih držav, kjer se pesticide uporablja. V teh okoliščinah raba pesticidov za nas ne bi mogla biti sprejemljiva, a obdelani pridelki ne bi nujno pomenili tveganja za potrošnike EU. Tretja država, ki želi izvažati blago, obdelano s takšnimi snovmi, v EU lahko zato zaprosi za toleranco pri uvozu, če lahko predloži podatke, ki

dokazujejo, da ni tveganja za zdravje ljudi zaradi uporabe tega blaga in da je te podatke pozitivno ocenila Evropska agencija za varnost hrane in so uradno sprejeti v zakonodaji EU. To je stališče v zvezi z uvoženim blagom.

Naj se vrnem k direktivi, ki upam, da jo bomo sprejeli, in sicer Komisija meni, da je končni kompromis ustrezen uravnotežen za doseg ciljev zaščite zdravja in okolja in tudi za zagotovitev razpoložljivosti pesticidov kmetom. Sedaj se veselimo formalizacije dogovora v drugem branju.

To je vsekakor zelo dober način, da Evropski parlament in Svet začneta novo leto, dober pa je tudi za naše državljane, saj koristi njihovem zdravju. Verjamemo, da je koristen tudi za naše kmete, saj zagotavlja njihovo lastno pridelavo s pomočjo posebnih ukrepov, kot je spodbujanje varnejših sredstev. To, kar je bilo doseženo, je pomembno. To smo dosegli vsi skupaj in služi kot odličen primer, kako lahko medinstitucionalno sodelovanje neposredno koristi našim državljanom.

Christa Klauß, poročevalka. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, sedaj je mogoče z najsodobnejšo analizo identificirati sladkorno kocko v Bodenskem jezeru. Vendar pa se moramo vprašati tudi, kako ravnati s temi novimi odkritji, kaj početi z njimi.

Sedaj potrebujemo objektivne ocene tveganja, da bi našli ravnotežje med upravičenimi zdravstvenimi in okoljskimi zahtevami in upravičenimi interesi poslovanja in varnosti hrane, vključno s svetovno primerjavo.

Na vprašanja, ki so jih postavili kolegi, komisija po mojem mnenju ni ustrezno odgovorila. Ni dovolj, če rečemo, da se štiri snovi ne bodo več uporabljale ali da se dve snovi ne bosta več uporabljali in skupaj je le 25 snovi. Ne, želimo natančno gospodarsko oceno, ki poleg gospodarskih meril zadostuje tudi zdravstvenim merilom. Še vedno potrebujemo oceno. Komisija mora sedaj temeljito analizirati učinke te nove zakonodaje tako, da bomo vedeli kakšen učinek bo imela ob koncu dne. Še naprej moramo to spremljati, saj se bodo znanstvena odkritja vedno nadaljevala.

Kompromis, ki je bil dosežen, v evropski politiki zaščite rastlin prinaša novo smer. Prinaša bolj skupno delovanje po Evropi in zahteva ukrepe držav članic, ki so usmerjeni v določen cilj in zagotavljajo trajnostno rabo fitofarmaceutskih sredstev.

Kot poročevalka se vam zahvaljujem za vašo podporo. Iz različnih izhodiščnih položajev smo uspeli priti do dobrega kompromisa. Za novo leto bi želela več pozitivnega razmišljanja. Povem pa lahko, da sama nisem imela dovolj pozitivnega mišljenja: fitofarmacevtska sredstva bodo za nas v Evropi zagotovila zdravo hrano v zadostnih količinah in zdravo kulturno pokrajino!

Hiltrud Breyer, poročevalka. – (DE) Gospa predsednica, tudi jaz bi se želela zahvaliti za to živahno razpravo. Še enkrat bi želela poudariti, da sem še vedno istega mnenja; to je mejnik za celotno zaščito okolja in potrošnika in predvsem je to magični trenutek za Evropo. Evropa je sedaj na hitri cesti. Evropa kaže, da na svetovni ravni utira pot na tem področju. Ta odločitev za postopno odpravo zelo strupenih pesticidov je edinstvena na svetu in za Evropsko unijo je lahko to koristno.

Sedaj pa glede argumentov, ki so bili v tej razpravi vedno znova postavljeni v ospredje, in sicer, da ni bilo razjasnjeno vprašanje uvoza: to ni točno, vprašanje uvoza je bilo vsekakor razjasnjeno. S prepovedjo teh zelo strupenih snovi bodo te postale v Evropi nezakonite. To pomeni, da morajo pri uvozih – za primer vzemimo sadje in zelenjavo – ti uvozi seveda izpolnjevati evropsko zakonodajo in posebno s pomočjo Uredbe o mejnih vrednostih ostankov. Če se pri testu količine ostankov odkrijejo snovi kot so pesticidi, ki so v Evropi prepovedani, potem je pridelek nezakonit. To pomeni, da so banane, ki prihajajo iz Kostarike in so obdelane z rakotvornimi snovmi, ki smo jih uvrstili na seznam in so zato prepovedane, nezakonite v Evropski uniji. To je precej jasno razloženo v Uredbi o mejnih vrednostih ostankov. Zato ni nikakršnega razloga za spodbujanje nadaljnjih nesoglasij, panike in strahu!

Vse, kar lahko storim, je, da ponovno opozorim, in k sreči je to že poudarila gospa komisarka, da se je medtem, ko je prvotna študija Direktorata za varnost pesticidov pokazala, da bi iz prometa izginilo 80 % pesticidov, ta številka v tem času znatno zmanjšala. Žal tega popravka niste omenili v študiji Direktorata za varnost pesticidov.

Zato prosim, nehaite ustvarjati ta strah in nesoglasja. Proslavimo sedaj uspeh, ki ga, upam, dosegamo vsi prisotni v korist državljanov Evrope, za okolje in za zaščito zdravja.

(Predsednica je prekinila govornico)

Predsednica. - Gospa McGuinness, imate vprašanje o pravilnosti postopka.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospa predsednica, to je vprašanje o pravilnosti postopka, ker mislim, da ljudje govorijo in ne poslušajo.

Slišala sem, kaj je gospa komisarka povedala o položaju uvoza hrane. Mislim, da ste zgrešili bistvo in, s spoštovanjem, tudi naša poročevalka je zgrešila bistvo. Kmetom v Evropi bo prepovedano uporabljati določene snovi. Njihovi rojaki zunaj Evropske unije ta sredstva lahko uporabljajo. Ne bomo našli ostankov v hrani, ki bo prišla v EU. Govorimo o konkurenčni škodi za pridelovalce EU. Morda bi lahko na neki drugi točki naslovili resničen svet in ne te nejasne popolnosti, v kateri se trenutno nahajamo. Žal mi je za jezo.

Predsednica. – Skupna razprava je zaključena.

Te razprave ne bomo ponovno odprli.

Gospa Breyer ima besedo.

Hiltrud Breyer, poročevalka. – Gospa predsednica, s komisarko sva obe zelo jasno pojasnili položaj. Če ne poslušate – ali morda ne želite slišati, da smo rešili težavo, ker ne ustreza vaši kampanji proti tej ureditvi – potem sem na zgubi jaz! A še enkrat izjavljam, da je problem rešen. V Evropski uniji ne morete tržiti snovi, ki je v Evropski uniji ni dovoljeno tržiti. Pika.

Predsednica. – Razprave ne bomo ponovno odpirali. Spodbujam vas, da jo nadaljujete na hodnikih, če je to potrebno.

Skupna razprava je zaključena in glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), v pisni obliki. – Kompromis poročila gospe Breyer o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet podpiram, ker bo zagotovil večjo stabilnost in varnost za kmete in proizvajalce hrane.

Vendar pa kompromisni dogovor pravi, da bo nova zakonodaja le postopoma zamenjala obstoječe pravo EU in da bodo pesticidi, ki so že odobreni po sedanjih predpisih, ostali na voljo dokler njihova obstoječa odobritev ne poteče. Sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi, je treba zamenjati v roku treh let, če obstajajo varnejše alternative.

Če bo izglasovano, bo to poročilo pomenilo korak bliže boljšemu zdravju preko okoljske zaščite in sredstvo, ki bo EU omogočilo, da se pomakne naprej proti boljšemu sistemu brez nadaljnjih zamud.

Magor Imre Csibi (ALDE), v pisni obliki. – (RO) Pozdravljam kompromisno besedilo o trajnostni rabi pesticidov in bi želel čestitati gospe Klass za odlično delo, ki ga je opravila.

Po mojem mnenju imamo pred sabo uravnoteženo besedilo, ki bo prepovedalo rabo določenih škodljivih pesticidov, a pri tem ne bo škode za evropsko kmetijstvo.

Nadalje bi želel povedati, kako vesel sem, da sem opazil, da med predlaganimi nekemičnimi metodami zaščite rastlin in upravljanja s škodljivci in pridelki kot možnost ni vključena raba gensko spremenjenih organizmov. Lahko bi bili vključeni med nekemičnimi metodami.

V tem primeru bi se v prihodnosti na široko odprla vrata v EU za trženje prehrabnih izdelkov, ki vsebujejo GSO. Kompromisno besedilo nam dokazuje, da to ni res.

Evropski parlament ponovno kategorično pravi NE rabi GSO. Zato se združen glas 58 % evropskih državljanov ponovno sliši. Ob tej priložnosti imamo na svoji strani tudi države članice, ki jih predstavlja Svet.

Alexandru Nazare (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Predpisi, ki urejajo pesticide, so pomembni kot sredstvo za zmanjšanje tveganj, ki so povezana z rabo pesticidov, za zdravje prebivalstva in za okolje. Vendar pa morajo biti ukrepi, sprejeti s tem ciljem, razumni in upoštevati tako kakovost pridelave kot tudi doseganje maksimalnih pridelkov.

V sedANJI gospodarski krizi bi lahko bilo povečanje pridelave hrane ena od rešitev. Kot je v poročilu, ki je bilo konec lanskega leta predstavljeno Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja, omenila gospa McGuinness, se je cena za pšenico v dveh letih dvignila za 180 %, medtem ko so se cene hrane po svetu dvignile za 83 %. Te visoke cene ustvarjajo strogi standardi, ki jih uveljavljamo pri evropskih pridelovalcih.

Ne da bi spodbijal potrebo po boljši ureditvi rabe pesticidov, še vedno mislim, da bo eden od predlaganih ukrepov vodil k zmanjšanju števila fitofarmaceutskih sredstev, ki so na voljo na trgu EU. Končni učinek tega pa bo padec produktivnosti v določenih sektorjih, kot je sektor žit.

Nekatere določbe tega pravnega predpisa bodo na pridelovalce vplivale zaradi dejstva, da sprožajo prepoved za večino pesticidov, ki so na voljo na trgu, in namesto tega dajejo prednost trženju sredstev, ki naj bi bila varnejša, a so mnogo dražja. Posledično bodo zrasli stroški pridelave, kar bo kmete iz novih držav članic postavilo v najbolj neugoden položaj.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) Če vsi vpleteni odobrijo to priporočilo, bo to zagotovilo pogoje, ki so potrebni za usklajevanje načel, povezanih z okoljsko zaščito in zaščito živali z učinkovitim poslovanjem notranjega trga.

Določbe, ki zadevajo vzajemno priznavanje, in sistem območij je Romunija sprejela, glede na to, da so bile v besedilu skupaj s klavzulami, ki zavračajo priznavanje v posebnih upravičenih primerih, vključene klavzule, ki državam članicam omogočajo sprejetje ukrepov, usmerjenih v sprejetje pogojev za odobritev fitofarmaceutskih sredstev za upoštevanje posebnih pogojev.

Za to različico se zato smatra, da nudi zadostna zagotovila. Posledica tega so dodatne koristi zmanjšanja upravnega bremena, saj se bo ocena fitofarmaceutskih sredstev izvajala le v eni državi posameznega območja, ki bo upoštevala posebne pogoje v vseh državah članicah območja.

Kot socialni demokrat poslanec EP verjamem, da si moramo trajno prizadevati za zaščito okolja, zdravja ljudi in dobrega počutja živali, ne da bi pri tem kakor koli ogrozili kmetijsko pridelavo.

15. Akcijski načrt o mobilnosti v mestih (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je vprašanje Komisiji za ustni odgovor, ki ga v zvezi z akcijskim načrtom o mobilnosti v mestih postavlja gospod Costa v imenu Odbora za promet in turizem in gospod Galeote v imenu Odbora za regionalni razvoj (O-0143/2008 – B6-0002/2009).

Paolo Costa, avtor. – (IT) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, Komisija, katere del ste vi, gospa Vassiliou, je večkrat naznanila objavo svojega akcijskega načrta o mobilnosti v mestih. Načrt bi moral biti lansko jesen predložen Svetu in Parlamentu. Komisija se je k temu obvezala lanskega marca ob zaključku posvetovanja o Zeleni knjigi o mobilnosti v mestih, ki se je začelo leta 2007, in ponovno v Akcijskem načrtu za logistiko tovarnega prometa iz leta 2007 in v svojem sporočilu o strategiji za izvajanje interiorizacije zunanjih stroškov v letu 2008.

Čas teče, akcijski načrt pa še ni bil objavljen. Ko se bližamo koncu sedanjega parlamentarnega obdobja, pa Odbor za promet in turizem, ki ga predstavljam, skrbi, da bo mnogo dela, vloženega v zadnjih nekaj letih, ničnega. Gospa komisarka, ali mi lahko zagotovite, da je akcijski načrt pripravljen? Mi lahko rečete, da bo objavljen v naslednjih nekaj tednih, da se Parlamentu omogoči, da dokonča svoja priporočila, kakršna vsebuje resolucija gospoda Racka „Za novo kulturo mobilnosti v mestih“, ki je bila v tem Parlamentu sprejeta julija 2008?

Gospa Vassiliou, mobilnost v mestih je nedvomno sporno vprašanje, ki se kaže lokalno in ki mu bo lokalna pristojnost vedno dajala prednost pred nacionalno pristojnostjo ali pristojnostjo Skupnosti, a to ne pomeni, da bi se je bilo treba lotiti brez kakršnega koli državnega posredovanja ali posredovanja Skupnosti. Kdo lahko in bi moral opredeliti vlogo Skupnosti v tej zadevi, če ne Evropska unija? Kdo lahko in bi moral razlagati meje, ki se na tem področju uveljavljajo po načelu subsidiarnosti?

Izmikanje Komisije – in zato EU – tej temi nikakor ne pomaga reševati problema mestnega prometa in mobilnosti državljanov niti problemov onesnaževanja zraka v mestih – vemo, da 40 % emisij CO₂ povzroča mestni promet in da je 70 % drugih prometnih onesnaževalcev mestnih. To tudi ne pomaga pri problemih varnosti v cestnem prometu – vemo, da se 50 % nesreč s smrtnim izidom zgodi v mestih – in niti pri tistih, ki so povezani z delom potrošnikov, manj zmožnih meščanov, katerih mobilnost je odvisna od javnega prevoza.

Ali lahko sprejmemo, da bi morale biti med državami članicami razlike? Med mesti, v standardih zaščite za mestno okolje? V standardih varnosti v cestnem prometu v mestih? V standardih dostopa meščanov do mobilnosti? Ali to niso temeljne pravice, ki bi jih morala Unija pomagati zagotoviti vsem Evropejcem? Torej

moramo ustvariti standarde in minimalne cilje, a tudi najboljše prakse in finančne spodbude. Potrebujemo usklajevanje in inovativne projekte, razvijati in deliti moramo zanesljive in primerljive statistike.

Če to prevzame Unija, ali bo to pomagalo pri uresničevanju teh dopolnilnih rešitev, ki jih države članice in lokalne skupnosti z vso pravico ščitijo? Gospa Vassiliou, morda nam boste sedaj podali seznam dobrih razlogov za zamudo in celo neuspeh pri predložitvi Akcijskega načrta o mobilnosti v mestih. Če želite poskusiti in zagovarjati neuspeh pri izpolnjevanju te obveze, se, preden to storite, vprašajte – ali so to resnični razlogi in ne plehki izgovori? Gospa Vassiliou, ne prispevajte k zamisli – ki je zadnje čase postala priljubljena –, da se Komisija tako boji, da bi vznemirjala države članice, da se je vdala glede reševanja evropskih problemov. To bi bila samomorilna poteza za institucijo kot je Komisija, ki je ni okrepilo uspešno parlamentarno obdobje francoskega predsedstva.

Daj, daj, daj: to hočejo evropski državljani in samo zaradi tega verjamem, da so pripravljeni, ali bi lahko bili, na naše institucije gledati bolj prijazno. Majhen primer načrta mobilnosti v mestih bi lahko bil v veliko pomoč pri reševanju tega mnogo večjega problema.

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospa predsednica, najprej bi želela izraziti obžalovanje, da ni z nami podpredsednika Tajanija. Je na zelo pomembni misiji na Japonskem.

Naj preidem naravnost k bistvu. Komisija ostaja v celoti predana razvoju politike EU na področju mobilnosti v mestih, ker je prepričana, da kljub temu, da so za mobilnost v mestih odgovorne predvsem lokalne, regionalne in nacionalne oblasti, je na nekaterih posebnih območjih dodana vrednost dejavnosti na evropski ravni.

Dejansko se mesta, kljub temu, da so vsa različna, soočajo s skupnimi izzivi. Problemi glede mobilnosti v mestih so pomembni in se stopnjujejo ter vplivajo na mnogo meščanov in podjetij, ki se soočajo s problemi prometne varnosti, z omejenim dostopom do javnega prevoza, s prenatrpanostjo in problemi, ki jih povzroča onesnaženje. Za ponazoritev mobilnosti v mestih naj vam povem par številke: 60 % prebivalstva živi v mestnih območjih in tam se ustvari 85 % BDP EU. Vendar pa mesta prav tako ustvarjajo 40 % emisij CO₂ in dve od treh nesreč se zgodita v mestnih območjih. Na koncu pa še prenatrpanost, ki je ena od glavnih problemov, s katerimi se morajo vsakodnevno soočiti meščani, in zaradi katere je vsako leto izgubljenega približno 1 % BDP.

Trajnostna mobilnost v mestih je zato ključni element za dosego naših ciljev, ki se nanašajo na podnebne spremembe, gospodarsko rast in varnost v cestnem prometu. Zato Komisija že od leta 1995 na tem področju izvaja dejavnosti za spodbujanje izmenjave najboljših praks. Vrhunec je bil izredno uspešen program CIVITAS, ki se je začel leta 2000.

V Zeleni knjigi „Za novo kulturo mobilnosti v mestih“ iz leta 2007 so bila nato opredeljena široka območja za morebitne dopolnilne dejavnosti na ravni EU z namenom pospeševanja bolj zelenih in varnejših mest v preudarnem in dostopnem mestnem prevozu.

A kaj je dejansko mogoče narediti na ravni EU? Lahko pomagamo lokalnim oblastem izvajati politike EU, ki so s tem povezane, in najboljše uporabiti sredstva EU. Razširjanje in reprodukcija inovativnih pristopov lahko oblastem da možnost za dosego več in boljših rezultatov pri manjših stroških.

Lahko pomagamo pospeševati nove tehnologije na trgih, na primer s čistimi in energetsko učinkovitimi vozili, in poenostaviti usklajene standarde za uvajanje novih tehnologij na širšem trgu. Končno pa lahko EU vodi oblasti proti rešitvam, ki so interoperabilne in omogočajo bolj tekoče delovanje skupnega trga.

Komisija bo zato še naprej ukrepala, ker mislimo, tako kot večina zainteresiranih skupin, da je z delovanjem na ravni EU mogoče pridobiti mnogo za podporo pobud na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.

Sedaj pa naj odgovorim na vaše vprašanje: zakaj se odlaga sprejetje Akcijskega načrta o mobilnosti v mestih? Žal pogoji niso bili primerni, da bi Komisija pred koncem leta 2008 sprejela obsežen akcijski načrt.

A moj kolega, podpredsednik Tajani, bi vas rad pomiril, da ostaja predan delu za sprejetje Akcijskega načrta in razvoja politike EU na področju mestnega prevoza in ob tem popolnoma spoštuje načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Za ta namen Komisija ne namerava predlagati rešitev, ki bi bila za vse enaka; nasprotno, želeli bi razvili paket, ki vključuje kratkoročne in srednjeročne dejavnosti, da bi meščanom zagotovili orodja za celostno reševanje posebnih spornih vprašanj, povezanih z mobilnostjo v mestih. Potem se bodo lokalne oblasti odločile, kaj je glede na njihove cilje in potrebe za njih bolj primerno.

Za reševanje skrbi, ki bi še lahko obstajale glede strateške vloge EU pri mobilnosti v mestih, namerava podpredsednik Tajani s konkretnimi dejanji nazorno prikazati, kako lahko EU doda vrednost in kakovost mobilnosti v evropskih mestih. Na podlagi odzivov na Zeleno knjigo in mnogih razprav z zainteresiranimi stranmi je bilo opredeljenih mnogo dejavnosti in se bodo začele kasneje letos.

Za pospeševanje inovativnih rešitev in novih tehnologij smo že odprli javni razpis, ki se zaključi konec marca in bo zagotovil do 50 % sredstev za izbrane projekte. Ko bo začela veljati Direktiva o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni prevoz, nekeje marca, bomo začeli razvijati spletno stran, ki bo omogočila skupno nabavo čistih vozil.

Okoli aprila nameravamo zagnati spletno stran v zvezi z informacijami in izmenjavo pristopov, ki bo zagotavljala informacije o zakonodaji in financiranju mobilnosti v evropskih mestih kot tudi informacije o dobri praksi. Tudi mi bomo z zainteresiranimi skupinami razpravljali o prihodnosti našega programa CIVITAS in kako graditi na obsežnem znanju in izkušnjah, ki se ustvarjajo z dejavnostmi, ki jih financira CIVITAS.

Na koncu pa bomo za pomoč pri razširjanju znanja o politikah trajnostne mobilnosti začeli s študijo o vidikih, ki so povezani z zelenimi območji, in študijo o priložnostih za večjo interoperabilnost sistemov javnega prevoza. Prav tako nameravamo vzpostaviti strokovno mrežo za obravnavanje vidikov mestnega cestninjenja in internalizacije zunanjih stroškov.

Prepričana sem, da ta sveženj dejavnosti, ki se bodo kmalu izvajale na ravni EU, zagotavlja pomembno podlago za napredovanje na področju mobilnosti v mestih.

Reinhard Rack, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospa predsednica, komisarka, z vsem spoštovanjem do Komisije in do vas osebno, niste resnično odgovorili na vprašanje predsednika Odbora, gospoda Coste. Dober namig ste nam dali že, ko ste navedli – in to je nekaj, kar je bilo očitno že v Zeleni knjigi o mobilnosti v mestih –, da potrebujemo skupne evropske rešitve problema, ki ga imajo skoraj vsa evropska mesta v takšni ali drugačni obliki, nekatera precej različnega in druga precej podobnega. Takrat, pred nekaj meseci, smo to pozdravili in nestrpno smo se veselili predlogov Komisije, ki so bili obljubljeni. Ti pa niso bili uresničeni in če je bil v vaši izjavi namig, potem sem ga razumel takole: obsežnega akcijskega načrta ne bo. Zakaj ne?

Če verjamemo, kar slišimo – in v tem Parlamentu in v institucijah te Evropske unije slišimo mnogo –, to pomeni, da je ena država članica ali morda nekaj držav članic povzročilo strah in žal povzročilo strah tudi tej Komisiji s pretvezo, da bi lahko bilo kršeno načelo subsidiarnosti. Evropski parlament je v svojih predlogih izrecno izjavil, da se ne želi ukvarjati s subsidiarnostjo. Še enkrat ste poudarili, da ne želite predstaviti enotnega načrta, ki bo ustrezal vsem, a to, da sploh ne predstavite načrta, ni rešitev. Naredimo ta korak, držite obljubo! Ponovna izvolitev Komisije ne bo zagotovljena, če ne boste naredili ničesar in tako ne boste užalili ene ali več držav članic, ponovna izvolitev bo zagotovljena, če boste predložili in predstavili nekaj pozitivnega.

Gilles Savary, v imenu skupine PSE. – (FR) Gospa predsednica, komisarka, ravno ste nas podprli v pobudi, da mi, Evropski parlament, nameravamo prevzeti to sporno vprašanje. Ravno ste nam povedali, da se mora Evropska unija iz očitnih razlogov, to je zaradi pomembnosti mestnega prevoza na področju prevoza in zaradi ciljev evropskega načrta spremembe podnebja, zanimati za mestni prevoz. Gospod Barrault je pred vami prevzel pobudo za uvedbo Zelene knjige in obljubil akcijski načrt. Danes nam ne morete odreči tega akcijskega načrta in nam pojasniti, da ga skrivno izvajate brez posvetovanja s Parlamentom, brez nadzora Parlamenta, brez vidnosti.

Zaradi tega sem uspel kolege poslance prepričati – in moram se jim zahvaliti, predvsem gospodu Racku, ki je opravil ogromno temeljnega dela –, da se strinjajo, da Evropski parlament naredi nekaj popolnoma nenavadnega in pred volitvami pripravi akcijski načrt, ki ga vi nočete pripraviti, v poročilu na lastno pobudo. Ta popolnoma heterodoksna pobuda bo imela pomembno politično težo, ker bo še vedno vključevala zastavljanje vprašanj novemu evropskemu komisarju za promet, ki ga bo zaslišal Odbor za promet in turizem, in bo zato nosila veliko težo v smislu njegove odobritve s strani Evropskega parlamenta. Dejansko menim, da je obžalovanja vredno, da bi se danes Evropska komisija vdala kakršnim koli starim ugovorom katere koli stare države članice.

In ravno zato, ker nas skrbi ta razvoj, ki je institucionalni odklon, s katerim se je Evropska komisija odločila, da ne bo več igrala na karte Skupnosti, ampak samo na medvladne, se danes združujemo v svoji želji, da se med sabo dogovorimo za akcijski načrt, vam ga predložimo in da zagotovimo, da se naslednji komisar jasno obveže glede njegove nadaljnje obravnave.

Jean Marie Beaupuy, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospa predsednica, komisarka, z vsem spoštovanjem do vašega stališča in do vas osebno, gospa komisarka, bi želel, če smem, v odgovor na vaš govor povedati dve stvari. Temu spornemu vprašanju ste se hoteli izogniti in ste izvedli uravnoteženo dejanje.

Opozorili ste nas, da so različna poglavja, ki bi se morala pojaviti v tem akcijskem načrtu, dejansko tam, in verjamem, da smo lahko moji kolegi poslanci in jaz le zadovoljni, da smo dejansko našli skupek naših predlogov na seznamu. Zato ste nam dali dokaz, da imate v Komisiji vse elemente, ki jih potrebujete za objavo tega akcijskega načrta v vseh njegovih delih.

Sam menim, da bi lahko bila štiri pojasnila za vaš prvi stavek drugega dela, ki pravi, če sem pravilno razumel prevod, da nimate ugodnih pogojev.

Možnost številka ena: ali je v Generalnem direktoratu za promet pomanjkanje tehničnih informacij? Zdi se, da podatki, ki jih je zagotovil gospod Barrot v okviru Zelene knjige, na to namigujejo; nasprotno, Komisija je zelo dobro opremljena s tehničnimi informacijami.

Možnost številka dve: pravite, da nimate ugodnih pogojev. Ali nekatere države članice temu načrtu nasprotujejo? Kolikor pa vem, gospa komisarka, Komisija ni odvisna od držav članic. Niti najmanj ne verjamem, da ste se uklonili pritisku določenih držav članic.

Možnost številka tri: ali so v sami Komisiji nesoglasja, ki bi vam preprečila, da nam predložite akcijski načrt? Moj bog, upam, da ne!

In zadnje, ali načete imeti te razprave s sedanjim Evropskim parlamentom, da bi jo odložili na prihodnje leto? Glede na izvrstna poročila, ki so med pripravljanjem osnutka Zelene knjige podprla naše odnose s podpredsednikom Barrotom, si tega ne drznem verjeti.

Gospa komisarka, le nekaj tednov je še do volitev. Ta akcijski načrt je po mojem mnenju odličen primer, s katerim lahko našim sodržavljanom pokažemo, da je Evropa, medtem ko kaže spoštovanje do subsidiarnosti, v stiku tudi z njihovimi zdravstvenimi in drugimi problemi, ki ste jih našli.

Zelo obžalujem to zamudo in, kot tudi moji kolegi poslanci, upam, da boste to lahko čim prej uredili.

Michael Cramer, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, neprestano zavlačevanje in vaš odgovor, gospa komisarka, nista sprejemljiva. Zmanjkuje nam časa.

Mestni promet igra ključno vlogo v okviru podnebnih sprememb. Odgovoren je za približno 70 % vseh toplogrednih plinov v mestih. EU bo uspela svoje cilje zaščitne podnebja doseči le, če spremeni svojo prometno politiko. Največji potencial je v mestih, saj je 90 % poti, ki jih meščani opravijo z avtomobili, krajših od šest kilometrov – razdalje, ki bi jih brez težav prepotovali, če bi šli z vlakom ali avtobusom, s kolesom ali peš.

Upam, da je Komisija zamudo porabila tako, da je premislila o tem, kako lahko EU učinkovito pomaga vladam in mestom. Dejansko pri tako nedoločenih in nezavezujočih poročilih, kot sta Zelena knjiga in poročilo gospoda Racka, ni evropske dodane vrednosti.

Zeleni zahtevamo, da se sofinanciranje EU preoblikuje tako, da bo okolju prijazno. Do sedaj je bilo 60 % denarja EU porabljenega za projekte gradnje cest in le 20 % za javni prevoz in železnice. Hočemo vsaj 40 % za železnice, kot je Parlament odločil v mojem poročilu o prvem železniškem paketu.

Drugič, denar EU želimo zagotoviti le, če lahko mesta predstavijo trajnostni načrt mobilnosti. Tretjič, povečati hočemo varnost v cestnem prometu s splošno omejitvijo hitrosti na 30 km/h z možnostjo, da lahko mesta za posamezne ceste neodvisno določijo višje hitrosti.

To ni dobro le za podnebje, prav tako bo zmanjšalo število nesreč, saj 40 000 ljudi vsako leto umre na evropskih cestah.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Gospa predsednica, gospe in gospodje, očitno je precejšnja škoda, da je prišlo do zamude pri objavi tega dokumenta in akcijskega načrta. Ne pozabimo, da 70 % ljudi v Evropi trenutno živi v mestih, in naš cilj mora biti, da čim prej zagotovimo mestni promet, ki nudi višje ravni dostopnosti, varnosti in predvsem zanesljivosti, pri tem pa mnogo bolj upošteva okolje. Zato pričakujem, da objavljeni dokument ne bo vključeval le novih trendov, ampak bo v njem tudi ocena novih pristopov in ukrepov kot je podpora za zdrave oblike transporta, na primer kolesarjenja in hoje. Posamezne skupnosti bi potem lahko izbirale iz seznama najbolj dosegljivih in primernih možnosti zase. Po mojem mnenju je to

osnovni pristop. Za to bi morali zagotoviti podporo, ki mora seveda prihajati iz strukturnih skladov, in sicer na tak način, da bodo sredstva služila zelenemu cilju.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, popolnoma se strinjam z govorniki pred mano: v današnjih časih mestno okolje igra temeljno vlogo v življenjih vseh nas in ne le v življenjih tistih, ki žive v velemestih in velikih mestih.

Podatki, ki jih je v Zeleni knjigi „Za novo kulturo mobilnosti v mestih“ zagotovila Komisija, jasno kažejo, da 60 % Evropejcev živi v mestnem okolju in da ta območja ustvarjajo velik odstotek evropskega BDP. Te statistične podatke je navedla tudi gospa Vassiliou.

Te številke se v zadnjih mesecih niso spremenile in dejansko moramo upoštevati vse večji problem prometne prenatrpanosti v velemestih kot tudi okoljsko krizo, ki ostajata nujni vroči temi, kakor tudi ne moremo spregledati nedavnih prizadevanj Parlamenta za paket o podnebnih spremembah.

V okviru regionalne politike Evropske unije so bili narejeni koraki v smeri proti mobilnosti v mestih in obstajajo številne oblike financiranja EU: v zadnjem parlamentarnem obdobju je bilo 2 milijardi EUR porabljenih za Sklad za regionalni razvoj, za obdobje 2007-2013 pa je bil namenjen znesek približno 8 milijard EUR. Prav tako bo morda to delo podprl kohezijski sklad.

Zato verjamem, da je resnično pomembno za Unijo, da sprejme skupno politiko, skupni akcijski načrt, in pri tem seveda spoštuje načelo subsidiarnosti in pristojnost držav članic ter lokalnih organov. Koristi, ki bi iz tega izhajale, ni težko videti, vsekakor je težko razumeti, zakaj do sedaj še ni bil objavljen načrt takšnega obsega.

To je položaj, izražen v vprašanju za ustni odgovor, ki ga je predlagal predsednik Odbora za promet in turizem in ga je podprl Odbor za regionalni razvoj. Ob upoštevanju dejstva, da smo skoraj na koncu tega parlamentarnega obdobja, upam, da bo Komisija ponovno premislila in dejansko objavila Akcijski načrt za mobilnost v mestnih, ki bo imel tako pozitiven učinek.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Gospa predsednica, komisarka, jasno so zadeve, ki se nanašajo na mestni prevoz, zelo pomembne v smislu tako gospodarskega razvoja kot tudi okoljske zaščite. O tem ne sme biti dvoma in o tem skoraj ni treba razpravljati.

Vendar pa so med delom Evropskega parlamenta z besedilom zelene knjige nastali različni problemi. Ti problemi so že bili omenjeni in so v glavnem povezani z razdelitvijo moči lokalnih oblasti, nacionalnih oblasti in oblasti na evropski ravni. Nastali so dvomi glede tega, ali bi morala biti Evropska unija vključena v lokalne zadeve oziroma ali bi jih morala prepustiti nacionalnim in lokalnim oblastem.

V povezavi s tem bi prav tako želel pozornost Parlamenta pritegniti k dejstvu, da je med to razpravo prav tako nastalo vprašanje glede tega, ali bo ta Zelena knjiga vodila k dejanjem, ki bodo mestom nekako pomagala, ali bo vodila k dejanjem, ki bodo mesta zavezala k ukrepanju. Strinjali smo se, da bi morali biti to podporni ukrepi, z drugimi besedami, da bi morala biti tu vključena pomoč. Vprašanje, ki sedaj nastane z vidika zamude, je sledeče. Kam je Evropska komisija merila, ko je predstavila Zeleno knjigo? Kakšen je bil njen dolgoročni načrt? Ali se je res želela lotiti dinamičnega procesa ali je hotela le izraziti mnenje glede te zadeve?

V luči dogodkov se mi zdi, da je Komisija po začetnem zelo skeptičnem odzivu v veliki meri upočasnila proces nadaljnjega dela in še vedno razmišlja, kako nadaljevati v povezavi z delom, ki ga je začela. Skrajni čas je za nedvoumne odločitve.

Saïd El Khadraoui (PSE). – (NL) Gospa predsednica, komisarka, gospe in gospodje, potrditi bi želel, kar so že povedali moji kolegi poslanci EP. Zelo sem razočaran nad vašim odzivom. Izjavili ste, da bo Komisija seveda našla številne predloge glede mobilnosti v mestih. Medtem ko je to samoumevno, če vprašate mene, to ni tisto, kar smo zahtevali. Mi hočemo povezano vizijo, akcijski načrt s podrobnimi ukrepi in predlogi, ki ga bo Komisija uvajala naslednjih nekaj let, da lahko o njih razpravljamo ne le med sabo, ampak tudi z javnostjo in z vsemi zainteresiranimi skupinami in prizadetimi stranmi.

Posledično bi vas prosil, da svojim kolegom vseeno poročate, naj vztrajajo na tem, da se nekaj zadev ponovno obravnava po tej razpravi in da se zelo hitro najde predlog, še pred volitvami, in v vsakem primeru preden ta Parlament poleti preneha delovati.

Kot so mnogokrat prej povedali naši kolegi poslanci, je mobilnost v mestih nekaj, kar vpliva na vsakogar v Evropi. V vseh naših mestih se soočamo s problemom mobilnosti. Na evropski ravni lahko Unija igra zelo

pozitivno vlogo pri reševanju te zadeve in sorodnih problemov; kot vlagateljica v nove tehnologije, kot telo, ki določa in razširja standarde novih tehnologij, kot organ, ki je vsekakor najprimernejši za širjenje novih zamisli in dobrih praks, ki lahko spodbuja razširitev načrtov mobilnosti, ki lahko sproži nove mehanizme financiranja in podobno.

V tej luči bi želel Komisijo spodbuditi, da pretehta svoj odziv in kmalu pripravi akcijski načrt.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Akcijski načrt za mobilnost v mestih je za mestne skupnosti EU nujen. 67 % evropskih državljanov pričakuje, da se bo na tem področju razvila evropska politika.

Kakšen odziv lahko damo evropskim državljanom?

Stroški, ki so nastali zaradi prenatrpanosti mestnega prometa, se dvigajo na približno 1 % evropskega BDP. Da bi znižali raven onesnaženosti v mestnih okoljih in prometno prenatrpanost, moramo vlagati v javni prevoz in pametne prevozne sisteme.

Lani smo potrdili poročilo o spodbujanju zelenih vozil v javnem prevozu.

Praga je glavno mesto, ki je dalo zgled z lanskoletnim nakupom zelenih avtobusov za svoj sistem javnega prevoza z državno pomočjo.

Komisijo pozivam, naj med vmesnim pregledom okvira za uporabo strukturnih skladov prav tako ustrezno pretehta mobilnost v mestih.

Androulla Vassiliou, članica Komisije. – Gospa predsednica, resnično cenim vaše prispevke. Vsekakor bom vse vaše skrbi prenesla podpredsedniku Tajaniju, ki vem, da je predan zadevi.

Dejansko je Akcijski načrt vključen v delovni program Komisije za leto 2009 in vem, da je podpredsednik Tajani osebno zavezan napredku Akcijskega načrta. Zato ne dvomim, da bo vse, kar ste povedali, strogo upošteval. Vem, da je bila zaključena ocena vpliva in, kot sem dejala, je Akcijski načrt v zakonodajnem programu in se bo predvidoma letos nadaljeval.

Predsednica. – Razprava se je zaključila.

Pisne izjave (člen 142)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) V zeleni knjigi iz leta 2007 Komisija kaže na legitimnost razprave o potrebi za vključenost v vprašanje povečanja mobilnosti v mestih Unije na podlagi načela subsidiarnosti. Po načelu subsidiarnosti Unija deluje v okviru svojih pristojnosti samo, ko je njeno delovanje bistvenega pomena in dejanjem držav članic daje dodano vrednost. Cilj načela subsidiarnosti je zagotavljanje sprejemanja odločitev, ki so čim bližje državljanom. To se dosega z neprestanim preverjanjem, da so ukrepi, ki morajo biti sprejeti na ravni Skupnosti, upravičeni glede na možnosti, ki obstajajo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Vlogo držav članic glede legitimnosti vključevanja institucij Evropske unije na lokalni ravni še bolj okrepi Lizbonska pogodba, ki je trenutno na ravni ratifikacije.

V svežnju, o katerem razpravljamo, glede možnih ukrepov, usmerjenih v povečanje ravni mobilnosti v somestjih, se inovativne tehnologije običajno obravnava ločeno od pametnih sistemov prevoza. Sinergije med tema področjema bi bilo treba izkoristiti za njuno zblizanje z namenom povečanja prometa in ustvarjanje bolj udobnega potovanja. Druge koristi bi bili boljši potovalni pogoji, krajši potovalni časi, varčevanje energije, manj emisij, manjša potrošnja za upravljanje voznega parka in za vzdrževanje ali obnavljanje površin. Prav tako bi se izboljšala varnost v cestnem prometu.

V luči zgornjega bo temelj za akcijski načrt Komisije o mobilnosti v mestih končanje ratifikacije Lizbonske pogodbe in uvedba programa češkega predsedstva. Slednji izboljšanje delovanja notranjega prometnega trga Unije obravnava kot prednostno nalogo.

16. Revizija sporočila o radiodifuziji - državna pomoč za javno radiotelevizijo (razprava)

Predsednik: – Naslednja točka je vprašanje za ustni odgovor, ki ga v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje postavljajo gospod Visser, gospod Belet in gospa Hieronymi v zvezi z revizijo sporočila o radiodifuziji – državno pomočjo za javno radiotelevizijo (O-0102/2008 – B6-0495/2008).

Cornelis Visser, avtor. – (NL) Gospa predsednica, komisarka, žal gospa Kroes zaradi nesreče nocoj ne more biti tu. To priložnost bi izkoristil, da ji iskreno zaželim hitro okrevanje. Iz političnega vidika pa v osnovi nasprotujem njenemu vmešavanju v nacionalno, javno radiodifuzijo.

Pretekli četrtek sem skupaj z gospo Hieronymi in gospodom Beletom organiziral obravnavo za skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov glede sporočila o javni radiodifuziji. Lahko vam povem, da je bilo zanimanje sektorja in držav članic precejšnje. Celo Generalni direktorat za konkurenco se je udeležil v večjem številu. Očitno je ta tema visoko na njihovem dnevnem redu. Generalni direktor za konkurenco je bil kot član odbora prisoten celo dopoldne.

Gospa predsednica, predlog Komisije za revizijo pravil za javno radiodifuzijo v sedanji obliki ni sprejemljiv. Javne radiotelevizije igrajo ključno vlogo pri zaščiti kulturne raznolikosti, jezikovne raznolikosti in pluralizma medijev. Ostro nasprotujem načrtom Komisije. Najprej se moramo zavedati, da so javne radiotelevizijske družbe nacionalna zadeva in da morajo posledično o svoji politiki odločati nacionalne oblasti in ne Evropska komisija. To je jasno določeno tudi v protokolu o javni radiodifuziji v Amsterdamski pogodbi. Države članice organizirajo in financirajo javne radiotelevizije kakor same presodijo. Načrti komisarke Kroes resno spodbijajo načelo subsidiarnosti in svobodo gibanja držav članic in ju nadomeščajo z evropskim vmešavanjem. Zelo sem presenečen, da se je kot liberalna komisarka odločila za to pot.

Drugič, zaskrbljen sem glede predloga za uvedbo predhodnega preverjanja trga, ki bi ga izvajal neodvisni nadzornik. To bi pomenilo pomemben prispevek za komercialne kanale. Ali to želimo? Preverjanje trga bo neizbežno povečalo raven birokracije. V veliki meri gre za vprašanje, ali si bodo lahko manjše radiotelevizijske družbe privoščile dodatno delovno silo in kdo bo prevzel dodatne s tem povezane stroške? Bi jih morale plačati radiotelevizijske družbe? Ali morda davkoplačevalci? Ta pobuda ne more delovati v malih državah članicah. Poleg tega je preverjanje zelo podrobno; predlogu manjka prožnosti. Posledično države članice ne bodo več mogle sprejemati politike in postopkov, ki so povezani z njihovimi nacionalnimi sistemi. Nadalje pa gre predvsem za vprašanje, ali ne bosta dali predhodna ocena vpliva na trg in javna ocena novih storitev komercialnim tekmecem preveč prednosti.

Tretjič, predlog me skrbi, ker sistemi javne radiotelevizije niso v vsaki državi članici organizirani na povsem enak način. Med njimi je tehnološka raznolikost, prav tako pa so razlike v sistemih radiodifuzije, organizaciji in področju delovanja. Prav tako so razlike v smislu jezika in kulture. Pravilo „vse ustreza vsakomur“, predlagano v poročilu, v tem primeru vsekakor ne deluje. Predlog tega ne upošteva.

Sedaj, ko sem povedal svoje skrbi, bi želel na kratko opisati, kaj se je prejšnji četrtek zgodilo na obravnavi skupine PPE-DE, kjer je bil odnos Komisije zelo pozitiven. Komisija je priznala, da so bili predlogi verjetno preveč podrobni in da je treba besedilo urediti. Generalni direktor me je seznanil, da je mogoče končno sporočilo odložiti na čas po 5. marcu, dnevu, ko bo Odbor za kulturo, medije in šport organiziral drugo obravnavo na to temo. Po obravnavi je generalni direktor dejal, da bo Komisija morda morala pred oddajo svojega končnega sporočila osnovati novo različico, ki bo temeljila na teh novih informacijah. To je bil izvrsten rezultat.

Gospa predsednica, razumeli boste, da sem nad temi obljubami prijetno presenečen. To navsezadnje pomeni, da Komisija odpira oči in je pripravljena prisluhniti sektorju, državam članicam in Parlamentu. Izvrstno.

Komisiji bi želel postaviti še nekaj vprašanj. Najprej, ali bo Komisija ostala pri tem prvem podrobnem preverjanju trga, ki ga bo izvajal neodvisni nadzornik – vprašanje, ki ga boste morda lahko prenesli komisarki Kroes –, ali je Komisija pripravljena opustiti to zamisel neodvisnega nadzornika in tega predhodnega preverjanja trga ali vztraja na tem, da ostaja?

Drugič, kako se bo zagotovila tehnološka nepristranost? Ali predlog ne namiguje, da je zarisana razlika med sedanjimi storitvami javnih radiotelevizijskih družb in med novimi medijskimi storitvami?

Tretjič, v zvezi s pripombo generalnega direktorja za konkurenco, ali je Komisija pripravljena na podlagi novih informacij sestaviti nov predlog?

Četrtič, kaj namerava Komisija narediti glede sodbe Sodišča prve stopnje v zadevi danske TV2? Jo bo vključila v novi predlog? Če ne, kako se bo izvajala?

Moje zadnje vprašanje je, ali je Komisija pripravljena vključiti Parlament v postopek spremljanja in počakati na nadaljnjo razpravo s Parlamentom?

Upam na izvrstno sodelovanje med Evropskim parlamentom, Evropsko komisijo in državami članicami tako, da bo mogoče doseči skupno različico sporočila.

Androulla Vassiliou, članica Komisije. – Gospa predsednica, kot je že bilo omenjeno, je imela kolegica, gospa Kroes, manjšo nesrečo in je zato ni z nami.

4. novembra 2008 je Komisija za posvetovanje do 15. januarja objavila nov osnutek sporočila o radiodifuziji. Naši nameni glede procesa širšega posvetovanja so resni. Parlamentarni Odbor za kulturo in izobraževanje je za 5. marec načrtoval obravnavo in, kot je bilo že omenjeno, je skupina PPE-DE takšno obravnavo že imela prejšnji teden v četrtek, kjer je bil prisoten generalni direktor za konkurenco, Philip Lowe.

Dialog med Komisijo in Parlamentom je pomemben. Pripravljeni smo poslušati in odgovoriti na vaša vprašanja. Prav tako vemo, da se je Parlament septembra 2008 strinjal, da bi morale javne radiotelevizije dobiti državno pomoč, da bi lahko izpolnjevale svojo vlogo v dinamičnem okolju, pri tem pa javnih sredstev ne bodo uporabljale v politične ali gospodarske namene. To sovпада z našimi stališči; pomembni sta tako javna kot tudi zasebna radiodifuzija. Dvojni sistem radiodifuzije je odgovor na evropsko medijsko pokrajino, ki jo je treba varovati na vseh platformah.

Osnutek sporočila o radiodifuziji si zato prizadeva za okrepitev primera Komisije o državni pomoči, ki se izvaja od njihovega obstoječega sporočila iz leta 2001. Osnutek zagotavlja, da naši predpisi odražajo novo medijsko okolje, ki se hitro spreminja. Cilj posodobitve sporočila je povečanje preglednosti in pravne gotovosti. Osnutek sporočila pojasnjuje, da bodo javne radiotelevizije zagotovile avdiovizualne storitve na vseh medijskih platformah in pri tem pustile še vedno dovolj pobud zasebnim operaterjem, da ostanejo na trgu. To je zagotovljeno s tako imenovanim amsterdamskim preskusom, ki ohranja ravnotežje vrednosti in negativnih učinkov javno financiranih medijskih storitev na nacionalni ravni.

Zakaj imamo ta preverjanja? Zato, ker izvajanje teh preverjanj na nacionalni ravni pripomore k temu, da ni potrebno posredovanje Komisije. Komisija vse pogosteje prejema pritožbe glede mejnih primerov, kjer morda dejavnost javnega medija nima jasne vrednosti za državljane, a se izkaže, da ima pomemben vpliv na trg. Vendar pa Komisija meni, da ponavljajoča se posredovanja v tem sektorju ne bi bila v duhu subsidiarnosti. Zato želimo, da države članice delijo odgovornost Komisije za nadzor vpliva medijskih storitev z državno finančno podporo na trg.

Amsterdamski preskus bo zagotovil, da nove medijske storitve javnih radiotelevizij izpolnjujejo družbene, demokratične in kulturne potrebe gledalcev in poslušalcev in hkrati čim bolj omejujejo vzporedno škodo za državno pomoč za zasebne operaterje. In ne moremo se strinjati, da bi bila posledica amsterdamskega preskusa neupravičena upravna obremenitev. Seveda vsak preskus pomeni delo, a minimalna prizadevanja, ki jih zahtevamo, so razumna in potrebna. Najprej, preskus je predviden le za pomembne in resnično nove storitve; in tu naš osnutek državam članicam pušča možnost proste presoje. Vsaka država članica se lahko odloči, kdaj je dejansko dobro preveriti novo avdiovizualno storitev. Drugič, osnutek iz preskusa izvzema pilotne projekte. Javne radiotelevizije lahko zato še naprej eksperimentirajo z novimi mediji brez predhodnih preskusov. Tretjič, osnutek pušča državam članicam vso svobodo pri izbiri njihovih ustreznih postopkov in ustanov, ki bodo preskus izvajale. Na koncu pa je dobro omeniti, da manjše države članice, kot sta Belgija in Irska, takšne preskuse že izvajajo. Rešitve, ki so jih našle te države, so sorazmerne z razpoložljivimi sredstvi. Ker je preskus precej obsežen, prav tako ni možnosti, da bi bila kršena uredniška svoboda. Preskus zahteva le, da storitev javnih medijev zadovolji družbene, demokratične in kulturne potrebe družbe in da je njen vpliv na trg sorazmeren. Za namene varovanja uredniške neodvisnosti v osnutku prav tako odpiramo možnost, da pod določenimi pogoji javna radiotelevizija sama opravi preskus.

V povzetek bi povedala, da bi morali na amsterdamski preskus gledati bolj kot na priložnost kot pa na grožnjo. Z varovanjem pravičnosti in gotovosti tako za komercialne medije, vključno s spletnimi časopisi, kot tudi za naše odlične javne medije, bo pomagal ohraniti pluralizem medijev v novem medijskem okolju

PRESEDSTVO: GOSPOD DOS SANTOS

podpredsednik

Ivo Belet, v imenu skupine PPE-DE. – (NL) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, dober večer, najprej bi vas prosil, da prenesete naše dobre želje gospe Kroes. Upamo, da si bo hitro opomogla, saj ji je, kot razumemo, spodrsnilo na spolzkih tleh. Seveda upamo, da bo gospa Kroes čim prej z nami.

Gospa komisarka, razumljivo je, da se strinjamo, da kot Komisija sedaj in v prihodnosti zagotavlja enakovredne pogoje za vse sodelujoče na avdiovizualnem področju, namreč tako za javne kot tudi za zasebne radiotelevizijske družbe. To je bistvenega pomena za uravnoteženo dobavo in tudi koristi kakovosti.

Kar je sedaj predstavila Komisija, pa je temu popolnoma nasprotno iz različnih razlogov, kakor je precej jasno povedal že gospod Visser. Želel bi začeti s kratko pripombo, gospa komisarka, v zvezi s tem, kar ste pred kratkim povedali. To preverjanje trga, ki ga predlagate, med drugimi državami že uporabljajo v Belgiji. Torej, do neke mere je to res, a ne povsem. To preverjanje trga ali oceno vpliva v neki meri vsekakor že uporabljajo med drugimi same radiotelevizije, a ne po načinih, kakršni so bili določeni v predlogu Komisije, ki so videti nekoliko drugačni.

Z vami bi želel deliti naše pridržke glede predloga. Moj glavni očitke je, da se ne ujema z lizbonsko strategijo. Vsekakor je danes tako, da so v mnogih državah članicah ravni javne radiotelevizijske družbe tiste, ki prinašajo in spodbujajo inovacije v medijih. To bi jasno moralo ostati tako. Po mojem mnenju se s pokroviteljskim odnosom, ki preprečuje inovacije, gibljemo v napačni smeri. Razvoj novih platform, predvsem v digitalnem okviru, širokopasovnem okviru, na internetu in podobnem ogromno stane. Takšna vlaganja so idealno kar se da razširjena in se uskaljeno razvijajo. Javne in zasebne družbe radiotelevizij lahko vsebine nudijo na skupni platformi in konkurenca bi se morala dogajati v smislu vsebine, da lahko stranka iz tega potegne največjo korist.

A ne razumite nas narobe. 100 % podpiramo uravnotežene konkurenčne odnose med javnimi in zasebnimi radiotelevizijami. Za obe bi moral biti prostor, da bi lahko zagotavljali kakovostne vsebine. V tej povezavi je očitno, da bi morale javne družbe radiotelevizij utemeljiti vladna sredstva, ki jih potrošijo in s katerimi delajo, kljub temu, da smo prepričani, da za to obstajajo boljši načini. V povezavi s tem bi se sklicevali na britanski primer BBC, kjer so bila v smislu razvoja, proizvodnje in distribucije predlagana zavezništva med različnimi partnerji. To je po mojem mnenju dober primer in vljudo bi povabil Komisijo, da začne z nami razmišljati v tej smeri.

Katerina Batzeli, v imenu skupine PSE. – (EL) Gospod predsednik, komisarka, revizija osnovnih smernic, ki jih je v zvezi z državno pomočjo za javno radiodifuzijo predložilo francosko predsedstvo, je izredno aktualna razprava tako znotraj številnih držav članic, kot tudi za položaj masovnih medijev na evropski in mednarodni ravni.

Vendar pa je revizija telekomunikacijskega paketa, ki v bistvu obnavlja način, na katerega, in merila, po katerih se radijski spekter razporeja na evropski ravni, pokazala, da so pravila, ki urejajo financiranje storitev radiodifuzije, sedaj temeljnega pomena za prihodnje urejanje ali deregulacijo storitev, ki se nanašajo na informacijsko družbo, inovacije in storitve javnega in gospodarskega interesa. To je politično vprašanje, ki ga v bistvu moramo rešiti.

Razprava o državni pomoči se jasno najprej osredotoča na tako imenovane storitve javne radiotelevizije, kakor jo opredeljujejo posamezne države članice glede na dobljena osnovna minimalna sredstva, ki jih imajo na razpolago, in predvsem glede na pomembno vlogo javnih storitev, ki jim je dodeljena. Pomembnost vloge radiotelevizij je omenjena v Konvenciji UNESCO, Amsterdamskem protokolu in v sporočilu Komisije iz leta 2001. Z drugimi besedami, platforma, po kateri je jasno opredeljena vloga javnih množičnih medijev, že obstaja.

Vendar pa je bila odprta dokumentacija o razpravi glede državne pomoči in zaradi zmede, ki se pogosto pojavlja med javnimi in zasebnimi agencijami, moramo upoštevati določene nove okoliščine, kot ste določili, in določene ukrepe, ki se izvajajo namerno ali nenamerno

Rada bi omenila določene točke: najprej, vprašanja opredelitve mandata javne storitve se ne bi smelo mešati z vprašanjem mehanizma financiranja, ki je izbran za zagotavljanje takšnih storitev. Medtem ko lahko televizija javnega sektorja opravlja komercialne dejavnosti – kot je prodaja oglaševalskega časa – za ustvarjanje dohodkov, so to določene vlade, kot je francoska vlada, obsodile in se na podlagi nacionalne zakonodaje zavrača.

Na drugi strani pa lahko komercialne radiotelevizije, ki morajo zagotavljati javne storitve, prav tako igrajo pomembno vlogo. Soobstoj ponudnikov zasebnih in javnih storitev je osnovna sestavina evropskega trga.

Zaključiti bi želela še z eno točko: predhodni postopki, ki jih za preverjanje državne pomoči predlaga Komisija, bi nas morali skrbeti, ne zaradi izključevanja ali izpodrivanja subsidiarnosti, ampak zaradi tega, da vidimo, ali so združljivi s pogoji državne pomoči.

Na koncu pa bi želela opomniti, da bi bilo treba vprašanje državne pomoči radijskim postajam in množičnim medijem preveriti v okviru mednarodnih odnosov, saj morajo evropske organizacije tekmovati z mednarodnimi velikani, stroga zakonodaja pa bo škodovala evropskim dosežkom in pravnemu redu Skupnosti.

Ignasi Guardans Cambó, v imenu skupine ALDE. – (ES) Gospod predsednik, poskusil bom biti kratek in seveda moram začeti tako, da komisarki Kroes zaželim čim hitrejše okrevanje od padca. Tu je bil vhod v stavbo precej posoljen, a vidim, da na drugih krajih ni bilo dovolj soli.

Naša razprava je izredno pomembna in zato je njen osnovni cilj zahteva, prošnja, da Komisija vključi Parlament. To je razlog za našo razpravo: ne, da jo tu končamo, ampak da poskrbimo, da bomo imeli, preden se sporočilo Komisije formalizira, tu razpravo in da bomo vsi vključeni.

Zakaj? Ker tu ne gre le za naš model televizije; ogrožo je mnogo več, ker televizijski ponudniki niso – kot vsi vemo in kot smo se vsi zavedali v razpravi o Direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah – enaki kot so bili; oni dejansko obdelajo vsebino, ki jo zagotavljajo, preko linearne ali nelinearne platforme, in na obeh področjih vse vzajemno deluje v popolnosti. Zato ni več primerno govoriti o javnih storitvah radiodifuzije, kakor da se razprava odvija v sedemdesetih ali osemdesetih letih prejšnjega stoletja.

Po drugi strani pa je jasno, da je ta raprava nujna, saj vse, kar je danes označeno kot javna storitev, ni javna storitev in ni vedno smiselno uporabljati javnega denarja za stvari, ki jih določene televizijske družbe počno z javnim denarjem. Vendar pa so hkrati – in mislim, da je to jedro našega zanimanja, in razumem, da enako menijo moji kolegi poslanci – ponudniki javne televizije nujno potrebni pri zaščiti naše kulturne in jezikovne raznolikosti in končno pri povezovanju naših družb, saj teoretično iščejo nekaj več kot le dobiček.

Zato je treba zaščititi finančno ravnotežje. Iskati moramo nove modele financiranja; biti moramo kreativni in začeti to razpravo, a tega ne smemo storiti na tak način, da pri tem ogrozimo nekaj tako izredno pomembnega za naše družbe – namreč naših sedanjih ponudnikov javnih radiotelevizij.

Helga Trüpel, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, Barosova komisija je kot enega svojih glavnih političnih ciljev naznanila odpravo prekomernega evropskega zakonskega urejanja. S predlogi, ki jih sedaj pripravljate, dobivamo vtis, da dejansko spodbujate prekomerno zakonsko urejanje. Obravnava, ki jo je prejšnji teden izvedla skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, je jasno pokazala, da obstajajo resni dvomi v zvezi s količino našega sedanjega vmešavanja v pristojnosti držav članic. To, o čemer sedaj razpravljamo, smrdi po prekomernem zakonskem urejanju in tega ne moremo odobriti.

Res je, da moramo najti ravnotežje med možnostmi za razvoj storitev javne in zasebne radiotelevizije. A to prav tako pomeni – predvsem v digitalni dobi –, da mora imeti javna radiodifuzija, ki predstavlja kakovost, kulturno raznolikost, kulturno in družbeno kohezijo, priložnosti za razvoj v digitalni dobi. To zahtevamo kot del Lizbonske strategije. Če radiodifuzija te priložnosti ne dobi, se bo spremenila v dinosavra. Potem se ne bo mogla dobro razvijati.

Ko pomislimo na našo gospodarsko in finančno krizo, smo vsi prišli do zaključka, da je treba trge zakonsko urediti. Družbeno in ekološko zakonsko urejanje ni proti trgom, ampak je za pravične trge – in to pomeni zakonsko urejene trge. Enako velja za odnos, v katerem se lahko v prihodnosti, če hočemo biti uspešni v digitalnem svetu, razvijajo zasebni in javni sektorji.

Erik Meijer, v imenu skupine GUE/NGL. – (NL) Gospa predsednica, javna radiodifuzija je imela 80 let nalogo obveščanja javnosti v najširšem možnem smislu. Ta storitev lahko preživi z javnim financiranjem, ki ga je mogoče zbirati s pomočjo ločenega radijskega in televizijskega davka in ga dopolniti s članarinami za organizacije radiodifuzije, kakor je že dolgo praksa na Nizozemskem.

Poleg tega se je javna radiodifuzija v zadnjih desetletjih spodbujalo, da svoj denar zasluži sama. To se dosega ne le z oglaševanjem, ampak tudi tako, da radiotelevizijska hiša mnogo zbranega gradiva da v prodajo v obliki avdio in video gradiva. Pričakuje se, da bodo gledalci in poslušalci posledično bolj povezani, da bodo dosežene nove ciljne skupine in da bodo omejeni tudi vladni stroški. Ta naloga, ki se je skozi leta povečala, ne predstavlja težav, dokler se komercialni kanali ne počutijo oškodovani.

Z vidika komercialnih kanalov je mogoče na mnogo starejše javne radiotelevizije gledati kot na konkurenco, ki ima resno prednost, saj prejema sredstva iz davkoplačevalskega denarja. Sedaj je vprašanje, ali pravica do obstoja javnih radiotelevizij ne bi smela več najprej izhajati iz njihove koristnosti za družbo kot celoto,

ampak iz morebitnega izkrivljanja konkurence v smislu komercialnih kanalov. Ker se javni in zasebni interesi ne tepejo več, je Evropska komisija soočena z nasprotujočimi si zahtevami.

Prihodnost javnih radiotelevizij bo uravnotežena, če bo njihov manevrirni prostor omejen v korist obsega dobička komercialnih podjetij. To bo še slabše, če se izvede brez udeležbe tega Parlamenta, z neupoštevanjem izrecnega nasprotovanja 19 od 27 vlad držav članic.

V zadnjih letih sem Komisijo večkrat prosil, naj opusti ta usodni načrt. To se mi glede na sedanjo zelo razširjeno zaskrbljenost zdi edina možna rešitev. Poleg tega je to zadeva, ki sodi v pristojnost držav članic in ne Evropske unije. Potrjujem vprašanja in stališča, ki so jih sprejeli gospod Visser in drugi govorniki.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, komisarka, kot so poudarili kolegi poslanci, ki so podpisali vprašanje za ustni odgovor, in kot so prejšnji teden na javni obravnavi v Bruslju podrobneje izjavili pomembni govorniki, moramo na televizijo javnega sektorja gledati kot na medij za zagotavljanje storitev našim državljanom, ki bo v veliki meri sovpadal z obveznostjo njenega delovanja.

Javni dialog, neodvisni nadzorni organ in raznolikost programov v skladu z zgodovino in kulturo vsake države članice, je treba zaščititi neposredno po razvijanju novih tehnologij in množice družb, ki nastajajo vsakodnevno.

V okviru zdrave konkurence mora Komisija spodbujati nove načine zaščite javnih interesov in javne radiodifuzije.

V glavnem je treba razjasniti opredelitev javne naloge radiotelevizij; potrebujemo boljšo oceno državne pomoči, toda glede pravila o preglednosti državam članicam in javnim radiotelevizijam tudi ne smemo vsiljevati nesmiselnih upravnih in finančnih obremenitev v predhodni oceni, ki jo izvaja Komisija.

V novem okolju masovnih medijev je treba sprejeti tudi učinkovitejše mehanizme nadzora. Nadalje, glede na to, da javne radiotelevizije igrajo odločilno vlogo pri kulturni in jezikovni raznolikosti, so vsi ti mediji, kot tudi javne družbe in javna televizija, dolžni zagotavljati kakovostne programe in hkrati se morajo biti v okviru konkurence s podobnimi organi sposobni pozitivno odzivati na izzive časov predvajanja dogodkov svetovnega pomena, kot so olimpijske igre, svetovni pokal in tako dalje. Žal je danes to nekaj, kar je pogosto preprečeno že samo zaradi tega, ker imajo zasebne družbe več denarja, javna televizija pa si jih ne more privoščiti. Posledično državljani poleg drugih programov ne bodo mogli spremljati teh dogodkov.

V zaključek bi želel izpostaviti, da tistega, kar je trenutno na voljo na trgu, in interesov medijev pri opredeljevanju pristojnosti in dejavnosti javnih radiotelevizij iz istega razloga ni mogoče prenesti na bolj splošni interes, razen seveda nekaterih izjem, in Komisija mora to dejstvo resno upoštevati.

Maria Badia i Cutchet (PSE). - (ES) Gospod predsednik, komisarka, naj tudi jaz gospe Kroes zaželim hitro okrevanje.

Rada bi dala nekaj splošnih pripomb o reviziji sporočila o radiodifuziji. Najprej bi želela povedati, da menim, da je ta revizija, ki jo je sprožila Komisija, pozitivna, če bo omogočila, da se vsebino sporočila iz leta 2001 prilagodi spremembam, ki so nastale tako na področju tehnologije kot tudi na področju prava Skupnosti.

Nadalje ohranja glavno jedro sporočila iz leta 2001, ki je priznavalo osnovno vlogo javne storitve radiodifuzije pri zagotavljanju kakovosti demokracije in pluralizma. V bistvu se sklicujem na načela, s katerimi bi morale države članice opredeliti in razmejiti zagotavljanje in vsebino licenc javnih storitev, ki jih obsegajo ustrezna javna telesa, in bi morale imeti svobodo izbiranja modela financiranja ter se s tem izogniti kakršnemu koli izkrivljanju svobodne konkurence.

Nadalje, licence bi bilo treba z uradnim sklepom dodeliti določeni družbi ali skupini, obstajati pa bi moral zunanji, neodvisen nadzor licence; na tej točki želim poudariti bistveno vlogo zakonodajnih oblasti za avdiovizualni sektor.

Kar zadeva najpomembnejše dodatke k predlogu, pozdravljam predhodna preverjanja zagotavljanja novih storitev javnih radiotelevizij, a le pod pogojem, da se ohrani dovolj prožnosti, da se ta preverjanja prilagodijo institucionalnemu modelu posamezne države in se sprejemajo postopoma.

In zadnje, verjamem, da je treba zelo pozorno oceniti možnost, da lahko določene storitve, ki sodijo k avdiovizualnemu zagotavljanju javnih storitev, plačujejo državljani, ki jih koristijo, ob upoštevanju tako svobodne kot tudi univerzalne narave tradicionalne storitve javne radiotelevizije, in tveganja za izključitev, do katerih lahko pride, če se sprejme ta način financiranja. Upam, da bo komisija te pripombe upoštevala.

Ieke van den Burg (PSE). - Gospod predsednik, jasno je, da je tu sporno vprašanje napetost med javnim interesom in njegovo vlogo v družbi nasproti vplivu na pošteno konkurenco in delovanju notranjega trga. Meje med storitvijo javne radiodifuzije in zasebne radiodifuzije, a tudi drugimi mediji, so vse bolj zabrisane in to še posebej velja za nove medije kot so internet, iPodi, SMS-ji, itd.

Kot so že nekateri povedali, javna radiodifuzija pogosto prednjači po inovativnosti na področju storitev, a jasno je, da je to vpliv, ki sega tudi čez meje in tudi na druge medijske sektorje. Zato je pomembna usklajenost med sporočilom o radiodifuziji in splošnim okvirom storitev splošnega gospodarskega interesa. To je pomembno vprašanje, ki smo ga obravnavali v parlamentarnem Odboru za gospodarske in monetarne zadeve. Predvsem poslanci skupine PSE v tem odboru so poudarili, da je pomembno ustvariti več pravne varnosti za storitve splošnega gospodarskega interesa in radi bi imeli okvirno direktivo in sektorsko zakonodajo v zvezi s tem, ki je določena na politični ravni.

K posvetovanju o osnutku sporočila, ki je sedaj pred nami in ga je predstavila Komisija, je mogoče dajati pripombe do 15. januarja in pomembno je, da se ponovno da jasen signal, da bi bil ta horizontalen okvir splošno orodje za umestitev razprav, kot je razprava o javni radiodifuziji, v širši okvir.

Pomembno je videti, kdo določa pravila in kakšno je ravnotežje v pravilih med tržnimi interesi in javnimi interesi. Imam impliciten občutek, da bi moralo preverjanje trga, omenjeno v sporočilu, dajati prednost tržnim in komercialnim razlogom namesto tem javnim razlogom. Takšen je bil naš namen z novimi horizontalnimi pravili o storitvah širšega gospodarskega pomena.

Malo sem presenečen, da se skupina PPE-DE sedaj toliko osredotoča na ta posebna sporna vprašanja, medtem ko je bila precej neodločna pri podpori našega pritožbe za splošnejši okvir. Tu je jasen primer, da – tudi v tem primeru radiodifuzije – če nimaš širšega jasnega okvira, ki bolj poudarja in daje več prevlade vidikom javnega interesa, v tovrstni razpravi vedno prevlada tržni interes.

To priložnost bi izkoristil, da ponovim našo pritožbo za ta okvir storitev splošnega gospodarskega interesa, ki bi morala horizontalno ponovno vzpostaviti ravnotežje med tistimi interesi, ki so v korist javnega interesa.

Emine Bozkurt (PSE). - (NL) Gospod predsednik, javna radiodifuzija pomeni pluralizem, raznolikost, kulturno raznolikost v Evropi, srce demokracije – tega si nisem izmislil, Komisija lahko to potrdi –, in javne radiotelevizije imajo nacionalni pomen. Sedaj pa so v teku načrti za uvedbo preverjanja trga, ki se bo izvajalo predhodno, predvsem za nove medijske dejavnosti. Mislim, da to ni dobra zamisel, ker Bruselj ne bi smel predhodno narekovati, kako bi morale države članice organizirati svoje javne storitve. Kako se služi javnemu interesu, bi bilo po mojem mnenju treba ocenjevati na nacionalni ravni in za ta namen ni potrebno obvezno preverjanje trga.

Prav tako bi rad povedal nekaj besed o birokraciji. Medtem ko sem na eni strani za preverjanje stvari, bi morali zagotoviti, da ne bomo imeli na koncu še več pravil in še več stroškov za države članice.

Nadalje, mislim, da v zvezi z zagotavljanjem ne bi smeli delati razlik med starimi in novimi storitvami, ker so v praksi razlike med njimi zabrisane. Tu ne gre za vprašanje ali/ali; televizijski programi se pogosto dopolnjujejo z novimi storitvami in obratno. Torej, tako kot v Evropi, sta ta dva prepletena. Ne gre le za trg, ampak tudi za javni pomen naših javnih radiotelevizij, ki je splošno priznan, nenazadnje s strani Komisije. Od Komisije bi rad slišal, ali bo to vključeno v prilagojeno različico sporočila in ali bodo ustrezno dodeljene odgovornosti, namreč državam članicam, čeprav jih bodo spremljala pravila za storitve splošnega interesa, ki bi morala biti zarisana s posvetovanjem z Evropskim parlamentom in Svetom.

Thomas Mann (PPE-DE). - (DE) Gospod predsednik, javna radiodifuzija je več kot le gospodarski dejavnik. Bil sem na obravnavi, ki jo je imela prejšnji teden v Bruslju skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov. Omenjena je bila pomembnost informacij in raznolikosti evropske kulture in izobraževanja. Če so države članice proti reviziji ali okrepitvi, ker imamo različne okvirne pogoje in različne trge, potem je precej narobe hoteti obsežno administracijo, postopek preverjanja, ki vzame veliko časa, kot je ta obvezni predhodni preskus, ali vmešavanje Evrope v ta okoren birokratski koncept.

Za javno radiodifuzijo že obstajajo nadzorna telesa: sveti za radiodifuzijo. Spremljamo prilagajanje tehnološkim spremembam. Spremljamo ukrepe za zagotavljanje poštene konkurence. Kot predstavnik Združenja evropskih federalistov pri Hessenski radioteleviziji sem član takega telesa. Našo neodvisnost zagotavlja pravo. V zameno nas popolnoma in po pravici nadzira javnost. Tako deluje učinkovita medijska politika.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gospod predsednik, država se strinja z mojimi kolegi, poslanci EP, da je za državno podporo za radiodifuzijo javnega pomena potrebna zakonska razjasnitev. V Evropskem parlamentu že dolgo časa to zahtevamo. Vendar pa bi vašo pozornost še vedno rad pritegnil k nadaljnim nujnim zadevam, ki jih mora Komisija rešiti čim prej. Od mnogih problemov bom omenil tri. Najprej, obstaja potreba po splošni uvedbi skupnih televizijskih anten, kjer bo vključena digitalna radiodifuzija, predvsem na stanovanjskih blokih, ki so v lasti stanovanjskih zadrug, v skladu z izjemami po členu 5 informacijskih smernic, saj to predstavlja problem za milijone državljanov novih držav članic, tudi za Češko republiko. Druga točka je podpora večjemu sodelovanju med nacionalnimi sveti za radijsko in televizijsko radiodifuzijo in evropskimi institucijami za doseganje boljše uporabe določb o javnih storitvah. Tretja točka je izboljšanje sodelovanja med nacionalnimi nadzornimi organi za televizijsko radiodifuzijo v smislu glob za neprimerno predvajanje, ki ogroža moralni razvoj otrok in mladostnikov.

Androulla Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, vsem se zahvaljujem za vašo zelo plodno razpravo, ki jo bom vsekakor prenesla kolegici Kroes.

Naj pripomnim na nekatere vaše komentarje. Amsterdamski protokol kaže na potrebo po uravnoteženju financiranja z državno pomočjo in vpliva na konkurenco. Hočemo, da države članice prevzamejo pobudo glede tega, drugače bomo morali to na podlagi pritožb storiti v Bruslju.

Naš cilj je dati državam članicam več možnosti za razvoj storitev javne radiodifuzije dokler se spoštujejo določbe Pogodbe v zvezi s konkurenco. Storitve javne radiodifuzije bi morale še naprej upajati novosti, izobraževati in seveda zabavati. Komisija se s temi cilji strinja.

Države članice se morajo odločiti o načinu financiranja storitev javne radiodifuzije. To je jasno navedeno v Amsterdamskem protokolu. Javne radiotelevizije bodo lahko prosto preizkušale z novimi projekti. Osnutek sporočila jasno navaja, da so pilotni projekti iz teh preverjanj izvzeti. Vedno smo priznavali možnost zagotavljanja financiranja za javne storitve, kamor sodi širok izbor različnih in uravnoteženih načrtovanih programov storitev javnih radiotelevizij. Tako bo ostalo tudi v prihodnosti.

Komisija hoče prav tako zagotoviti mešanico javnega in zasebnega. Komisija je usmerjena v spodbujanje javnih radiotelevizij h koriščenju novih tehnologij, da lahko služijo družbenim, demokratičnim in kulturnim potrebam družbe.

Amsterdamski preskus državam članicam omogoča, da priskrbijo financiranje za nove medijske storitve javnih radiotelevizij. Ščiti sposobnost, da ostanejo na tekočem s spremembami našega hitro gibajočega se medijskega okolja. Hkrati pa je tudi v javnem interesu, da se ohranijo pobude za zasebne operaterje. Za uresničevanje lizbonskih ciljev so potrebne tako inovacije javnih kot tudi zasebnih radiotelevizij in samoumevno je, da bodo javne radiotelevizije lahko v prihodnosti še naprej svobodno sprožale kakršne koli nove storitve na komercialni podlagi brez predhodnih ocen.

Zagotoviti vam hočem, da posvetovanje jemljemo zelo resno. Besedilo bomo revidirali, da bi upoštevali upravičeno zaskrbljenost. Naše službe bom prosila, naj pri revidiranju osnutka upoštevajo predloge Parlamenta in držav članic.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

17. Trgovinski in gospodarski odnosi z Zahodnim Balkanom (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0489/2008) gospoda Belderja v imenu Odbora za mednarodno trgovino o trgovinskih in gospodarskih odnosih z Zahodnim Balkanom (2008/2149(INI)).

Bastiaan Belder, poročevalec. – (NL) Gospod predsednik, to priložnost bi izkoristi, da predstavim svoje poročilo o trgovinskih in gospodarskih odnosih z Zahodnim Balkanom.

To poročilo sem namenoma začel tako, da sem večkrat ponovil evropsko perspektivo tistih držav. Unija ne more še naprej zvesto ponavljati preteklih obljub kot so tiste, ki jih je dala državam Zahodnega Balkana na Evropskem svetu v Thessalonikih leta 2003, da se bodo pridružile Evropski uniji. Ne, za Zahodni Balkan bi bili boljši stvarna dejanja in prirejeni postopki pristopa kot pa skoraj obvezna retorika.

Morda boste vprašali, zakaj so mi obeti pristopa teh držav tako dragi. Najprej, popolnoma sem prepričan, da je to častni dolg Unije, ki ga mora plačati. To me spominja na razpravo o Srebrenici, za katero upam, da bo v tem Parlamentu potekala ta teden v sredo zvečer. Poleg tega ima ta regija za Evropo pomemben strateški

pomen. Posebni predlogi v mojem poročilu so sledeči. Zagovarjam nadaljnjo konsolidacijo Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini (CEFTA). To je pomembno orodje za povečanje regionalnega vključevanja na tem območju, ki pa je pomembna priprava, če se želijo te države vključiti na evropski trg in se na treh ravneh pridružiti Uniji. Evropska unija bi morala sprostiti predpristopna sredstva z obsežno pomočjo, da bi v teh državah spodbudila proces reformiranja. Države članice lahko prav tako pri tem igrajo pomembno vlogo tako, da lokalnim javnim uslužbencem zagotovijo posebno usposabljanje. To bo tem državam zagotovilo več uradne zmožnosti za oblikovanje lastnih ambicioznih projektov, ki so upravičeni do financiranja EU.

Gospod predsednik, ko sem začel delati na tem poročilu, sem najprej obiskal Oddelek za gospodarske zadeve, ki ga ima moja država v Haagu, kjer sem na svoje zadovoljstvo izvedel, da je nizozemska vlada zavzela obsežen medvladni pristop. To sem v svojem poročilu opisal kot primer, vreden posnemanja, ne zato, ker je to nizozemski pristop, ampak ker je prirejen za same države Zahodnega Balkana za aktivno in ustrezno podporo pristopnega procesa in ustreza njihovim pozivom.

Omeniti bi želel posebno točko iz svojega poročila, in sicer energetske sodelovanje z državami Zahodnega Balkana, ki je po mojem mnenju zelo aktualna tema. Na račun svojega strateškega položaja bi lahko ta regija igrala pomembno vlogo pri tranzitu surove nafte in zemeljskega plina. Unija bi si morala prizadevati za sprejetje zunanje energetske politike. Sem tudi član Odbora za zunanje zadeve. Pred nekaj leti smo sprejeli tehtno poročilo za sprejetje evropske zunanje politike na energetskem področju. No, sedaj pa pogledajte trenutni položaj, ki krepi ta poziv Evropskega parlamenta Komisiji in Svetu. Bruselj seveda ne bi smel svojih držav članic puščati na hladnem, dobesedno in drugače.

Zaključil bi tako, da povem, da sem kot nekdanji novinar pogosto potoval na Balkan. Posledično čutim veliko življenjsko in vključenost v to regijo. Pri pisanju svojega poročila sem koristil svoj potovalni proračun za študijska potovanja; skupaj z Odborom za mednarodno trgovino in predvsem njegovim uslužbencem, Robertom Bendinijem, in z mojim uslužbencem, Dickom Janom Diepenbroekom, sem šel na pomembna potovanja v Srbijo in na Kosovo in naslednji teden, upam, bom šel v Albanijo. Na kratko, to poročilo bom morda zaključil nocoj, a delo še daleč ni opravljeno, ne zame ne za evropske institucije. Če res želimo to regijo približati Bruslju in to dejansko prikazati s svojo predanostjo in aktivno podporo, imamo vso pravico zahtevati, da se proces reformiranja, pristop, izpolnjuje s predanostjo, in to mora biti tudi očitno. To poročilo sem resnično delal z veseljem in upam, da mu bo sledilo več poročil za posamezne države Zahodnega Balkana.

Androulla Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, naj gospodu Belderju najprej čestitam za to zelo dobro poročilo. Vaše poročilo je nastalo v času, ko se Zahodni Balkan vse bolj približuje EU, in zagotavlja obsežen pregled vprašanj v zvezi z gospodarskimi in trgovinskimi odnosi med EU in Zahodnim Balkanom. Dovolite mi, da se osredotočim na nekatere točke, poudarjene v vašem poročilu.

Zahodni Balkan je kot regija ključen in dragocen partner EU. Zadnje sporočilo Komisije o Zahodnem Balkanu večkrat ponavlja trdno zavezanost EU za evropsko perspektivo regije in med drugim potrjuje pomembnost Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini za razvoj regije. Komisija se strinja s poročevalcem, da lahko perspektiva članstva EU deluje kot katalizator za trajnostni gospodarski razvoj in za zagotavljanje miru in stabilnosti v regiji. Komisija se prav tako strinja, da je skrajno pomembno, da posamezniki pri ocenjevanju pripravljenosti držav v regiji za pridružitve EU izpolnjujejo kopenhavenska merila. EU je glavni trgovinski partner Zahodnega Balkana. Močnejše gospodarske vezi med EU in regijo so zato nujno potrebne za dvig gospodarske rasti regije.

Kot je bilo navedeno že v vašem poročilu, sta liberalizacija in integracija trga temelja stabilizacije in pristopnega procesa in EU si je za ta cilj pri Zahodnem Balkanu prizadevala na treh ravneh.

Najprej, na dvostranski ravni EU od leta 2000 zagotavlja enostranske trgovinske preferenciale za Zahodni Balkan, da bi poenostavila dostop njihovega izvoza na trg EU. Komisija je kot del sporazumov o stabilizaciji in pridružitvenih sporazumov sklenila sporazume o prosti trgovini, da bi ustvarila pogoje za politične in gospodarske reforme in da bi ustvarila podlago za vključevanje Zahodnega Balkana v EU, na primer z usklajevanjem pravnega reda Skupnosti.

Drugič, na regionalni ravni je Evropska komisija delovala kot povezovalac v pogajanjih v zvezi z Srednjeevropskim sporazumom o prosti trgovini (CEFTA) in se odločila za zagotavljanje finančne in tehnične pomoči Sekretariatu CEFTA in strankam za pomoč pri izvajanju sporazuma. Sočasno pa Evropska komisija zelo ceni regionalno lastništvo sporazuma in priznava, da je CEFTA bistvena za globlje regionalno vključevanje in za pripravo tal za morebitno polno sodelovanje Zahodnega Balkana na enotnem trgu EU. Nadalje je CEFTA ustvarila vse potrebne strukture za razpravo o vprašanjih, ki so na regionalni in dvostranski ravni povezana s trgovino. To je bistveno za pospeševanje in poglobljanje regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih

odnosov. Evropska komisija bo še naprej spremljala izvajanje sporazuma CEFTA in bo o tem še naprej poročala v svojem letnem poročilu o pristopnem in predpristopnem procesu.

Tretjič, na večstranski ravni Komisija podpira pristop držav v regiji k Svetovni trgovinski organizaciji, saj je to brezpogojno temeljni korak proti učinkovitemu sodelovanju v globaliziranem gospodarstvu. EU je uporabila vse instrumente politike, ki so na voljo, za podporo državam Zahodnega Balkana pri njihovem prizadevanju za reforme in regionalno sodelovanje. Instrument za predpristopno pomoč je pomemben pri obravnavanju dolgoročnih razvojnih potreb regije. Celotno financiranje za sedanji finančni okvir za obdobje 2007-2013 znaša 11,5 milijard EUR. In nenazadnje, Evropska komisija je začela dialoge z vsemi zadevnimi državami v regiji za ureditev načrtov za odpravo režima viz.

V luči povedanega naj vam zagotovim, da Komisija sprejema vse potrebne korake, da bi okrepila trgovinske odnose in čim bolj približala gospodarstvo Zahodnega Balkana EU. V zaključek bi ponovno želela čestitati poročevalcu za to dobro poročilo in z veseljem povem, da se Komisija strinja z njegovim splošnim pristopom.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek ob 12.00.

Pisna izjava (člen 142)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Izraziti bi želel svojo podporo in spoštovanje do poročila, ki ga je predstavil gospod Belder, saj priporoča posebne gospodarske ukrepe, ki so usmerjeni v evropsko perspektivo ljudstev Zahodnega Balkana. Izpostavil bi rad tri točke.

1. Stvarno moramo priznati, da je Srbija ključna igralka pri uspehu stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, medtem ko si mora EU še naprej prizadevati za pridobitev zaupanja in dolgoročnega prijateljstva srbskega naroda.

2. V prihodnosti za območja kot so Kosovo, Južna Osetija, Abhazija, Pridnjesterje, Severni Ciper, itd., ne bi smeli biti več dovoljeni etnični separatistični trendi in enostranske izjave o neodvisnosti. Načelo ozemeljske celovitosti držav je sveto in ga je treba v prihodnosti spoštovati.

3. Istočasno pa moramo trdno podpreti skladnost z evropskimi standardi glede pravic oseb, ki v državah Zahodnega Balkana sodijo k narodnim manjšinam, vključno s pravicami romunsko govorečih skupnosti v Timočki krajini, Vojvodini, Istri in nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji. Te pravice je treba spoštovati in pri tem izločiti morebitne trende k etnični teritorialni avtonomiji in k prizadevanjem za kolektivne etnične pravice, katerih potencial za spore in za sprožanje krvavih vojn se je že pokazal.

18. Skupna kmetijska politika in zanesljiva preskrba s hrano na svetovni ravni (kratka predstavitev)

Predsednik. Naslednja točka je poročilo (A6-0505/2008) gospe McGuinness v imenu Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja o skupni kmetijski politiki in zanesljivi preskrbi s hrano na svetovni ravni (2008/2153(INI)).

Mairead McGuinness, poročevalka. – Gospod predsednik, ko sem začela s tem poročilom, je bilo sporno vprašanje zanesljive preskrbe s hrano na svetovni ravni visoko na političnem programu in do neke mere je izginilo iz ospredja. A zagotovo je to pomembno vprašanje, ker je na svetu še vedno več kot milijarda ljudi, ki trpijo zaradi lakote in podhranjenosti. Na dan zaradi lakote in bolezni, povezanih z revščino, umre trideset tisoč otrok. To so grozljivi statistični podatki in zaradi njih je sporno vprašanje zadostne preskrbe s hrano in omogočanje dostopa do te hrane tudi ključno vprašanje.

Komisiji bi se rada zahvalila za sodelovanje pri pripravi osnutka tega poročila in tudi mnogim parlamentarnim odborom, predvsem Odboru za razvoj, ki so očitno sodelovali pri njegovi izdelavi.

V štirih minutah ni mogoče povedati vsega, kar je v poročilu, a naj poudarim nekatera vprašanja, ki menim, da so pomembna. Najprej, dejstvo, da sem skupno kmetijsko politiko in zanesljivo preskrbo s hrano na svetovni ravni vključila v en naslov, namiguje, da se je stara praksa udrihanja po skupni kmetijski politiki in obtoževanja, da je kriva za vse slabo sveta v razvoju, premaknila naprej, in da se sedaj zavedamo, da skupna kmetijska politika zagotavlja zanesljivo preskrbo s hrano za evropske državljane in da lahko kot model zagotovi lekcije glede tega, kaj moramo narediti v državah v razvoju v smislu pridelave hrane.

Zelo jasno je, da smo dovolili, da razvoj kmetijstva v zadnjem desetletju zdrsne navzdol po seznamu politične in razvojne agende. Bil je čas, ko je bila večina naše razvojne denarne pomoči namenjena za spodbujanje kmetijstva in projektov pridelave hrane. Danes ni tako, a menim, da se zaradi rasti cen začnemo ponovno osredotočati na kmetijstvo, tako v EU kot tudi po svetu.

To pomeni, da državam, ki imajo sredstva za gojenje hrane, omogočamo, da to počnejo, da jim pomagamo in da njihovi mali kmetje pridelujejo hrano na lokalni ravni, da bi zadostili svojim potrebam. Sem ni vključeno le zagotavljanje osnovnih sestavin pri pridelavi hrane, kot so seme in gnojila, ampak tudi znanje, svetovalne storitve, pomoč kmečkim družinam v svetu v razvoju, da bi jim omogočili, da pridelajo toliko, da zadostijo svojim potrebam.

To je mogoče narediti. Imamo primere Malavija in drugih držav, ki so uspele priti od položaja skrajne lakote do pridelave hrane. Zato so potrebne pobude javne politike. Prav tako je potrebno, da Evropska unija glede na svojo obsežno vključenost v svet v razvoju priganja države, da namenijo pozornost svojemu kmetijstvu in začnejo spodbujati pridelavo hrane v svojih državah.

Vprašanje ponudbe in povpraševanja je zelo občutljivo, ker svetovno prebivalstvo narašča – do leta se bo povečalo za 40 % – zato bomo morali nameniti pozornost tem spornim vprašanjem. Problem konkurence – ki smo mu priča – med pridelavo hrane, pridelavo krme in goriva je očitno ključna skrb. Domnevam, da moramo pri vodenju vsega tega nameniti pozornost vprašanju raziskav in razvoja.

Verjamem, da v smislu raziskav in razvoja nismo naredili dovolj. Tu, v Evropi, smo gledali v smeri proti manjši pridelavi hrane in morda zato nismo namenili pozornosti potrebi po namenjanju pozornosti učinkovitosti kmetijske pridelave in potrebi po večji pridelavi v prihodnosti.

Eno ključnih sporočil, ki ga želim obravnavati v kratkem času, ki ga imam na voljo, je, da bodo kmetje po svetu pridelovali hrano, če bodo imeli pri tem možnost dohodka, torej se na oblikovalce politik pritiska, da to pravilno razumejo, da zagotavljajo politike, ki bodo kmetom dale stabilne dohodke. Kako to storimo? Z zagotavljanjem stabilnih cen in tudi z namenjanjem pozornosti stroškom pridelave hrane. Če kmetje ne dobijo spodbude v dohodku, se bodo umaknili.

Opozarjam. Pred več kot letom dni smo govorili o visokih cenah blaga. Danes je na zalogi na primer preveč žita in zanj ni trga. Ti kmetje naslednjo sezono ne bodo toliko pridelali in to bi lahko poslabšalo dolgoročni problem zanesljive preskrbe s hrano na svetovni ravni.

V tem poročilu je mnogo stvari. Upam, da ga kolegi lahko podprejo, in ponovno se zahvaljujem mnogim, ki so se zelo zanimali zanj.

Androulla Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, Komisija pozdravlja poročilo, ki ga je pripravila gospa McGuinness, in tudi napeto razpravo, ki se je odvijala v različnih odborih EP o elementih, ki so povezana s to zelo aktualno temo in segajo od trgovanja do biogoriv, spremljanja cen, investicijske politike, finančne krize, spreminjanja podnebja in rabe vode v kmetijstvu.

Komisija sodeluje pri obsežni analizi o vzrokih za krizo na področju hrane, ki je v prvi polovici leta 2008 zadela mnoge države v razvoju. Komisija bo še naprej analizirala povezavo med cenami hrane in energije. Vprašanje vzročnosti je zelo zapleteno, saj vključuje medsebojni vpliv številnih faktorjev povpraševanja in ponudbe. Cene energije so le eden od teh faktorjev, a takšen, ki ima tako posreden kot tudi neposreden vpliv. O temi biogoriv se je podrobno razpravljalo med različnimi zasedanji EP. Obstaja jasna razlika med politiko EU in ZDA glede mere, do katere se pridelava žit usmerja v biogoriva. Politika EU glede biogoriv ne zmanjšuje razpoložljivosti hrane, saj so količine porabljene surovine na svetovni ravni zelo majhne.

Tudi, če se EU približa svojemu cilju 10 %, bo vpliv na cene hrane omejen, predvsem iz dveh razlogov: najprej, vse več biogoriv bo prihajalo in surovin, ki ne izvirajo iz hrane, ali pa bodo narejena iz ostankov ali odpadkov. Drugič, učinkovitost tehnik za proizvodnjo biogoriv se bo še naprej izboljševala in lahko pričakujemo, da se bodo povprečni pridelki še naprej povečevali.

Trajnostna politika EU glede biogoriv je v celoti politika za revne. Zagotovila bo dodatne možnosti za dve tretjini revnih na svetu, ki živijo na revnih območjih in so tako odvisni od rastočega kmetijskega sektorja. Vendar pa ne bodo imele vse skupine koristi v enaki meri. Komisija je zavezana, da skrbno spremlja učinke na zanesljivo preskrbo s hrano in na cene hrane.

EU je že naredila korake za urejanje zanesljive preskrbe s hrano tako, da je sprejela SKP za spremenjen tržni in svetovni položaj. Nedavno dogovorjeni pregled stanja bo posodobil, poenostavil in racionaliziral SKP ter

odpravil omejitve za kmete, s čimer jim bo pomagal, da se bolje odzovejo na tržne signale in pri soočanju z novimi izzivi.

Dogovor o pregledu stanja odpravlja praho za poljine, postopno zmanjšuje mlečne kvote do njihove ukinitve leta 2015 in spreminja tržne ukrepe v pravo varnostno mrežo.

V njem so bili naslovljeni tudi novi izzivi, kot so podnebne spremembe, gospodarjenje z vodami, obnovljiva energija in biotska raznovrstnost, ki bodo vplivali na države v razvoju.

SKP po letu 2013 ne bo miroval in predhodna razprava je v teku že od neuradnega sestanka kmetijskih ministrov, ki je bil septembra v Annecyju. Prihodnji SKP moramo videti v okviru širše vizije, v kateri bodo trajnostni razvoj, konkurenčnost in svetovne prehranske bilance njen sestavni del.

Različni pomembni dogodki so zanesljivo preskrbo s hrano na svetovni ravni postavili visoko na mednarodno agendo. Obstaja jasno mednarodno razumevanje in priznanje za postavitev kmetijstva in razvoja podeželja višje na politično agendo na nacionalni, regionalni in morda na celinski ravni. Na primer med sestankom s kolegi iz Afriške unije smo oktobra podrobno razpravljali o kmetijstvu, razprava, ki jo nameravamo v tem letu okrepiti.

Nenazadnje pa mora Komisija do kraja slediti izjavi voditeljev G8 o zanesljivi preskrbi s hrano na svetovni ravni. V začetku sprejetja s strani Sveta o prehranskih obratih z dne 16. decembra je Evropska komisija že izvedla uspešne razprave z delovno skupino ZN na visoki ravni.

Evropska Komisija se veseli izvajanja obsežnega akcijskega okvira. Komisija je prepričana, da bo imelo svetovno partnerstvo za kmetijstvo in zanesljivo preskrbo s hrano, ki počasi dobiva obliko, ključno vlogo pri izvajanju različnih priporočil iz tega poročila, vključno s predlogi za način podpore proizvodnji malih kmetov in vrsto trgovinskih politik, ki bi morale biti sprejete za prispevanje k zanesljivi preskrbi s hrano, predvsem v najbolj ranljivih skupnostih.

Količinskim omejitvam pri izvozu in prepovedim bi se bilo treba očitno izogibati in pot naprej je bolj kot ne v liberalizaciji trgovine. Povečani trgovinski tokovi so del rešitve za zanesljivo preskrbo s hrano.

Komisija upa, da bodo drznemu koraku, ki so ga naredile evropske institucije za mobilizacijo milijarde evrov, ki bo dopolnila druge finančne instrumente, ki so bili določeni za odzivanje na krizo na področju hrane – tako kratkoročne kot tudi srednje- in dolgoročne narave –, sledili drugi darovalci.

Madridska konferenca o zanesljivi preskrbi s hrano za vse dne 26. in 27. januarja je vsekakor ključni dogodek za premik razprave na drugo raven, takšno, ki si prizadeva določiti ključne prednostne naloge za reševanje svetovne lakote.

Evropska komisija bo še naprej igrala proaktivno vlogo pri prispevanju k zanesljivi preskrbi s hrano na svetovni ravni in poročilo gospe McGuinness je že dobra analiza za pregled nekaterih možnih poti, ki bi jih lahko upoštevala ES ali širša mednarodna skupnost.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Kader Arif (PSE), v pisni obliki. – (FR) Ukrepi, ki jih je sprejel Parlament ob začetku nemirov, povezanih s hrano, so za boj proti krizi na področju hrane omogočili sprostitev 1 milijarde EUR. Če ta ukrep odmislim, bi želel poudariti potrebo po dolgoročni mednarodni strategiji, ki temelji na lokalnemu kmetijstvu in kmetijstvu za obstoj in je primeren za potrebe prebivalstev in za potencial ozemelj.

Svetovno prebivalstvo se seveda večja, svetovno segrevanje, nenadzorovana pridelava biogoriv in agresivne špekulacije pa so mnogi dejavniki, ki povečujejo napetost na kmetijskih trgih. Ti elementi nakazujejo, da kriza ne bo kratka in da bo treba ponovno v celoti pretehtati javne politike za izboljšanje proizvodnih metod in regulacijo mednarodnih trgov.

Verjamem, da bi lahko SKP z uravnavo presežkov in nedovršenosti postala primer učinkovite, poštene in odgovorne politike, ki se spopada z izzivom v zvezi s hrano in hkrati združuje gospodarstvo, družbo in okolje. Prav tako bi morala pomagati pri razvoju držav tako, da izmenjuje evropske tehnike, znanje in izkušnje. Vendar pa bi Evropa najprej in predvsem morala delati na preoblikovanju mednarodnih pravil

trgovanja, da ne bodo v nasprotju s pravico držav do podpore njihovega kmetijstva za zagotavljanje njihove zanesljive preskrbe s hrano.

Katerina Batzeli (PSE), v pisni obliki. – (EL) Pri mednarodnih in regionalnih sporazumih se je do sedaj izkazalo, da niso mogli normalizirati ponudbe na trgu in trgovine in varovati preglednih in stabilnih cen za kmetijske pridelke.

Reguliranje kmetijskih trgov bi moralo temeljiti na dolgoročni strategiji o učinkovitih ukrepih in o organizaciji za obveščanje pridelovalcev v smislu stanja trga in potencialnega razvoja na trgu.

Osnovno načelo takšne politike je ustvariti varnostne mreže za dohodke proti tveganjem in krizam, ki lahko nastanejo iz neugodnih naravnih pojavov ali iz izkrivljanj trga in neobičajno dolgotrajnih in razširjenih padcev cen.

Potrebne so celovite in učinkovite politike, kot so:

evropski in mednarodni sistemi za spremljanje pridelave in trga kot sistemi zgodnjega opozarjanja za ugotavljanje proizvodnih trendov;

- svetovna hrana in zaloga hrane;

- evropski sistem za spremljanje trga in beleženje sprememb cen kmetijskih proizvodov in vložkov, ki bi jih bilo mogoče pod okriljem organizacije FAO združiti s podobnim mednarodnim sistemom.

Dobra zamisel bi bila tudi, da se v prihodnji sporazum v krogu pogajanj v Dohi vključi nujne primere, ko se lahko zagotovi pomoč v hrani, ker sedanje določbe niso zavezujoče.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Zaključki gospe McGuinness iz njenega poročila o zanesljivi preskrbi s hrano na svetovni ravni so sedaj očitni tudi v Romuniji. Soočamo se z dvigom cen vseh osnovnih živil, ki so posledica devalvacije nacionalne valute, dviga cen surovin in posojil v predelovalni industriji.

Poleg tega pa smo bili kot rezultat svetovnega segrevanja vse pogostejše priča primerom, ko so naravne nesreče uničile pridelke. V takšnih položajih so kmetje iz novih držav članic dejansko v najbolj neugodnem položaju, saj je stopnja podpore, ki jo dobijo, nižja kot v drugih državah članicah.

Zato sem na podlagi predlaganih sprememb Komisijo pozval, naj na ravni Skupnosti preveri možnost vzpostavitve določenih intervencijskih mehanizmov, neodvisno od kakršnih koli posebnih pomoči, zagotovljenih za zavarovanje pridelka, za preprečevanje učinkov globalnega segrevanja in boj proti njim.

Standardi Skupnosti, ki veljajo za proizvajalce hrane, so zelo strogi in zato so cene hrane v EU zelo visoke. Vendar pa trdno verjamem, da lahko kmetijstvo zagotovi izhodišče, da si evropsko gospodarstvo opomore od globalne krize, ki ga je prizadela, in razvoj obnovljivih virov energije ima lahko pozitiven učinek na agroživilski sektor.

Če sprejmemo nujne varnostne ukrepe, lahko dosežemo rast proizvodnje biogoriv, ne da bi pri tem ogrozili okolje ali zaloge hrane, ki so potrebne na svetovni ravni.

Roselyne Lefrançois (PSE), v pisni obliki. – (FR) To poročilo o SKP in zanesljivosti preskrbe s hrano na svetovni ravni nam je dalo odlično priložnost za razmišljanje o načinu, kako lahko zagotovimo, da evropsko kmetijstvo igra celovito vlogo pri doseganju svetovnega prehrambenega ravnotežja. Seveda kljub temu, da je treba povečevati količine hrane na svetu, razmerje razvoja pomoči, posvečene kmetijstvu, neprestano pada že od osemdesetih let prejšnjega stoletja. Zato sem vložila številne spremembe pri Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja, ki so usmerjene v to, da to poročilo postane bolj ambiciozno in predvsem, da se Evropski komisiji predlaga, naj sprejme obsežno strategijo o vprašanjih zanesljive preskrbe s hrano in tako v celoti zagotovi večjo skladnost politike Skupnosti v Uniji.

Medtem ko sem vesela, da je v tem besedilu poudarjena odločilna vloga SKP pri doseganju cilja zanesljive preskrbe s hrano, obžalujem, da poročevalka podpira večjo uskladitev kmetijske politike s trgov in pobude za zaščito okolja obtožuje, da so odgovorne za zmanjšanje kmetijske proizvodnje v Evropi. Ta izjava je po mojem mnenju popolnoma zgrešena in prav nasprotno menim, da je za razvoj novih modelov, ki so oblikovani za pridelavo več in boljšega, treba zajeti problem spreminjanja podnebja.

Véronique Mathieu (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Danes mora EU nujno izboljšati varnost hrane in napredovati k pomembnejšim izzivom. Najprej, v 30 letih bo treba podvojiti kmetijsko pridelavo, ker bo svetovno prebivalstvo do leta 2050 doseglo 9 milijard ljudi. Dejstvo je, da 860 milijonov ljudi še naprej strada. Takšen razvoj bo moral biti trajnosten in se bo moral najprej in najbolj opreti na lokalno kmetijstvo.

Velika nihanja svetovnih cen živil skupaj z ustreznim upravljanjem svetovnih zalog predstavljajo nadaljnji izziv. Da bi evropskim kmetom zagotovili pošten dohodek, podpiram zamisel zavarovalnih politik, ki zagotavljajo višjo raven kritja za kmete pred nihanjem, kot tudi pobudo za določitev svetovnega režima v zvezi z zalogo hrane.

Nazadnje, ob upoštevanju povečanega trgovanja z živalmi in rastlinami je EU dolžna uveljavljati učinkovito strategijo za preprečevanje vseh zdravstvenih kriz v Evropi. Ta strategija bi morala temeljiti na preprečevanju, sledljivosti in odzivnosti. V tem oziru bo nedavna odločitev Sveta ministrov za okrepitev in usklajitev sredstev za nadzor uvoza pomenila, da lahko naši državljani dobijo boljše zagotovilo za kakovost živil.

Bolj kot kdaj koli prej kmetijstvo sedaj igra središčno vlogo na področjih rasti in razvoja. Zato ga moramo za vsako ceno zaščititi!

Daciana Octavia Sârbu (PSE), v pisni obliki. – (RO) Svetovna kriza na področju hrane, ki jo povzročajo nenehno dvigovanje cen koruze, pšenice in energije, rast svetovnega prebivalstva in spremembe podnebja, so zanetili vrsto nemirov in razburjenosti, ki bi lahko destabilizirali države in regije po svetu, če se ne bodo v bližnji prihodnosti rešile. Zaskrbljujoča je vrzel med stopnjo rasti prebivalstva, ki bi lahko do leta 2050 dosegla več kot 9 milijard prebivalcev, in zmanjšanjem svetovnih zalog hrane. Takšen položaj bo verjetno vodil do sporov zaradi nafte, ki jim bodo sledili spori zaradi pitne vode in hrane ali boj za preživetje. V tem trenutku je Evropa glavna darovalka humanitarne pomoči, a zaloge hrane začenjajo plahneti in države v razvoju, predvsem v Afriki, potrebujejo več pomoči za boj proti revščini in kronični lakoti. Zmanjšanje odvisnosti kmetijstva od fosilnih energijskih virov, raba organskih proizvodov, ohranjanje rodovitne prsti in sprejemanje skupne kmetijske politike za krizo na področju hrane so nekateri ključni elementi, ki jih je treba upoštevati, da bi se premaknili s te mrtve točke.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), v pisni obliki. – (HU) Najpomembnejše vprašanje, s katerim se sooča evropski kmetijski sektor v letu 2009, je, kako bo svetovna gospodarska kriza vplivala na pogoje za proizvodnjo in na potrošnjo kmetijskih proizvodov. Vprašanje bo osrednja tema Druge madžarske kmetijske akademije, ki jo skupaj z državnim sekretarjem Zoltánom Gőgösom madžarskega Ministrstva za kmetijstvo in razvoj podeželja 17. aprila 2009 organiziram v Pápi. Od leta 2006 je na mednarodnem trgu cena koruze trojno narasla in cena pšenice za 180 %, splošne cene hrane pa so narasle za 83 %. Do leta 2050 bo svetovno prebivalstvo naraslo na 9 milijard in za zagotavljanje njihovih potreb bomo morali podvojiti raven kmetijske proizvodnje; tako je konec dni, ko je bila hrana poceni. Zato je izjemno pomembno ohranяти in, kjer je to mogoče, povečati kmetijsko zmogljivost Evropske unije. Ni sprejemljivo, da bi se kot posledica sektorskih reform SKP morala zmanjšati kmetijska proizvodnja Evropske unije. Dobri primeri tega so sladkorna reforma, ki je privedla do izginotja madžarske sladkorne industrije, in podpore za prekopavanje vinogradov v okviru politike vinske reforme. Ločevanje neposrednega kmetijskega financiranja od proizvodnje gre prav tako v to smer.

Najti moramo ustrezno ravnotežje med proizvodnjo hrane in proizvodnjo biogoriva in slednje ne sme ogroziti zanesljivosti preskrbe s hrano na svetovni ravni. V letu 2008 je program Združenih držav v zvezi z bioetanolom pomembno prispeval k poskoku cen hrane; na podlagi teh izkušenj mora Evropska unija ponovno preveriti svoje prejšnje zaveze glede razmerij biogoriv. Na koncu pa pozivam k hitrim ukrepom na ravni EU proti ustvarjanju monopolov med preprodajalci hrane za zaščito proizvajalcev.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), v pisni obliki. – (RO) Dvig cen energije, neugodni meteorološki dogodki in povečanje zahtev po energiji zaradi rasti svetovnega prebivalstva so ustvarili visoke cene hrane. Komisijo pozivam, da preveri povezavo med visokimi cenami hrane in rastočimi cenami energije, predvsem za rabo goriv.

Kmetijski sektor mora izboljšati svojo energetske učinkovitost. Povečanje deleža pridelkov za biogoriva in raba obnovljive energije bi lahko imela pozitiven učinek na agroživilski sektor, na katerega so vplivale visoke cene za gnojila in pesticide kot tudi povišani stroški predelovanja in transporta. Komisijo pozivam, naj podrobno spremlja posledice povečane proizvodnje biogoriv v Evropski uniji in tretjih državah v smislu sprememb pri rabi tal, cen prehranskih izdelkov in dostopa do hrane.

Pobude za spodbujanje trajnostne pridelave energetskih pridelkov ne bi smele ogroziti proizvodnje hrane. Verjamem, da je kmetijsko raziskovanje potrebno za povečanje kmetijske produktivnosti. Države članice vabim tudi, da v celoti koristijo priložnosti, ki jim jih v tem okviru nudi Sedmi okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj, in sprejmejo ukrepe, ki bodo izboljšali kmetijsko proizvodnjo na trajnosten in energetsko učinkovit način.

19. Možnosti za razvoj civilnega dialoga v okviru Lizbonske pogodbe (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0475/2008) gospe Grabowske v imenu Odbora za ustavne zadeve glede možnosti za razvoj civilnega dialoga v okviru Lizbonske pogodbe (2008/2067(REG)).

Genowefa Grabowska, poročevalka.

– (PL) Gospod predsednik, komisarka, temo smo spremenili, da bi razpravljali o stiku med institucijami Evropske unije in njenimi državljani. Ti stiki niso zadostni. Obstaja globoka razdeljenost med Unijo in njenimi državljani, a Jean Monnet je opozorila, da se je Evropska unija ustvarjala bolj za državljane kot za države in vlade.

Unija se širi in pridobiva vse več državljanov, a institucije imajo težave pri vzpostavljanju stika z državljani. To je postalo očitno pri bolečem izkustvu francoskega in nizozemskega „ne“ Lizbonski pogodbi. Kljub temu pa je res, da si institucije Unije prizadevajo za izboljšanje svojega stika z državljani. Odpirajo se jim in jasno priznavajo vlogo civilne družbe. Na tem področju je vse večji razpon komunikacijskih politik Unije. Za opisovanje teh politik je bil izmišljen celo nov pojem civilnega dialoga. Vendar pa je potrebno več. Evropski parlament si zato prizadeva, da bi pri tem izzivu napredoval in poskusil ustvariti ustrezen mehanizem za ta namen in spodbujati tovrstne stike med institucijami Evropske unije in njenimi državljani. To bi rešilo vprašanje pomanjkanja demokracije in pokazalo, da tudi državljani igrajo pomembno vlogo pri procesu sprejemanja odločitev v Evropski uniji.

V členu 10 Lizbonske pogodbe je zapisano: „Vsak državljan ima pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije. Odločitve se sprejemajo kar najbolj odprto in demokratično.“ Prav tako obstaja dodatna določba, ki milijonu državljanom Evropske unije omogoča, da sprejmejo zakonodajno pobudo. Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe bo lahko milijon državljanov pristopilo k Evropski komisiji in jo povabilo k predložitvi zakonodajnega predloga na temo, ki je pomembna za državljane.

Zato se v tem poročilu sklicujem na civilni dialog. Slednji je dialog, ki ga pravo ne opredeljuje. Vendar pa je pomemben in želela bi, da ga vodijo naslednja načela ali da se sam zgleduje po njih. Najprej sem v to poročilo uvedla načelo civilne družbe. Rada bi, da bi bila na ravni Evropske unije ustrezno predstavljena civilna družba, to je, želela bi, da jo predstavljajo partnerji, ki pravilno odražajo in predstavljajo zadevne interese.

Rada bi, da je civilni dialog vzajemen, dvostranski proces. To pomeni, da ne bi smel vključevati le približevanja Evropske unije državljanom in odzivanje slednjih. Unija bi morala državljane tudi obvestiti, kdaj so bila njihova mnenja upoštevana, in pojasniti, kakšne so posledice teh mnenj. Zato potrebujemo tudi povratne informacije Unije državljanom.

Želela bi, da civilni dialog temelji na načelih jasnosti in preglednosti. Pri vabljanju predstavnikov družbe k dialogu z nami nas morajo voditi jasna pravila. Sistematično bi morali objavljati seznam organizacij, ki so vključene v posvetovanje. Pametno bi bilo, da bi Unija določila kontaktno osebo, ki bo zadolžena za to področje, torej za dialog.

Ni enostavno ustvariti pravil, ki bodo urejala to področje. Evropska komisija je že pripravila osnutek načel za krepitev kulture posvetovanja in dialoga v letu 2002 in zato upam, da bo pripravljena pripraviti osnutek ustreznih načel. To bi postala skupna načela za vse institucije. Rada bi dodala tudi, da bi bilo tudi od držav članic treba zahtevati spodbujanje civilnega dialoga. Nisem mogla omeniti vsakega dela tega poročila. Vendar pa bi želela, da se vsebina preveri ob prvi priložnosti, ki bo na voljo, in sicer med kampanjo za Evropske volitve leta 2009. To priložnost bi rada izkoristila in naredila prvi korak v smeri proti stiku z evropskimi državljani in jih seznanila z najboljšim, kar nudi Unija, in od njih izvedela, za kaj bi se morali boriti v tem Parlamentu.

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, Komisija bi se najprej rada zahvalila poročevalki, gospe Grabowski, in tudi Odboru za ustavne zadeve za njuno odlično poročilo.

Strinjamo se, da civilna družba igra pomembno vlogo pri evropskem povezovanju. Je eno ključnih orodij za komunikacijo med evropskimi institucijami, družbo EU in državljani EU. Državljanom pomaga izvrševati njihovo pravico do sodelovanja v demokratičnem življenju Unije.

Komisija ima dolgo in zdravo tradicijo medsebojnega delovanja z organizacijami civilne družbe. To sodelovanje med Komisijo in civilno družbo se širi in pokriva široko paleto vprašanj od političnega dialoga do vodenja projektov tako v EU kot tudi v partnerskih državah.

Lizbonska pogodba bi naše obstoječe prakse postavila na bolj formalno podlago in zagotovila svež zagon za njihovo nadaljnje povečanje. Prav tako bi odprla vrata za dodatno možnost, da civilna družba svoja stališča udejanji preko pobud državljanov.

Vključevanje zainteresiranih strani v aktivni dialog zahteva zagotavljanje ustreznih instrumentov, da lahko civilna družba izrazi svoja mnenja in da je slišana. Institucije EU prav tako potrebujejo enako ustrezne instrumente za zagotavljanje, da se tisto, kar slišimo od civilne družbe in državljanov, primerno sprejme in umesti v sistem. Komisija pozdravlja dejstvo, da zadevno poročilo podpira mnogo zamisli, ki jih Komisija že uresničuje.

Med svojim mandatom je sedanja Komisija sprejela vrsto pobud za vključevanje organizacij civilne družbe in posameznih državljanov v javno razpravo o vprašanjih EU. Eden od inovativnejših primerov teh prizadevanj so bila posvetovanja z državljani, preverjanje z izvajanjem anket in neposredna posvetovanja.

Za razumevanje potreb in pričakovanj ljudi je bil v preteklih 35 letih Evrobarometer razvit v zelo dragoceno orodje za spremljanje javnega mnenja v Evropi. Vendar pa niti Komisija niti Parlament ne moreta sama organizirati javne razprave na evropski ravni. To bo mogoče le, če bodo institucije EU in države članice delale skupaj. To je namen politične izjave o „Partnerstvu za komuniciranje v Evropi“, ki so jo 22. oktobra 2008 podpisali Parlament, Svet in Komisija.

V tem okviru Komisija in Svet že usklajujeta prizadevanja z državami članicami preko partnerstev za upravljanje, kamor sodijo regionalne in lokalne kampanje o posebnih vprašanjih, ki se povezujejo z ukrepi lokalnih oblasti in nevladnih organizacij. Enajst novih partnerstev za upravljanje v letu 2009 bo poskrbelo, da bo ta pristop še bolj učinkovit.

Komisija se strinja s stališčem, da je uspešen dialog odvisen od aktivnega sodelovanja vseh strani: institucij EU, držav članic in civilne družbe. Komisija upa, da bo začela Lizbonska pogodba veljati, in je pripravljena na sprejetje potrebnih ukrepov za izvajanje njenih določb in nadaljevanje razvoja civilnega dialoga.

Predsednik. – Razprava je končana.

Glasovanje bo potekalo v torek ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), v pisni obliki. – (PL) Da bi bila Evropska unija res demokratična in blizu svojim državljanom, je na lokalni, regionalni in nacionalni ravni potrebno tesno sodelovanje med institucijami Unije in njenimi državami članicami na eni strani in civilno družbo na drugi.

Civilna družba predstavlja mnogo nevladnih in nepridobitnih organizacij, ki jih prostovoljno ustanavljajo državljani. Igra ključno vlogo v procesu evropskega povezovanja, saj stališča in želje državljanov Unije sporoča evropskim institucijam. Zato je zelo pomembno državljanom zagotoviti učinkovite in zanesljive informacije in poskrbeti za večjo priljubljenost civilnega dialoga. Tako je predvsem pri spodbujanju in razširjanju ukrepov in namenov Evropske unije, razvoju evropske mreže sodelovanja in krepitvi evropske identitete v civilni družbi.

Če hočemo, da Unija doseže svoje politične cilje in namene, so potrebni večja politična zavest, učinkovitejši civilni dialog in širša javna razprava.

Lizbonska pogodba krepi pravice državljanov v zvezi z Unijo tako, da njim in združenjem, ki predstavljajo civilno družbo, olajša sodelovanje v razpravah o tako imenovani Evropi državljanov.

Institucije Evropske unije bi morale za razvoj evropskega civilnega dialoga tesneje sodelovati in spodbujati državljane Unije k aktivnejšemu ukvarjanju z Evropo. Spodbujanje širše udeležbe državljanov v evropskih razpravah in diskusijah je nujno. Državljan bi morali biti prav tako aktivno vključeni v prihajajoče volitve

v Evropski parlament. Navsezadnje, kot je izjavil Jean Monnet, Unije ne ustvarjamo za države in vlade, ampak za državljane.

Zita Gurmai (PSE), v pisni obliki. – (HU) Članstvo v organizaciji civilne družbe zagotavlja evropskim državljanom možnost aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju politike. Za doseganje ciljev EU predstavlja resničen izziv aktivno vključevanje državljanov v ta proces in ustvarjanje stvarnih, otipljivih možnosti za dajanje pobud, zagotavljanje povratnih informacij in izražanje kritik in nasprotnih mnenj. Vendar pa lahko to predstavlja težave, ker ne obstaja ena in natančna pravna opredelitev organizacije civilne družbe.

Da bi lahko državljani EU prepoznali prednosti, ki jim jih nudi Evropska unija, moramo še naprej širiti demokracijo, povečevati preglednost in izboljševati učinkovitost delovanja EU. Pomanjkanje demokracije v večini primerov izhaja iz dejstva, da državljani nimajo vedno dostopa do bistvenih informacij. Nekateri dokumenti, povezani s postopkom sprejemanja odločitev, še vedno niso dostopni in tako moramo nadaljevati s procesom, ki je usmerjen v nadaljnje povečevanje dostopnosti delovnih dokumentov Komisije.

Mehanizem posvetovanj je sestavni del dejavnosti evropskih institucij. Določiti moramo splošna načela in minimalno zbirko pravil glede posvetovanj in ustvariti dosleden okvir za posvetovanja, ki pa je še vedno dovolj prožen za prilagajanje določenim pričakovanjem zadevnih strani.

Jo Leinen (PSE), v pisni obliki. – (DE) To poročilo pošilja jasen signal za približevanje EU njenim državljanom in predlaga stvarne korake za uresničitev tega cilja.

Vse institucije EU pozivamo, naj poskrbijo, da dialog s civilno družbo postane pomembna medoddelčna naloga v njihovem političnem delu.

Ljudje podpirajo EU le, če so obveščeni o političnih projektih in dejavnostih in lahko sodelujejo pri odločanju, na primer preko posvetovanj. Ob zavrnitvi Lizbonske pogodbe na Irskem smo videli, kakšne posledice imajo lahko na evropsko povezovanje namerno razširjene lažne informacije. To je treba v prihodnosti preprečiti s politiko proaktivnega obveščanja in dialoga. To prav tako velja predvsem za Svet in vlade držav članic, ki bi si morale bolj aktivno prizadevati za zagotavljanje boljših informacij o EU.

Dostop do dokumentov iz vseh institucij EU je treba poenostaviti in izboljšati, da bo lahko vsak državljan dobil vtis o njihovem delu.

Naš cilj je kot osnovni predpogoj za razvoj evropskega javnega področja zgraditi močno evropsko civilno družbo. Zato končno zahtevamo izdelavo nujnih okvirnih pogojev, kar prvenstveno pomeni statut za evropska združenja, kot tudi nujno osnovno infrastrukturo za državljane, dejavne na evropski ravni.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), v pisni obliki. – (PL) Gospod predsednik, gospe in gospodje, poročilo gospe Grabowske o možnostih za razvoj civilnega dialoga po Lizbonski pogodbi je primer zapravljanja časa in sredstev. Zato se pojavlja temeljno vprašanje. Za kaj sploh gre pri tej razpravi? Konec koncev je Lizbonska pogodba mrtva. Irska jo je zavrnila na nacionalnem referendumu. To pomeni, da prej omenjeni dokument nima pravne veljave. Graditi na njej pomeni graditi na pesku, brez temeljev. Graditi na pogodbi, ki v resnici ne obstaja, ker je bila zavrnjena, je kršenje demokracije in enakih pravic svobodnih narodov. Vse to nas spomni na opredelitev demokracije. Kakor jo jaz razumem, je demokracija prosta izbira, ne nekaj, kar se vsiljuje in se ne upošteva volje ljudi. V demokraciji so glavni ljudje in ne določena interesna skupina. Najvišje izražanje volje ljudi je referendum in ne odločitev, ki jo sprejme vladajoča svojati in je nasprotna volji ljudi. Je to tako težko razumeti?

Dushana Zdravkova (PPE-DE), v pisni obliki. – (BG) Gospe Grabowski bi rada čestitala za njeno čudovito poročilo, ki bo gotovo prispevalo k izboljšanju in razvoju civilnega dialoga. O razvoju dialoga med državljani Evropske unije in njenimi institucijami je mogoče povedati mnogo stvari. Kot predsednica združenja državljanov v Bolgariji, sem trdno prepričana, da je to eden od najpomembnejših elementov za prihodnost razvoja Evrope, ki jo je treba nujno reformirati in izboljšati.

Verjamem, da bo to poročilo Evropskemu parlamentu omogočilo, da drugim institucijam da nujne smernice in priporočila, pa tudi civilnim organizacijam, ker brez njihovega sodelovanja in udeležbe ne bomo mogli doseči cilja, ki smo si ga zastavili.

Poročilo predlaga enakovreden dialog in upošteva razlike med združenji in njihovo neodvisnost. Spodbujalo bo civilno udeležbo v političnem procesu za reševanje resnih izzivov, s katerimi se sooča tako na nacionalni kot na evropski ravni. Zato je odločilnega pomena, da zaradi različnih ravni razvoja, tako v različnih državah kot tudi v različnih sektorjih, najdemo razlikovalen pristop za doseganje rezultatov na lokalni ravni.

Računam na druge institucije in države članice, da bodo čim prej upoštevale naša priporočila, čeprav Lizbonska pogodba ne bo kmalu začela veljati.

20. Javne finance v EMU v letih 2007 in 2008 (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0507/2008) gospe Gottardi v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o javnih finančah v EMU 2007-2008 (2008/2244(INI)).

Donata Gottardi, poročevalka.. – (IT) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, natanko pred enim letom smo sprejeli odločitev za združitev poročila o javnih finančah za leti 2007 in 2008. Za to sta bila vsaj 2 razloga: poskus pospeševanja procesa in upoštevanje znakov sprememb, ki nastajajo. Takrat nismo poznali celotnega obsega sprememb, a bilo je že očitno, da bomo z analizo dveh let skupaj dobili obširnejšo in natančnejšo oceno. In nismo se motili! Poročilo, o katerem bomo glasovali jutri, se neprestano posodablja.

Tesna povezava med javnimi financami in finančno in gospodarsko krizo je zelo jasna. Preprosto preučite sredstva, ki se dodeljujejo za reševanje bank in velikih podjetij, za podporo za proizvodnjo, in upoštevajte pozive predvsem iz malih in srednje velikih podjetij ter zaščito državljanov pred učinki recesije. Na vse te ukrepe so bile opozorjene evropske institucije in posamezne države članice, vendar pa ne bi smeli spodkopati ali oslabiliti naše perspektive in naše zavezanosti za prihodnje generacije.

To poročilo vključuje vsaj dve ravni: tisto, ki je splošna, stabilna in velja v vsakem položaju, in tisto, ki je odziv v sili na trenutno krizo. Nedotaknjeno ostaja načelo in je celo okrepljeno, da so visokokakovostne, trajnostne javne finance nujne ne le za posamezne države, ampak tudi za trdnost gospodarstva in evropskega socialnega modela. V zvezi s prihodki je treba sprejeti korake za razširitev davčne osnove brez kakršne koli oslabitve načela progresivnega obdavčenja in zmanjšati davčni pritisk na delo, predvsem za srednje do nizke plače in pokojnine. Kar zadeva izdatke, morajo biti k ukrepom vključeni ocena okvira, zahteve, sestava prebivalstva, s primerno proučitvijo politike enakosti spolov in demografskih sprememb. Namesto uvedbe nekritičnih znižanj bi moral biti cilj preureditev izdatkov, deloma s ponovno razdelitvijo proračunskih postavk in posodobitvijo javnih uprav.

Koristen način za to so finančna sredstva za politiko enakosti spolov, metoda, ki jo že nekaj časa podpira in spodbuja Evropski parlament, čeprav je še daleč od tega, da bi postala norma. Povečuje preglednost in primerljivost, državljani so jo bolj pripravljeni sprejeti in tako gradi zaupanje in občutek lastništva.

Sedanja nestabilnost brez primere poziva k odločnemu ukrepanju. Če je posredovanje javnega sektorja znova postalo nujno, potem ne smemo ponavljati istih napak – to bi bilo še bolj nedopustno. Namesto tega moramo krizo usmeriti proti novemu modelu razvoja, ki je resnično trajnosten, tako v smislu okolja kot tudi v smislu družbe.

Ko govorimo o evropskem usklajevanju, bi morali razmišljati o lastnem proticikličnem upravljanju, približevanju in usmerjenosti v isto smer, pospeševanju boja proti utajam in rajem za davkoplačevalce ter povezovanju nacionalnih načrtov. Ko posredujemo za podporo podjetjem, moramo oceniti vpliv na konkurenco, enake pogoje in delovanje notranjega trga, zagotavljanje nadzora, odgovornost, omejitve in posledično vedenje. Revizija Pakta za stabilnost in rast omogoča, da se nadzorovana prožnost uporablja skrbno in z dolgoročno perspektivo.

Makroekonomske politike in skupna vlaganja bi bilo treba ponovno začeti na strateških, vnaprej določenih sektorjih z uporabo instrumentov kot so evroobveznice, medtem ko bi pozorno spremljali podnacionalno raven in regionalne načrte za stabilnost. O poročilu je bilo v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve široko soglasje, saj se je večina političnih strank strinjala s to vizijo. Resnično upam, da je to uvod v dober rezultat na jutrišnjem glasovanju.

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, Komisija pozdravlja poročilo gospe Gottardi in vsebina poročila se lepo ujema z vsebino predhodnih poročil Komisije o javnih finančah v EMU, ki sta bili objavljeni junija 2007 in 2008. Komisija se prav tako strinja s zadnjimi tremi spremembami, ki jih je poročevalka vložila 7. januarja.

Poročilo Evropskega parlamenta potrjuje, da je revidirani Pakt za stabilnost in rast do sedaj deloval kot bi moral. Predvsem države članice so si pomembno prizadevale za doseganje svojih obvez glede pakta. Od reforme Pakta za stabilnost in rast sta bila uporabljena popravilni in preprečevalni ukrep v popolni skladnosti z določbami reforme pakta, blagosti in vsiljevanja pa ni bilo.

Vendar pa so v poročilu poudarjeni tudi zelo negativni obeti za EU in evrsko območje za leto 2009. Rast se je bistveno upočasnila, do točke, ko je letos prešla v popolno recesijo. Splošni gospodarski obeti za leto 2010 so tudi strašljivi, zato se Komisija strinja z Evropskim parlamentom, da je sedaj bistvena zahteva po podpori z uporabo neomejenih ukrepov fiskalne politike.

Kljub temu bi bilo treba fiskalno politiko ohranяти v trajnostni smeri in utrditi pričakovanja odrejene resolucije o krizi. V zvezi s tem je Komisija enako zaskrbljena kot Parlament v zvezi z dolgoročno trajnostjo javnih financ in njeno ocenjevanje še naprej poudarja.

Jeseni 2009 bo Komisija izdala novo poročilo o dolgoročni stabilnosti javnih financ v Evropski uniji. Komisija se prav tako strinja z vidikom Evropskega parlamenta o tem, da je treba za izboljšanje kakovosti javne potrošnje v skladu z Lizbonsko strategijo preusmeriti javne izdatke. Takšna politična usmerjenost je vsekakor del enotnih političnih smernic, ki jih je sprejel Evropski svet. Komisija dela na bolj sistematski oceni kakovosti razvoja javnih financ, vključno z vidiki finančnih sredstev, ki temeljijo na pripravi predračuna, ki temelji na uspešnosti.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek ob 12.00.

Pisna izjava (člen 142)

Silvia-Adriana Țicău (PSE), v pisni obliki. – (RO) Spomladi leta 2006 je šlo dvanajst držav članic skozi postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Zaradi uveljavljanja priporočil in določb, ki jih je v primeru držav s čezmernim primanjkljajem izdal Svet, se dve leti in pol kasneje število držav članic v postopku čezmernega primanjkljaja približuje ničli. Ta dosežek je bil mogoč zaradi ugodnih gospodarskih pogojev v letih 2006 in 2007. V obdobju 2008-2009 se soočamo z gospodarsko krizo, ki je v mnogih državah članicah že zanetila gospodarsko recesijo, dvig brezposelnosti in veliko število stečajev podjetij, predvsem med malimi in srednje velikimi podjetji. Evropski načrt za oživitev gospodarstva zagotavlja pomembne javne investicije za posodobitev prometnih in energetskega infrastrukture. Države članice razvijajo programe, usmerjene k podpori malim in srednje velikim podjetjem, da se jim omogoči nadaljnje poslovanje. V teh pogojih bodo države članice v evrskem območju, kot tudi vse države članice, težko izpolnjevale konvergenčna merila. Verjamem, da je treba na evropski ravni sprejeti ukrepe za omogočanje državam članicam, da se spopadejo s trenutnimi izzivi kot so staranje prebivalstva, migracija, podnebne spremembe, itd. Kmetijstvo, izobraževanje, zdravje in promet, ki so ključna področja za gospodarski razvoj EU in za kakovost življenja evropskih državljanov, morajo imeti od posebnih javnih politik koristi.

21. Prenos, izvajanje in izvrševanje Direktive 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter Direktive 2006/114/ES o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0514/2008) gospe Weiler v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov o (2008/2114(INI)).

Barbara Weiler, poročevalka. – (DE) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, preden začnem s svojim poročilom, bi rada še enkrat povedala, da se pri odločanju za razpravljanje o naših poročilih na lastno pobudo ne vedemo korektno. Ko vidim kako potekajo razprave – brez dialoga, brez prerekanja, brez sporov –, nimam občutka, da bi bila to ustrezna parlamentarna razprava in upam, da bomo to popravili takoj po parlamentarnih volitvah.

Kljub temu pa bi se zahvalila kolegom poslancem, ki niso prisotni. Pri izdelavi tega poročila smo zelo dobro sodelovali. Prav tako bi se zahvalila Komisiji in sekretariatu odbora.

Med razpravo v odboru smo prišli do mnogih novih skupnih odkritij. Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov je razpravo o izvajanju zavestno postavil precej na vrh dnevnega reda, ker je bil rok za izvajanje s strani držav članic od sredine do konca leta 2007, kar do danes ni veliko časa za direktivo, ki vključuje ogromen in pomemben element usklajevanja. Vendar se nekatere države članice prenosa niso lotile. Vsekakor ima to opraviti z zahtevnim postopkom, a zanimivo je, da so tri države članice, ki tega niso uspele storiti, ustanovne države članice. Zato ne moremo domnevati, da nimajo dovolj znanja o evropskem pravu. Tri države članice še niso prenesle direktive, štiri so to naredile pomanjkljivo in neustrezno, tri države članice pa so prejele sporočila Komisije, ki bi lahko vodila do postopkov pred Sodiščem Evropskih skupnosti. Obstaja

veliko število primerov pomanjkljivega prenosa. Med obravnavo smo ugotovili, da sta dve državi z veliko predanostjo in ustvarjalnostjo prenesli direktivo, in sicer sta to Združeno kraljestvo in Avstrija. Potem je to mogoče.

Koristi notranjega trga bi morale biti v interesu držav članic. Cilj te direktive bi moral biti razjasniti pravice potrošnikov in poenostaviti čezmejno trgovanje, uvesti zanesljive in pravične pravne ureditve in seveda okrepiti pravno gotovost.

Za nas kot parlamentarce je bila zelo pomembna točka zaščita državljanov in potrošnikov pred goljufivimi praksami. To ne velja le za potrošnike, ampak tudi za mala podjetja in trgovce. Naš cilj, komisarka, bi morda moral biti v srednjeročni združitvi teh direktiv, ker se mnogo malih podjetij na notranjem trgu sooča z istimi težavami kot potrošniki. Poznamo mnogo primerov, kot so nadležno oglaševanje in zavajanje ter agresivne poslovne prakse. Vsi poznamo prevaro v zvezi z brezplačnimi vpisi v EU registre podjetij, ki je problem, razširjen po vsej Evropi. Poleg tega poznamo goljufanje na loteriji in mnogo drugega.

Zahvalila bi se tudi Komisiji za strogo uvedbo novega sistema „sweep“ za letalske družbe in melodij za mobilne telefone. Upamo, da bo to še naprej nadgrajevala. Pričakujemo, da bo uvedla močnejše mrežno povezovanje z nacionalnimi uradi in zagotovila, da se črnih seznamov ne izpodbija in da so sankcije dejansko svarilne – to je za nas kot parlamentarce precej pomembna točka.

Za zaključek bi rada povedala, da je za uspešen prenos potrebno sodelovanje med državami članicami in nacionalnimi in evropskimi parlamentarci in popolnoma v skladu z Lizbonsko pogodbo, ki je bila tu omenjena, prav tako pa bi zagovarjala dejstvo, da morajo nacionalni parlamentarci bolj nadzirati svoje nacionalne vlade. Ta dva zakona bi pomenila dober začetek.

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, najprej bi se poročevalki, gospe Weiler, rada zahvalila za njeno poročilo, katerega vsebino bo Komisija seveda podrobno proučila, a želela bi se ji zahvaliti tudi za njene pripombe glede tega postopka.

Komisija se popolnoma strinja, da je sedaj zelo pomembno, da države članice ustrezno prenesejo nove pojme, ki so z direktivo uvedeni glede nepoštenih poslovnih praks, in da nacionalne oblasti prav tako prispevajo k enotnemu izvajanju direktive povsod po EU.

Pri prenosu še vedno zamujata dve državi članici: Luksemburg in Španija; Komisija je ta dva primera lani junija napotila na Sodišče Evropskih skupnosti.

Komisija je prav tako uskladila sodelovanje pri prenosu, da bi se izognila nepravilnim prenosom. Kljub temu v omejenem številu držav še vedno ostajajo nekateri problemi, predvsem zaradi njihovega nasprotovanja izpolnjevanju popolne uskladitve. V teh primerih se Komisija ne bo obotavljala pri sprožanju postopkov za ugotavljanje kršitev.

Poročilo omenja potrebo po zaščiti ne le potrošnikov, temveč tudi malih in srednje velikih podjetij pred nepoštenimi poslovnimi praksami. Na tej točki Komisija Evropski parlament opominja, da je bila popolna uskladitev direktive o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov že zelo ambiciozen predlog, ki ne bi uspel, če bi se njegov obseg razširil na nepoštene poslovne prakse podjetij v razmerju do podjetij.

Iz posvetovanja, ki je vodilo k predlogu, in iz preudarkov v Svetu je bilo zaključeno, da ni veliko podpore za razširjanje obsega direktive na pokrivanje nepoštenih praks podjetij v razmerju do podjetij.

V zvezi z agresivnimi praksami, ki so bile prvič na ravni EU zakonsko urejene z direktivo o nepoštenih poslovnih praksah, se je smatralo, da se takšne prakse pojavljajo skoraj izključno pri odnosih podjetij v razmerju do potrošnikov. Zavajajoče prakse podjetij v razmerju do podjetij že zajema direktiva o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju. Takšne prakse bi bilo treba še naprej zakonsko urejati samo s to direktivo.

V zvezi z uveljavljanjem zakonodaje o varstvu potrošnikov bo Komisija še naprej usklajevala ukrepe izvrševanja preko mreže za sodelovanje na področju varstva potrošnikov.

V tem okviru Komisija omenja, da Parlament podpira akcije „sweep“ kot orodje za uveljavljanje. Komisija namerava še naprej razvijati ta mehanizem in je načrtovala naslednjo akcijo „sweep“ kasneje v tem letu. Nadalje, na zahtevo Parlamenta, Komisija tudi z zadovoljstvom dodaja, da bo prihodnja druga različica točkovnih tabel za potrošnike vsebovala podatke, zbrane med akcijami „sweep“, ki so bile izvedene do sedaj.

Ker je v poročilu omenjena potreba po informacijskih kampanjah za povečanje ozaveščenosti potrošnikov o njihovih pravicah, bi Komisija želela poslance obvestiti o svoji nedavni spletni strani „Ali je pravično?“, kjer je na primer vključeno izobraževalno gradivo o črnem seznamu prepovedanih praks.

Za zaključek Komisija Parlamentu zatrjuje, da bo še naprej tesno sodelovala z državami članicami za zagotavljanje ustreznega in učinkovitega uveljavljanja direktiv o nepoštenih poslovnih praksah in zavajajočem primerjalnem oglaševanju.

Podatkovna zbirka, ki vsebuje nacionalne ukrepe za prenos, in sodna praksa bosta postavljeni letos in bosta služili kot uporabno orodje za ta namen.

Predsednik: – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek ob 12.00.

(Po pripombah gospe Weiler je predsednik prebral določbe člena 45(2) Poslovnika)

Pisna izjava (člen 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) Evropski potrošniki se pogosto soočajo z nepoštenimi poslovnimi praksami in varljivim in zavajajočim oglaševanjem. Kategorija ranljivih potrošnikov, kamor sodijo predvsem otroci in starejši, je najbolj izpostavljena tveganju za prevare.

Pozdravljam prizadevanja Komisije za pomoč državam članicam pri prenosu direktive, ki bo pomagala povečati zaupanje potrošnikov in trgovcev pri čezmejnih transakcijah. Zagotovila bo večjo pravno varnost potrošnikov in hkrati zaščitila mala in srednje velika podjetja pred agresivnimi nepoštenimi poslovnimi praksami.

Ta direktiva bo bistvena za prihodnji razvoj pravic potrošnikov v EU in za poln razvoj možnosti notranjega trga. Ker pri prenosu te direktive nekatere stvari ostajajo nejasne, pozdravljam poročilo gospe Weiler, ki pozornost usmerja k problemom prenosa direktive v nacionalne zakonodaje.

Da bomo lahko uspešni, bodo morali sodni organi okrepiti čezmejno sodelovanje glede zavajajočih storitev podatkovnih zbirk. Veliko pomembnost pripisujem informacijskim kampanjam za povečanje ozaveščenosti potrošnikov glede njihovih pravic, ker so te ključni dejavnik za zagotavljanje večjega varstva potrošnikov. Le dobro obveščen potrošnik lahko odkrije zavajajoče oglaševanje in se izogne razočaranju, ki ga to lahko povzroči.

Verjamem, da nam bodo „črni seznam“ omogočili, da razkrijemo nepošteno poslovne prakse in v celoti prepovemo zavajajoče oglaševanje.

22. SRP in ekosistemski pristop k upravljanju ribištva (kratka predstavitev)

President. – Naslednja točka je poročilo (A6-0485/2008) gospoda Guerreire v imenu Odbora za ribištvo o SRP in ekosistemskem pristopu k upravljanju ribištva (2008/2178(INI)).

Pedro Guerreiro, poročevalec. – (PT) To sporočilo Komisije kot del razprave o morebitni reformi skupne ribiške politike do leta 2012 sproža raznolik razpon vprašanj.

Moje poročilo, ki ga je sprejel parlamentarni Odbor za ribištvo, izpostavlja številne dejavnike, ki menimo, da so pomembni v okviru te razprave.

Ribištvo je temeljna dejavnost za zagotavljanje hrane za ljudi in njihovega preživetja in to je temeljni cilj vsake ribiške politike.

V tem okviru je pomembno poudariti pomen ribolova v vodah izključne ekonomske cone vsake države članice za njeno suverenost in neodvisnost, predvsem v smislu hrane.

Ta skupna ribiška politika (SRP) bi morala spodbujati posodabljanje in trajnostni razvoj ribiške industrije, varovati njeno družbeno-ekonomsko rentabilnost in trajnost staležev rib in zagotavljati oskrbo javnosti z ribami kot tudi suverenost in varnost v smislu hrane, ohranjanje delovnih mest in izboljšanje delovnih pogojev za ribiče.

Ob upoštevanju svojih ciljev SRP zato ne sme biti podrejena drugim politikam Skupnosti, ki so bile odtlej opredeljene.

Z drugimi besedami, ribiška politika ni in ne more biti politika za oceane ali za morsko okolje.

Ker je ribištvo dejavnost, ki izkorišča samoobnovljivi vir, je prva in glavna naloga upravljanja ribištva nadzor celotnih ribiških prizadevanj na način, ki bo zagotovil največji trajnostni ulov.

Politika za ribištva se mora začeti pri predvidevanju medsebojne odvisnosti med blaginjo ribiških skupnosti in trajnostjo ekosistemov, katerih sestavni del so, predvsem s prepoznavanjem posebnosti in pomena obalnega ribolova malega obsega in obrtnega ribolova.

Izvajanje ekosistemskega pristopa k upravljanju morij nujno uvaja multidisciplinarno in medresorsko dejavnost med različnimi ukrepi, ki vplivajo na morske ekosisteme in presegajo politike na področju ribištva.

Predlog za analizo ocene ribolovnih virov, ki temelji na ekosistemu, mora temeljiti na potrjenih znanstvenih podatkih in ne na predpostavkah, ki slonijo na v naprej oblikovanih zamislih.

Prav tako je treba priznati, da obstajajo bistvene razlike med različnimi morskimi področji in ribolovnimi viri, ki se pojavijo v vsakem izmed njih, med različnimi flotami in uporabljenim orodjem ter njihovim vplivom na ekosisteme, kar zahteva različne, specifične in za vsak primer posebej prilagojene ukrepe za upravljanje ribištva, pri čemer se ribičem da nadomestilo za družbeno ekonomske posledice, kjer je to potrebno.

Za zagotavljanje trajnosti ribolovnih virov, ribiške dejavnosti in lokalnih skupnosti menimo, da je nujno, da države članice izvajajo svojo suverenost na 12 miljah teritorialnih voda in da se območje, ki ustreza izključnim ekonomskim conam najbolj oddaljenih regij, obravnava kot cona izključnega dostopa.

V tem okviru obstaja nekaj skrbi pri predlogih glede dostopa do ribolovnih virov, ki so usmerjeni v spodbujanje sistema individualnih prenosljivih kvot, ki bi imele posledice v smislu koncentracije ribiške dejavnosti in individualnih prisvojitvev ribolovnih pravic.

Prav tako bi bilo treba poudariti, da je politika, ki spodbuja nepremišljen razrez plovil, ne da bi upoštevala posebnosti flot, ribolovnih virov, potreb potrošnikov po ribah v posamezni državi članici in družbeno-gospodarski vpliv, neprimerna in neupravičena.

Nazadnje pa bi želel poudariti, da močan upad dohodka v ribiški industriji izhaja ne le iz omejitev ribiške dejavnosti, ampak predvsem iz stagnacije/upadanja cen prve prodaje skupaj z naraščanjem stroškov proizvodnje (dizelsko gorivo in bencin).

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, Komisija pozdravlja predstavljeno poročilo in podporo, ki so jo dobili naši vidiki glede ekosistemskega pristopa.

Eno glavnih sporočil Komisije v sporočilu je, da četudi so ribištva odvisna od zdravih morskih ekosistemov, upravljanje ribištva samo po sebi ne sme prevzeti vloge splošnega upravljanja oceanov. Zdrave morske ekosisteme je mogoče zaščititi le s politiko, v katero so vključeni vsi sektorji, ki vplivajo na te ekosisteme.

Zato Komisija meni, da je morska politika in predvsem njen okoljski steber, Direktiva o morski strategiji, ključna za izvajanje ekosistemskega pristopa. Ta pristop bo ribiški industriji zagotovil, da se vse človeške vplive na morske ekosisteme, ne le ribištvo, obravnava na sorazmeren in skladen način. To je tudi splošni namen poročila in cenimo dogovor v zvezi s to točko.

Poudarila bom, da to ne pomeni, da je ena politika podrejena drugi – da mi s sprejetjem tega pristopa ustvarjamo hierarhijo med na primer Direktivo o morski strategiji in splošno ribiško politiko.

Direktiva o morski strategiji služi splošni ribiški politiki tako, da je nujen dopolnilni instrument za zaščito osnovnega vira za ribištvo v prihodnosti, skupna ribiška politika pa bo k Direktivi o morski strategiji prispevala z umestitvijo ukrepov za upravljanje, ki so potrebni za podporo ciljev za zdrave morske ekosisteme.

Kakor je navedeno v poročilu, zadovoljevanje potreb po hrani, zaščita ribiške industrije in ribiških skupnosti in ohranjanje trajnosti morskih ekosistemov niso nezdružljivi. Nasprotno, dolgoročno med temi cilji obstaja sinergija.

Poročilo se dotakne mnogih vprašanj glede posebnih instrumentov, ki jih bo treba uporabljati v prihodnosti. To so pomembna in primerna vprašanja, ki jih bomo naslovili v razpravi glede reforme skupne ribiške politike. Zato tu ne bom posebej komentirala glede teh vprašanj.

Vendar pa bom opozorila, da se morda pri nekaterih točkah ne strinjamo. Navedeno je, da bi morali ribiči, ki so jih prizadeli načrti upravljanja in ukrepi za varstvo ekosistemov, dobiti subvencije ali nadomestila. Ne mislimo, da so neposredne subvencije korak naprej, ampak da je rešitev v tem, da industriji pomagamo do večje ekonomske prožnosti, in da pomagamo obalnim skupnostim, da se preusmerijo v druge gospodarske dejavnosti.

Prav tako je navedeno, da je nasaditev iz ribogojnic lahko instrument za obnovitev staležev divjih vrst rib. Čeprav bi to v zelo specifičnih primerih lahko bila možnost, ne mislimo, da je to v splošnem pot naprej. Staleže rib bi bilo treba obnoviti z ustreznim upravljanjem človeških vplivov na morske ekosisteme, vključno z vplivi ribištva in drugih sektorjev.

K bolj podrobni razpravi o instrumentih za upravljanje ribištva se bomo vrnili v okviru razprave in razvoja reforme skupne ribiške politike, ki se bo začela z objavo zelene knjige v aprilu. Medtem pa se Parlamentu zahvaljujem za njegovo podporo našega pristopa, kot je izraženo s tem poročilom.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek ob 12.00.

Pisna izjava (člen 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), v pisni obliki. – (RO) Sedanji stalež rib v vodah Evropske unije neprestano izginja tako zaradi prekomernega ribolova, kot tudi zaradi uporabe neprimerne opreme in vpliva, ki ga imajo drugi sektorji, predvsem turizem, na morsko biološko življenje. Znanstveno raziskovanje identificiranja dejavnikov, ki vplivajo na morske ekosisteme, vključno z vplivom podnebnih sprememb, bo zagotovilo priložnost za določitev razvoja ribolovnih virov in sprejetje varnostnih ukrepov za preprečevanje hitrega in neprestanega izginjanja staležev rib.

Ker je ribištvo osnovna dejavnost za zagotavljanje hrane in preživetja ljudi, postane upravljanje trajnosti ribolovnih virov bistvenega pomena v času, ko se morska biotska raznovrstnost slabša. Zaradi tega je treba upoštevati družbene, gospodarske in okoljske vidike v vseh pobudah, ki spodbujajo trajnostni razvoj obalnih območij Evropske unije.

23. Izvrševanje načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0491/2008) gospe Riera Madurell v imenu Odbora za pravice žensk in enakost spolov o prenosu in uporabi Direktive 2002/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o spremembi Direktive Sveta 76/207/EGS o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev (2008/2039(INI)).

Teresa Riera Madurell, poročevalka. – (ES) Gospod predsednik, direktiva, navedena v poročilu, je spremenjena različica direktive iz leta 1978 o isti temi, ki je bila pripravljena v luči Amsterdamske pogodbe, sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti in novih družbenih resničnosti. Gre za različico, ki vključuje ključne elemente izboljšanja pravic žensk, ki so pravice, ocenjene v poročilu.

Pravno besedilo predstavlja opredelitev neposredne in posredne diskriminacije, napada in spolnega napada; od držav članic zahteva, da spodbujajo delodajalce k sprejetju ukrepov za preprečevanje vseh vrst spolne diskriminacije; in varuje pravice delavcev po porodniškem ali očetovskem dopustu.

Z izvajanjem Direktive se države članice ne le obvežejo, da bodo ustanavljale izvajalna telesa, odgovorna za enakost, ki spodbujajo, ocenjujejo, izvajajo in podpirajo načelo enakega obravnavanja, ampak se obvežejo tudi k spodbujanju socialnega dialoga s ciljem spodbujanja načrtovanja enakega obravnavanja na delovnem mestu s kolektivnimi pogodbami. Prav tako se zavežejo k krepitvi vloge nevladnih organizacij pri spodbujanju enakosti za ustvarjanje učinkovitih ukrepov za kaznovanje tistih, ki ne upoštevajo določb direktive, in za izvajanje zaščitnih ukrepov za tiste, ki priskrbijo pomoč žrtvam.

Če bi Komisija lahko pripravila poročilo, ki je po sami direktivi obvezno vsaka štiri leta, bi bilo naše ocenjevalno delo precej preprosto. Da pa bi bilo to tako, bi morale vse države članice direktivo prenesti v danem obdobju, to narediti ustrezno in predložiti vse informacije Komisiji. Vendar pa se nismo znašli v takšnem položaju.

Ko je pretekel rok za prenos Direktive, devet držav članic ni zagotovilo informacij o ukrepih, ki so jih sprejele za njen prenos. Komisija je nato sprožila postopke za ugotavljanje kršitev in maja lani sta še vedno potekala postopka proti dvema državam članicama. Nadalje, zaradi zapletenosti direktive in novih elementov, ki jih je vsebovala, je Komisija odkrila težave pri prenosu v 22 državah članicah, kljub temu pa je pričakovala, da bo mnoge mogoče rešiti z dialogom.

Za izdelavo temeljitega, uporabnega in dovršenega poročila smo potrebovali več razpoložljivih podatkov in smo se zato tudi odločili, da informacije zahtevamo od držav članic. Z informacijami, ki jih je zagotovila Komisija, in tistimi, ki smo jih prejeli od držav članic – preko njihovih izvajalnih teles, odgovornih za enakost, in nacionalnih parlamentov –, in s prispevki mojih kolegov v različnih skupinah smo lahko napisali to poročilo, ki sedaj daje jasno predstavbo glede napredovanja prenosa v vsaki državi članici.

Po tej izkušnji bi želela poudariti, da je bilo sodelovanje med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom temeljno za naše ustrezno opravljanje tega dela. Brez informacij, ki so jih zagotovili parlamenti in izvajalna telesa, odgovorna za enakost, ne bi mogli napisati tega poročila, vsaj ne tako temeljito, kot smo ga; niti to ne bi bilo mogoče brez medsebojnega sodelovanja, ki smo ga lahko vzpostavili s Komisijo, ali brez neprecenljive pomoči, ki so nam jo zagotovile službe Odbora za pravice žensk in enakost spolov, moj urad in službe moje parlamentarne skupine. Zahvalila bi se vsem tem ženskam. Zahvalila bi se poročevalcem v senci za njihove prispevke in pripravljenost.

Od samega začetka je bil naš cilj, da bi bilo naše delo poleg tega, da je temeljito in uporabno, rezultat najširšega možnega soglasja, ker moramo dobiti natančno sliko o napredku prenosa. Direktiva je zelo pomembna, ker Evropsko unijo opremlja z zelo učinkovitimi orodji, ki državam članicam omogočajo krepitev njihove zakonodaje o enakem obravnavanju na delovnem mestu – to je temeljno, če želimo doseči cilje, ki smo si jih kot Evropejci zadali.

Ne smemo pozabiti, da je tudi danes v Evropski uniji 28,4-odstotna razlika v zaposlovalnih razmerjih med moškimi in ženskami, da smo daleč od dosega cilja Lizbonske pogodbe 60-odstotne zaposlenosti žensk do leta 2010 in da poleg tega ženske zaslužijo povprečno 15 % manj kot moški.

Če to poročilo služi temu, da ljudje v zvezi s to zadevo bolj odprejo oči, potem smo lahko dvojno zadovoljni.

Androula Vassiliou, članica Komisije. – Gospod predsednik, Komisija pozdravlja parlamentarno poročilo glede te pomembne direktive in gospe Madurell se zahvaljujemo za njeno trdo delo.

Direktiva 2002/73/ES je pomembno orodje za boj proti spolni diskriminaciji pri dostopu do zaposlitve, poklicnega usposabljanja, napredovanja in delovnih pogojev. Z jasnejšimi opredelitvami vrst diskriminacije in številnimi inovativnimi pravnimi rešitvami je bistveno izboljšala zakonodajo Skupnosti na tem področju. Sem sodijo določbe za zaščito nosečnic in žensk na porodniškem dopustu, vključenost socialnih partnerjev in nevladnih organizacij pri zagotavljanju enakosti spolov na delovnem mestu in ustanavljanje izvedbenih teles, odgovornih za enakost.

Poročilo ima poseben pomen, ker je na področju zaposlovanja še vedno mnogo neenakosti vpliva na moške in ženske. Pozornost držav članic, Komisije, socialnih partnerjev in civilne družbe usmerja h ključnim določbam direktive in poudarja potrebo po izvajanju v celoti. Zato lahko prispeva k večji skladnosti z direktivo in k večji zavesti zakonodaje Skupnosti o načelu enakega obravnavanja moških in žensk.

Kot varuhinja pogodb Komisija še naprej natančno spremlja izvajanje direktive v državah članicah. Nadaljuje z dialogom z državami članicami v zvezi s postopki za ugotavljanje kršitev za zagotavljanje ustreznega izvajanja direktive.

Da bo Komisija izpolnila svojo obveznost poročanja po direktivi, bo v prvi polovici leta sprejela poročilo o uporabi direktive v vseh državah članicah in bo to sporočila Parlamentu in Svetu.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v četrtek.

Pisne izjave (člen 142)

Proinsias De Rossa (PSE), v pisni obliki. – Irski Urad za enakost se smatra za model dobre prakse. Vendar pa je irska vlada nedavno njegov proračun oklestila za 43 % in pospešila decentralizacijo organa v času, ko se splošni vladni program decentralizacije javnih teles zaustavlja.

Seveda je gospod Niall Crowley, glavni direktor irskega Urada za enakost, odstopil kot glavni direktor z izjavo „Urad za enakost je postal nesposoben za preživetje zaradi odločitve [...], da se njegovo financiranje zmanjša za 43 % in da se nadaljuje decentralizacija njegovega osebja“ in da „[J]e bilo delo Urada za enakost usodno ogroženo.“ Povrh pa je odstopilo še šest članov odbora Urada za enakost.

To poročilo države članice poziva k razvoju pristojnosti in zagotavljanju zadostnih sredstev za telesa, ki spodbujajo enako obravnavanje in enake možnosti spolov, ki jih zagotavlja Direktiva 2002/73/ES. Prav tako ponavlja zahtevo direktive za zagotavljanje neodvisnosti teh teles.

Irski vlada brez dvoma krši direktivo, ker očitno nima namena ustrezno zagotoviti sredstev ali neodvisnosti organa, katerega financiranje se je skoraj za polovico zmanjšalo in tako izsililo odpoved polovice njegovega odbora.

Louis Grech (PSE), v pisni obliki. – V luči nezmanjšane vrzeli med moškimi in ženskami v smislu stopnje zaposlenosti, plač in dostopa do vodilnih položajev, države članice pozivam, naj pospešijo izvajanje Direktive 2002/73/ES in hkrati zagotovijo, da se njene določbe v celoti in učinkovito prenesejo v nacionalno zakonodajo. Zaradi razvoja finančne krize se bojim, da bi lahko počasno in neakovostno izvajanje te direktive poslabšalo neenakosti spolov, ogrozilo izpolnjevanje ciljev lizbonske strategije in preprečilo EU, da razvije vse možnosti svoje gospodarske zmogljivosti.

Prav tako je obžalovanja vredna izbira določenih držav članic, da omejijo obseg prepovedanih vrst diskriminacije in tako le delno izpolnjujejo Direktivo 2002/73/ES. Razočarani smo, da kljub številnim študijam o tej temi nekateri nacionalni zakonodajalci še vedno zanemarjajo uničujoče učinke diskriminacije in spolnega nadlegovanja na moralo in produktivnost zaposlenih.

Za boljše izvajanje protidiskriminacijskih praks in praks proti nadlegovanju je zainteresirane skupine na civilni ravni treba pritegniti z informacijskimi kampanjami, uporabo nevladnih organizacij in tudi z bolj uradnimi instrumenti kot je vključevanje posebnih določb v kolektivne pogodbe in nacionalno zakonodajo, ki se nanaša na enakost spolov.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) S sprejetjem dela evropske zakonodaje se začne postopek prenosa in uporabe direktive v vsaki državi članici. Evropski parlament pozorno spremlja prenos vsake direktive in primer tega je poročilo kolegice poslanke, Terese Riera Madruell, kjer je pregledana uporaba načela enakega obravnavanja moških in žensk.

Odbor za pravice žensk in enakost spolov intenzivno poskuša pritegniti pozornost k dejstvu, da diskriminacija spolov še vedno ostaja na mnogih področjih tako družbenega kot tudi političnega življenja. Počasno in neakovostno izvajanje Direktive 2002/73/ES ogroža dosežek lizbonske strategije in razvoja vseh možnosti družbene in gospodarske zmogljivosti EU.

Komisijo in države članice pozivam, da uvedejo jasne, podrobne in izmerljive kazalnike enakega obravnavanja in standarde za ocenjevanje odnosov med spoloma. Verjamem, da bo inštitut spolov, ki začne delovati, s svojimi dejavnostmi v veliki meri prispeval na področju enakosti spolov.

Trdno sem prepričana, da je mogoče uspešen prenos te direktive doseči s skupnimi najboljšimi praksami in sprejetjem pozitivnih ukrepov na področjih, kjer je bila odkrita diskriminacija.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) Z zadovoljstvom sem na spletni strani Evropskega parlamenta prebrala, da je tema enakega obravnavanja žensk in moških na pomembnem tretjem mestu med najbolj branimi novicami v letu 2008. Vendar pa nam veliko zanimanje za to temo kaže, da je predvsem na področju enakega obravnavanja moških in žensk treba še vedno narediti ogromno v zvezi z zaposlovanjem, poklicnim usposabljanjem in napredovanjem. V tem smislu je poročilo gospe Terese Riera Madurell uspešno zaradi razjasnitve vloge delodajalcev in civilne družbe pri spodbujanju enakosti spolov.

Mislim, da mora Komisija odigrati izredno pomembno vlogo v boju za zagotavljanje enakega obravnavanja žensk in moških na delovnem mestu. Najprej mora potrditi način, kako so države članice EU sprejele pozitivne ukrepe v zvezi z neugodnimi položaji, s katerimi so se ženske srečale med svojo poklicno kariero. Prav tako opozarjam predvsem na vključevanje in izpolnjevanje načela enakosti spolov pri upravnih in političnih odločitvah držav članic.

Hkrati s predložitvijo poročil Komisiji vsaka štiri leta mora vsaka država članica ponuditi skladno predstavitev dejanskih sankcij, ki se morajo izvajati v primeru kršitev te direktive, kar bi zelo pomagalo pri vzpostavitvi izmenjave izkušenj in dobre prakse.

24. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

25. Zaključek seje

SL(Seja se je zaključila ob 22.45)